

Kitüntetések augusztus 20-a alkalmából

Augusztus 20-a alkalmából Andrásfalvy Bertalan művelődési és közoktatási miniszter pénteken kitüntetésekkel adta át a Parlamentben.

A népművészet fejlesztésében kimagasló eredményeket elért hét népművésznek a Népművészet Mestere kitüntetést adományozta. Eredményes népművelő munkájáért elismerésüként a kiváló népművelő elismerő címet húszan vehették át. Kiemelkedő közművelődési tevékenysége elismeréséül Bessenyei György-éremmel ötven kaptak. A magyar múzeumügy érdekében kifejtett kimagasló munkájukért négyen részesültek Móra Ferenc-éremmel. A magyar könyvtárügy és levéltárügy érdekében kifejtett eredményes munkásságukért nyolcan vehették át a

Szabó Ervin-éremmet. A népművészet ifjú mestere címet tizennégyen nyerték el. A népművészet megőrzésében, átörökítésében több évtizeden át végzett kiemelkedő munkásságukért Életfa-díjat hárman vehettek át.

Ugyancsak e napon a minisztériumban a tárca díjait vehették át a múzeumok és könyvtárakban kiemelkedő tudományos munkát végző dolgozók.

Kiváló Népművelő kitüntetést kapott többek között Pintye Ferenc, a Hajdú-Bihar Megyei Tanács V. B. művelődési, ifjúsági és sportosztályának osztályvezető-helyettese.

Móra Ferenc-éremmel részesült Ujváry Zoltán, a Kossuth Lajos Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára. (MTI)

Állásfoglalás a DEKÁ-ról

A Debreceni Ellenzéki Kerekasztal (DEKA) működését két fontos cél hozta létre.

1. Ellenőrizni a helyi tanács működését és megakadályozni, hogy a hatalom átadása előtt jövethetetlen károkat okozzon Debrecen városának.

2. A pártok rendszeres párbeszédét fenntartva megakadályozni az övön aluli utéseket, ezzel kulturált mederben tartani a helyi közéletet, ami csak használat városunknak.

Sajnálattal értesültünk a Szabad Demokraták Szövetségének és a Fiatal Demokraták Szövetségének döntéséről, hogy kilépnek a DEKÁ-ból, hiszen e két cél érdekében továbbra is tevékenykednünk kellene. Nem hagyhatjuk ellenőrzés nélkül a tanács munkáját, és a választási kampány eldurvulását is akadályozni a DEKA működése.

Hogy ez nem csupán szólam, azt két konkrét példával kívánjuk megvilágítani:

1. A DEKA múlt heti ülésén közös közleményt írtunk alá (az SZDSZ is), amelyben tiltakozunk a tanácsi és tanácsi felügyeletű vállalatok gyanús „privatizálása” ellen.

2. Az MDF küldöttei javasolták a kerekasztal többi képviselőjének, hogy a szeptemberi kampány során ne csúnyítsuk tovább a várost plakátragasztással, szórítókonzal szórólappal és újsághirdetéssel. Sajnos, e fontos kérdést az SZDSZ és Fidesz egyoldalú döntését követően nem lesz módunk megtagyálni.

Az SZDSZ és Fidesz elhatározását látva aggódunk, hogy a szeptemberben megválasztandó önkormányzati képviselőtestületben a parlamentben zajló „iszapbirkózás” hasonló jelenségekre fog sor kerülni, ami igen káros lehet városunk jövője szempontjából. Sok sürgős feladat vár megoldásra, és a megfelelő intéz-

kedések meghozatalát és végrehajtását nagymértékben késleltetheti a politikai pártok konszenzusteremtő szándékának hiánya.

Magyar Demokrata
Forum
debreceni elnöksége

Válasz nyilatkozatra

A Hajdú-bihari Napló tegnapi számában öt párt aláírásával nyilatkozat jelent meg. A nyilatkozat olyan megállapításokat tartalmaz, melyekre feltétlenül válaszolni szükséges. Azon vállalkozókat, mely szerint a tanács hosszú távú döntéseket nem hoz, továbbra is fenntartjuk.

A városi tanács a privatizáció kérdésében ez ideig rendkívül körültekintően járt el, tevékenysége alapvetően a jogszabályi rendelkezésekkel döntési kényszerpályára terelt ügyekre szorított (állami bérlakás elidegenítés, lakótelek-értékesítés, rendezetlen ügyek rendezetése). Ily módon a nyilatkozatban felvetett „vád” a privatizációban való tanácsi részvételtől származhat. Miről is van szó tényleg? Tanácsi felügyeletű vállalatok privatizációját, a tanácsi tulajdonban lévő vállalatok, üzemek privatizációját, üzlethelyiségek egész sorának privatizációját említi a nyilatkozat.

Menjünk sorba a felvetésen! Tanácsi felügyelet alatt a közüzemi vállalatok maradtak, ezek államigazgatási felügyelet alá tartozó vállalatok. Ezek esetében a privatizáció, azaz az átalakulás gazdasági társasággá egyértelműen az alapító, azaz a tanács hatásköre. Ilyen ügyet a tanács nem tárgyalhat, az öt államigazgatási felügyelet alatt álló vállalat jelenleg is tanácsi felügyelet alatt működik.

Az kétségtelen, hogy a jogi szabályozás értelmében

Konferencia a gyógyszerekről

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság ez évben augusztus 22-24-e között hetedik alkalommal rendezte meg Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem az országos gyógyszerkutatási konferenciát. Ez a terület igen fontos része annak a gyógyító láncnak, melynek a végén a gyógyulásra váró beteg áll.

A hagyományosan Debrecenben megrendezett segerszemlén a gyógyszerkutatás jellegének megfelelően azok a szakemberek vesznek részt, akiknek jól összehangolt munkája szükséges ahhoz, hogy egy-egy gyógyszer megszülessen, hatásos legyen, ugyanakkor megfeleljen minden olyan követelménynek, mely a biztonságos gyógyításhoz szükséges.

A konferencia előadásain, a kerekasztal-beszélgetése-

ken, az úgynevezett poszterbemutatókon részt vesznek orvosok, gyógyszerészek, vegyészek, valamint a természettudományok különböző területeinek képviselői.

A rendezők mintegy 300-350 vendég részvételére számítanak, közöttük számos külföldi szakemberre is, akik a világ több mint tíz országából keresik fel ezt a tudományos tanácskozást.

A kongresszusra Nemzetközi Gyógyszerésztudományi Társaság (F. I. P.) védnökségével rendezik meg és szervezésében részt vesznek a Magyar Gyógyszerészeti Társaság kutatási, valamint ipari szakosztályai, a társaság Hajdú-Bihar megyei szervezete, továbbá a megyei gyógyszerértési központ.

Dr. Stenszky Ernő
igazgató

Marosvásárhelyi gyerekek Hajdú-Biharban

A marosvásárhelyi véres események után a Bihar Irodalmi Társaság a Napló hasábján megjelent üzenetben ítélt el a történeteket. Az együttérzés mellett már ekkor felajánlotta a társaság, hogy nyáron szívesen vendéglátót látogasson Magyarországi nyaralónak.

A felhívást követő műsor bevételeiből és a hozzájárulásokból sikerül is megvalósítani a tervet. Húszt 12-14 éves korú gyermek három pedagógus kísérelével au-

gusztus 18-án érkeztek az ártándi határra. A gyerekeket egy hétig családoknál helyezik el, amelyek önként vállalták ezt; míg a második héten a berettyóújfalui kórház látja vendégül az erdélyi gyerekeket.

Az érkezők ajándékműsört adnak, amit a Bihar Színház Stúdió viszonz hasonló módon. Részt vesznek az augusztus 20-i ünnepségen és kuszorúznak a kopjafánál. Ellátogatnak az újfalui kenyér- és tejporgyárba. Igen gazdag a kirándulási program is.

Ingatlankezelő- és Közvetítő Vállalat kezelésében vannak, a használókat (akik a vállalat kötelesek bérleti szerződést kötni) a lakásügyi osztály licitálás alapján jelöli ki. A bérleti jog vagyontörvény, így nem zárható ki, hogy a bérlő társaságba a bérleti jogot bevitt, ez a bérlő kockázata, de ez nem érinti a tulajdonjogot, a bérleti jogviszonyt, s nem tanácsi hatáskör. Arra, amiről az év elején szó volt, hogy az IKV vigye be az üzleteket társaságba, nem került sor, ezzel a tanács nem értett egyet.

A fent leírtak érzékeltetik a privatizáció bonyolultságát, azt is, hogy bizonyos jogszabályok a tanácsokat kényszerpályára terelik, de az is egyértelmű, hogy a városi tanácsot privatizáció „vadjával” illetni, azzal, hogy ebben aktív szerepet vállal, nem helytálló, a tények nem ezt támasztják alá. Jó lenne, ha a pártok tiltakozása, nyilatkozata akkor kerülne nyilvánosságra, ha az megalapozott, ahol kellő információval nem rendelkeznek, a testületi ülést megelőző egyeztetések mód volt és van a kérdések felvetésére.

Nem lenne szerencsés, ha az önkormányzati választás többletmunkájával megterhelt tanácsi apparátus munkája a választási csatározások fő témája lenne, ez a már eléggé megterhelte apparátus teljes megtorpanásához vezethetne.

Körtvélyesi Gyula
tanácselnök-helyettes

Heti kommentátorunk:

HORVÁTH ÁRPÁD

Aeropolis

Képzeld maguk elé a kéklő, szél borzolta tengert, hóféhér habsapkákkal a hullámok búbján, s az émeletlen sóságot aniz háttérben egy mesterséges sziget, körülötte kikötőkkel, sietősen jövő-menő hajókkal, csónakokkal, elegáns jachtokkal, a hűs levegőben békésen berregő helikopterrel; a hullámok mögül pedig óriási ujkték mutat a magasba minden idők leghatalmasabb emberi építménye, a második ezredforduló nagyraívadásának emlékműve, az Aeropolis 2001. A másfél kilométernél is magasabb, ötszáz emeletes üvegpiramis háromszáz ezer lakója mindent megtalál a földrengésbiztos falak között, amire egy modern embernek csak szüksége lehet: bevásárlóközpontok, sportpályák, uszodák, iskolák, éttermek, kényelmes szállodák, irodák, színházak, mozik várják őket, és természetesen lakások, méghozzá a szó igazi értelmében tízezrekkel. Függetlenül a földrajzi gyorsítók, vízszintesen pedig sebesebben suhanó, biztonságos villamos kisautók röpitik a városnyi monstrum lakóit, aki pedig netalán egy kis zöldre vágyik, bizvást sétálhat bármelyik mesterséges parkban és fürdőzhet a mesterséges verőfényben. És ez nem fantasztikum! A valamennyi paraméterével abszolút világcsúcsot döntő, hihetetlen méretű, minden szempontból önálló és teljesen automatizált építmény tervei épp a közel-múltban készültek el Japánban. Aligha lehet első hallásra felmérni az Obajasi tervezőiroda bejelentésének súlyát, mint ahogy az épület sem fogható be egyetlen pillantással. Sokáig csak a tudomány-fantasztikus írók elmeszéléiményének tartottuk a mesterséges szigetek mesterséges napfényben sütő kék, laboratóriumokban előállított táptalaja ültetett fák alatt művelegőben hűsölő, a természettől véggépp elszakadt, de e tényről mit sem tudó embereket — és joggal, hiszen a fantáziakép hihetetlenül távol volt, a hétköznapi ember számára alig elképzelhető. És most tessék, egy japán mérnökroda valamelyik tervezőasztalán a kusza vonalakkal átszótt papírmozzakkokból összeállt az emberiség eddig legnagyobb építészeti vállalkozásának monumentális terve a háromszázharminc milliárd dollár taksált költségvetéssel, huszonöt esztendő alatt fölépülő Aeropolisról. Hogy végül valóságga válik-e a „fejlett világ” jölétét megörökítő gigási obeliszk, nem tudhatjuk — ámbátor tény, hogy a helyét már kijelölték, sőt, állítólag akadna vállalkozó is az emberöltőnyi építkezésre. Kétségtelen, óriási lépés ez az ember történetében — meg akkor is, ha az újságok éppenséggel nem szánnak rá túl sok helyet. Óriási, hiszen minden első lépés az. Valami elkezdődött? Vannak sokan — talán borúlátók, ki tudja —, akik úgy tartják: az emberré válás valójában akkor kezdődik, amikor a legfejlettebb főemlős végképp elszakad a természettől. Ha ez igaz, akkor e monstrum fölépültével háromszázézer ember, bocsánat, különösen fejlett főemlős végre megteheti az első lépést az emberré válás útján; ám ha mégsem, az Aeropolisz akkor is első, ha sokkal prózaibb dologban is. Az első város lesz, amely bárhol fölépülhetett volna a világban, s lakói lesznek az első, legeslegújabbkori értelemben „modern” városi emberek. Valami elkezdődött? — kérdeztem az imént, s nem tudom, sajnáljam-e, hogy a válasz már nem az én nemzedékemnek szól...

Kézilabda Barnevál-kupa

A D. Dózsa sikeres rajtja

Pénteken reggel a D. Dózsa mérkőzésével kezdődött meg, nem hivatalosan a Barnevál-kupa nemzetközi férfi kézilabdatorna, melyet délután Filop Kornél, a Barnevál vezérigazgatója nyitott meg ünnepélyesen. A háromnapos rendezvény sorozaton hat nemzet csapatai vetélkednek. A D. Dózsa nagyszerűen rajtolt, hiszen magabiztosan győzte le jugoszláv ellenfelét. A pénteki mérkőzésorosz lapzártánk után ért véget. Az addigi eredmények:

D. Dózsa-PIK. Apatin (jugoszláv) 30-16 (13-7). Vezetzte: Andorka, Schöber. Legjobb dobók: Kiss L. 6, Banionis 5, Polgár 4, illetve Manajkovic 5.

Aurida (litván)-POST Schwerin (NDK) 21-19 (10-9). Vezetzte: Klucsó, Lekrinszki. Legjobb dobók: Baltramcisz 6, illetve Lux 9.

VSZ Kosice (csehszlovák)-IF Brönderslev (dán) 22-17 (13-11). Vezetzte: Andorka, Schöber. Legjobb dobók: Lipták 5, Szedlacsék 5, illetve K. Jensen 6.

D. Dózsa öreg fiúk-VSZ Kosice öreg fiúk 15-12 (6-7). Vezetzte: Klucsó, Lekrinszki. Legjobb dobók: Kormos 5, Molnár 4, illetve Pipernyik 4, Profant 4.

A mérkőzésoroszlap ma reggel 9 óráig az esti órákig folytatódik, majd holnap délelőtt négy mérkőzéssel ér véget.

Lottónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 33. heti játékhét a nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők: 5 találatos szelvény nem volt. A következők hette átvitt jutalom nettó összege 5 millió forint. A 4 találatos szelvényekre egyenként 257 373 forintot, a 3 találatosokra 1545 forintot, a 2 találatosokra 46 forintot fizetnek. A közölt adatok nem véglegesek. (MTI)

— Miniszter úr ként ön jól ismer azzal a megállapítással, hogy az utóbbi 45 évben Magyarországon a korábbi, nyugatról jövő befolyással szemben immár keletről vezető befolyás került előtérbe. A lasztások és a deparlament létrejöttében minden jel arra mutat, hogy megvárjuk ezt a fúpot, és sokat szentünk visszanyeri a lóságát. Ön, mint a felolós kormány minisztere, hogyan milyen mozgástérem meg a magyar külpolitika számára?

— A függőség csak deklaratív a szünt meg, h ténylegesen is. gyarország bejele kilépési szándék Varsói Szerződés VSZ-t olyan új eu biztonsági rendszer kell felváltania, minden ország s ra garanciát nyu verentésének m zésére. A magya politika természet mindenkivel, i Szovjetunióval is. n kívánja gazd kapcsolatait. Ére tek vagyunk abb szovjet piac fel maradjon. Ugya Európához való sen munkálkodu latainkat intenzíva az európai közös

— Magyarország gazdasági helyzete Nem lehet emiatt hogy az egyoldalú jövőben többoldalú hogy kiszolgáltatott fejlettebb országok di tőkének?

— Annak sem nincsen, pontosabban veszedelmes pol ha Magyarország függetlenségére tá mai világban egy sem független, között nagymért nős függés alá nemcsak azt je szövetségi ren vagy gazdasági kal kapcsolódna hoz. Ma már n beszélnünk br vagy német tők nemzetközivé v szem, számunk nyugtató, mert azt a veszélyt, ho ország dominán kerüljön a kiseb dokkal szemben lü kapcsolatokat b igazán mozgássz kat.

— Elképzelhe Magyarország a során talán előszö csol abból, hogy k rán fesszük?

— Ez elvben ig a Szovjetunió v követő formáció lag kilábalna a akkor Magyaro Európa földrajzi útvonalak metsz kultúrák találko sgtelenül nagy közvetítő szerep be. Átalakulásu piacgazdaság m létéreke az eg világnak, hisze ményen jár a rer

Az új magyar külpolitikáért

JESZENSZKY GÉZA INTERJÚJA A NAPLÓNAK

— *Miniszter úr! Történezművelésben jól ismeri a magyar múltat, így azt hiszem, egyetért azzal a megállapítással, hogy az utóbbi 45 évben Magyarország a korábbi, nyugatról irányított függőséggel szemben újabb, immár keletről vezényelt függő helyzetbe került. A szabad választások és a demokratikus parlament létrejötte után azonban minden jel arra mutat, hogy megszűnik ez a függelmi állapot, és sokat szenvedett országunk visszanyeri nemzeti önállóságát. Ön, mint az első felelős kormány külügyminisztere, hogyan látja: milyen mozgástér nyílt meg a magyar külpolitika számára?*

— A függőség nemcsak deklaratív alapon szűnt meg, hanem ténylegesen is. Magyarország bejelentette kilépési szándékát a Varsói Szerződésből. A VSZ-t olyan új európai biztonsági rendszernek kell felváltania, amely minden ország számára garanciát nyújt szuverenitásának megőrzésére. A magyar külpolitika természetesen mindenkiel, így a Szovjetunióval is apoln kivánja gazdasági kapcsolatát. Érdekeltek vagyunk abban, hogy a szovjet piac felvevőképes maradjon. Ugyanakkor az Európához való visszatérésünk munkálkodunk, kapcsolatainkat intenzívebbé tettük az európai közösségekkel.

— *Magyarország kis ország, gazdasági helyzete sanyarú. Nem lehet emiatt attól tartani, hogy az egyoldalú függőséget a jövőben többoldalú váltja fel, hogy kiszolgáltatottjává válunk fejlettebb országoknak, a külföldi tőkének?*

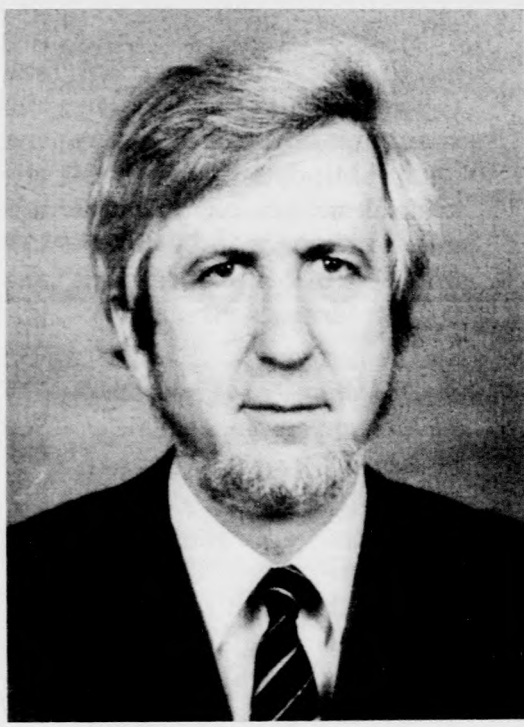
— Annak semmi realitása nincs, pontosabban nagyon veszedelmes politika volna, ha Magyarország abszolút függetlenségre törekedne. A mai világban egyetlen ország sem független, az államok között nagymértékű kölcsönös függés alakult ki. Ez nemcsak azt jelenti, hogy szövetségi rendszerekkel vagy gazdasági társulásokkal kapcsolódnak egymáshoz. Ma már nem nagyon beszélhetünk brit, amerikai vagy német tőkéről; a tőke nemzetközivé vált. Azt hiszem, számunkra ez megnyugtató, mert kiküszöböli azt a veszélyt, hogy bármely ország domináns helyzetbe kerüljön a kisebb szomszédokkal szemben. A sokoldalú kapcsolatok biztosítják igazán mozgásszabadságunkat.

— *Elképzelhető az, hogy Magyarország a történelme során talán először előnyt kíván csapolni, hogy két világ határán fekszik?*

— Ez elvben így lenne. Ha a Szovjetunió vagy az azt követő formáció gazdaságilag kilábalna a krízisből, akkor Magyarország mint Európa földrajzi központja, útvonalak metszéspontja és kultúrák találkozóhelye, kétségtelenül nagyon fontos közvetítő szerepet tölthetne be. Átalakulásunk sikere, a piacgazdaság megteremtése létérdeke az egész nyugati világnak, hiszen ha eredménnyel jár a rendszerválto-

zás, az példával szolgálhat a térség hasonló úton járó, de annak eredményességét még nem látó országainak. Ez azonban ma még csak lehetőség; a kelet-nyugati kapcsolatokat és a közvetítésnek rövid távon korlátozottak az esélyei.

— *A közelmúltban zajlott le a közép-európai országok „Adria”-találkozója. Részvételünk arra mutat, hogy az összeurópai kapcsolatokon belül hazánk*

néhány országgal szorosabb viszony kialakítására törekszik.

— Sokszor hangsúlyoztuk már, hogy nagyra értékeljük a közép-európai együttműködést. Olaszország szerepe nagyon ígéretes, gazdasága az egyik legsikeresebb Európában. Ez a viszonyrendszer azonban nem alternatívája az európai együttműködésnek. Európa nem alakulhat ki központi vezérelt szuperállamként; az egyes régiók, az egymást kiegészítő gazdaságok az egységes Európán belül szorosabb kapcsolatokat fognak teremteni. A pentagonális együttműködés ezek újjáépítésének eszköze lehet, a Benelux-államokhoz hasonló módon.

— *Nem kétséges: Magyarország számára szükséges van a szövetségesekre, bár szerencsére eddig a beolvasásunkat jósló herderi gondolat nem vált valóra. Az utóbbi napok szlovák és román megnyilatkozásai, kommentárjai sajnós egyértelműen jelzik, hogy kapcsolataink nem felhőtlenek a szomszéd államokkal. Vannak, akik egyenesen a kisanantant újijáradásától, Magyarország elszigetelődésétől tartanak. Mit tud tenni ebben a helyzetben a magyar külpolitika?*

— Ma sokkal jobb a helyzetünk, mint az első világháború után, amikor valóban szoros gyűrűt vett körül bennünket, s a kisanantant 16-szoros katonai fölényben volt velünk szemben. Ma nemcsak azért nincs kisanantant, mert a kárpátjai szovjet ék szétválásztja Csehszlovákiát és Romániát. Ennél sokkal fontosabb, hogy most a térségben magukat demokratikusnak nevező, és demokratikus célokat hirdető kormányok vannak hatalmon. Léteznek persze türelmetlen erők is, a szabadság a türelmetlenség szabadságát is jelenti. Kérdés, hogy melyik tendencia kerekedik felül: a demokráciapárti, nyugati értékeket valló akarat, vagy pedig a kishatalmi naciona-

lizmus. Én úgy látom, hogy ha van is ilyen veszély, de nagyon jelentős erők képviselik a demokratikus orientációt. Magyarország intenzív kapcsolatokra törekszik ezekkel az erőkkel.

— *A közelség miatt Hajdú-Bihar megye lakossága különös érzékenységgel kíséri a romániai fejleményeket. Meg kell mondani, hogy sokan nyugtalanságban élnek bizonyos román törekvések miatt; nem kevesen területi revíziótól félnek. Van-e alapja az aggodalmaknak?*

— A közeljövőben egyetlen európai állam — beleértve Romániát — sem gondol arra, hogy akár háború révén, akár más eszközökkel határváltozást hajtsanak végre. Nem háború révén ez elvben elképzelhető, ezt a helsinki egyezmény is lehetővé teszi, de ehhez olyan európai konszenzusra volna szükség, ami nem nagyon várható. Magam úgy vélem, hogy az európai egység folyamata lehet az, ami nem eltolja, de lebontja a határokat. Magyarország számára ez az igaz kiút, így tudjuk az igazságtalan határok jelentőségét csökkenteni. Ez nem valamiféle magyar revízió. Nyugat-Európában nyitottak a határok, megvalósult a tőke és a munkaerő szabad áramlása. Ezt kell kiterjeszteni Kelet-Európára is, ami sok vonatkozásban anakronisztikus tenné a régi területi vitákat. Kétségtelen tény, hogy Romániában valóban aggasztó jelenségek vannak, amelyek elsősorban az erdélyi magyar lakosságot fenyegetik. Én mégis további optimizmussal tekintek Románia jövőjére. Ismereteim szerint az utóbbi időben sokat vesztett befolyásából a szélsőséges román nacionalista irányzat, előtérbe került a racionális cselekvés vágya, ugyanis az emberek rájöttek arra, hogy a nagyhangú frázisoktól nem lesz több a kenyér, jobb a gazdaság.

— *Ön ma az ártándi határon részt vesz az Európa-nap rendezvényén, és a hírek szerint kezdet fog a román külügyminiszterrel. A viszony konkrét javulásában milyen szerepe lehet az ilyen gesztusoknak?*

— Szimbolikusan, de gyakorlatilag is nagyon jelentősnek tartom az Európa-napot, amit az ország határai mentén tartunk. Ez nemcsak azt jelzi, hogy mi mennyire hívei vagyunk az egységes Európának, a határok átjárhatóságának, hanem azt is, hogy a sugallt híresztelésekkel ellentétben ez a kormány a közvetlen szomszédokkal is maximálisan jó viszonyra törekszik. Természetesen ez kettőn áll: a jó, baráti viszony csak akkor jöhet létre, ha szomszédainkban is megvan ez a készség. Soha nem titkoltuk azonban, hogy ennek egyik próbaköve a demokratikus nemzetiségi politika. Megerősíthetem, hogy nagyon pozitívan késznek állunk a párbeszédre. Mindazokkal keressük a kapcsolatokat, akik úgy tudnak gondolkodni, mint Magyarország; tehát európai módon.

Turi Gábor

ISTVÁN KIRÁLY IDÉZÉSE

Szent István királyunk méltán tartozik legerősebb, legvonzóbb államférfiúink közé, hiszen az ő tettehez, az ország-alapításhoz fogható fontosságú cselekedet legfeljebb csak azok a királyaink, vezéreink, államférfiaink hajtottak végre, akik a későbbiek során megmentették valamilyen nagy veszélytől az István alkotott országot. A nagy szeretet és ragaszkodás ellenére azonban István király alakja és működése nem eléggé közzismert. Ennek most néhány okát említem. A legfontosabb talán az, hogy első királyunk személyiségéről, külső habitusáról alig maradt ránk hiteles leírás, bemutatás. Jellemző, hogy születési évét sem ismerjük pontosan. Vonásainak egyetlen egykorú ábrázolásáról tudunk: valószínűleg 1031-ből származik egy hímett koronázási palást, amelyre Gizella királyné és udvarhölgyei ráhímezték a király nevét. A paláston található tizenöt centiméteres kép a három centiméteres fejhosszal nyilvánvalóan egyéni vonásokat érzékeltet. Györffy György, a nagy király monográfusa úgy véli: „A tágra nyílt szemek feletti íves szemöldök, a szokottnál nagyobb fülkagyló, a kétoldalt lefogó bajusz, mely rövidre nyírt korszakálba megy át, biztosan jellemezték az ötvenedik évén túljutott királyt.”

A bizonytalan tudásnak, a tévképzeteknek egy másik oka az lehet, hogy a későbbi, főleg 12. századi István-ábrázolások, például a legendák, az éppen uralkodó királyok érdekei szerint rajzolták meg a király vonásait, vagy éppen csak fantáziáltak. A harmadik ok az, hogy az utókor, pontosabban a történetírás manipulálta István egyéniségét. Az öt értékelő történészek legtöbbje általában egyoldalúan igyekezett az uralkodó portréját megfesteni, el akarta tüntetni jelleméből és cselekedeteiből az ellentmondásokat, mintha bizony ember lehetne ellentmondások nélkül!

Egyoldalú ábrázolások

A Horthy-korszak történétíróinak többsége — lelkiében a trianoni sérelemmel — egy valóságos kisanantellenes hőst faragott belőle, a marxista történetírásnak meg az igyekezete arra irányult, hogy bizonygassa István keleti kapcsolatát, a szlávok gazdálkodási kultúrájának fölényét, s a kereszténységre való áttérést kizárólag gazdasági-társadalmi szükségszerűségnek tüntette fel. Mármost hiába olvassuk a forrásokat, nem találunk utalást arra, hogy István király deklarálta volna magyarságát, ami persze nem meglepő: a nemzeti államalkotó gondolat felbukkanása az ezredfordulón egyenesen képtelenség lett volna, ez majd csak a polgári társadalomban érik szemébe. Egyébként pedig Közép-Kelet-Európában, így a Kárpát-medencében is olyan kevert etnikumú, sok nemzetiségű népesség-összetétel állott elő, hogy éles etnikai határokat meghúzni nem is lehetett volna, annak ellenére, hogy az istváni államszervezetben volt némi jelentősége az etnikai egységnek. Jellemző Szent István nagyságára, hogy érzékelt a problémát, s Imre fiához intézett intelmében valami olyat fogalmaz meg, hogy az egy nyelvű ország gyenge és törékeny!

A király szeme előtt az „uruzag” megvalósítása lebegett célként, tekintet nélkül az emberek, szabadok és szolgák nemzetiségi eredetére. Apjáról, aki ugyan sok feladatot vállalt, maradt rá éppen elég tennivalója. Géza halála után azonnal támad Koppány somogyi herceg, akit a német lovagok segítségével győz le az ifjú fejedelem. Már királysága alatt, 1003-ban Gyula fejedelmet veri le, majd Ajtonyt, később a lengyeleket, a besenyőket, a bolgárok ellen vezet sikeres hadjáratot, visszatér Konrád német-római császár csapatait. Kevésbé ismert, hogy István király volt egyik legsikeresebb hadvezérünk, minden fellépése győzelemmel járt! Jóllehet nem személyesen állt a seregek élén, de részt vett a hadjáratokban, s bizonyos, hogy kemény ember, jó katona volt. Erre ő maga is utal Intelmében. Az a jellemzős tehát, amit a folyton imádkozó, köny-

nyező, lábfejős Istvánról adnak a krónikák, csak a megtört, fiát vesztett öregemberre lehet érvényes, nem a java korát élő férfira, aki felismerte, hogy létre kell hoznia egy korszerű európai államot, mely nem lehet más, mint központosított monarchia a vármegyék részleges önállóságával. Ehhez meg kellett szüntetnie a dukátust, le kellett törnie a vezérek hatalmát, vissza kellett szorítania a pogány hitet, fejleszteni kellett a földművelés és állattartás kultúráját. István tűzzel-vassal harcolt életműve megvalósításáért, olykor a kegyetlenség sem állott távol tőle. Gondoljunk csak Koppány felgyűlésére. (Bár egyes történészek szerint ez anyjának, Saroltának a bosszúja volt, hiszen ha Koppány lázadása sikerrel járt, akkor a pogány törvények értelmében neki feleségül kellett volna mennie a somogyi főúrhoz.) Ne felejtjük azonban, hogy a középkorban törvények foglalták magukban az érvelel bűntetéseket, s a történészek szerint István törvényei sokkal humánusabbak voltak, mint a szomszédos országok törvényei. Nem kétséges, hogy László vagy Kálmán sokkal keményebben lépett fel a vétkezőkkel szemben.

A kereszténység védelmezője

Nem véletlenül tették a neve elé a nyugati krónikák a kegyes, a jámbor jelzőt. Minden bizonnyal István személyesen is példát adott ezekből az erényekből. Elég nagy államférfi és gondolkodó volt ahhoz, hogy belássa, a keresztény európai környezetben nem maradhat fent a pogány hit, vagyis felfogta a történelmi szükségszerűség parancsát. De hogy a racionális megfontoláson túlmenően hívó lélek is volt, a kereszténység védelmezője, ezt a motivációt az utóbbi időben elhanyagolták a történészek. Elég erre Odilo Cluny apát leveléből idézni: „Hogy lelketekben mekkora szenvedély árad isteni vallásunk iránt, csaknem az egész világ hirdeti...” Vagyis István Európa-szerzte híres volt arról, hogy meg akarta testesíteni a kor keresztény királyideálját, aki — ismét Györffy Györgyöt idézem — „politikai és hadi tevékenysége közepette is érvényesítette az erkölcsi normákat.” Végére is nem véletlenül tartotta számon legjelentősebb alakjai között, s avatta őt szentté a katolikus egyház!

Írják Istvánról, hogy minden eszközzel a nyugati orientációt szolgálta. Ezt a tényleg alátámasztják, első királyunk valóban elsősorban nyugat felé tájékozódott, országában a latin egyházszervezet érvényesült, a hittérítők, egyházi személyiségek, katonák és egyéb hospesek között elsősorban németeket, itáliekat találunk, felesége, Gizella II. (Civakodó) Henrik bajor herceg leánya volt. Az ő korában azonban a földrajzi fogalomnak nem volt olyan ideológiai vagy politikai mögöttes tartalma, mint amit ma érzékelnék a fogalmakban. S bár elsősorban nyugat felé tájékozódott, keleti egyházi és állami kapcsolatait sem lebecsülendők.

Csak ha a kor valóságát, s a róla szóló irodalmat tanulmányozzuk, fogjuk fel igazából, hogy milyen hatalmas tettet hajtott végre István király, amikor a magyar államot megalapította, s megszilárdította a Duna—Tisza partján. Nagy kár, hogy a szegényes írásbeliség, illetve a források elpusztulása, megsemmisülése miatt viszonylag ismeretlen maradt gondolatvilága, egyénisége. Olybá tűnik, egy dologban hibázott, nevezetesen az utódlás ügyében: nem jól választott, amikor nővére fiát, Pétert részesítette előnyben. Vazul megvakíttatásának körülményeit ma is homályban nem tudható, hogy valóban összeesküvést szőtt-e a király ellen, vagy pedig a krónikának van igaza, amely Gizella királyné számlájára írja Vazul félreállítását. Csak az bizonyos, hogy nagy királyunk után trónviszályok következtek, s amikor végre ismét megszilárdult a királyi hatalom, Vazul fia, Endre került a trónra, Gizella királynőnek pedig futnia kell az országból, hogy életét mentse...

Bakó Endre

A megye kórháza

Beszélgés Berez Györggyel, a Kenézy-kórház főigazgatójával

Hónapokon keresztül milliók ültek a televízió képernyője előtt, s csodálkoztak rá a Fekete-erdő klinikájának kórházi világára. Műszerek, precizitás — minden csupa ragyogás. Nálunk? Zsúfolt kórházokról tudunk, műszerek hiányáról hallunk. Pedig itt, szűkebb pátriánkban, a Kenézy-kórházban történt egy és más, amire oda kell figyelni. Hogy mi változott az elmúlt esztendőkből, s milyen ma a megyei kórház, arról Berez György főigazgatóval, ideg- és elmegyógyász osztályvezető-főorvossal beszélgettünk. Ő miután húsz esztendőt töltött az orvosi pályán, 1988. június 20-án kapta meg főigazgatói kinevezését. A kiírt pályázatra beküldött dolgozata alapján találták őt a legalkalmasabbnak.

— Egészségügyi reform volt kibontakozóban Magyarországon, nyilvánvalóvá vált, hogy bizonyos struktúrákat át kell alakítani. Gondolok itt az egyes egészségügyi intézmények önállóságának biztosítására, a finanszírozás lehetőségeire, s arra, hogy már akkor szó esett a társadalombiztosítással kapcsolatos új tervekéről. Felvetődött az is, hogy az intézmény főigazgatója olyan orvos legyen, aki valamelyik osztályban vezetője is egyben, s így a belső viszonyokat is jól ismeri.

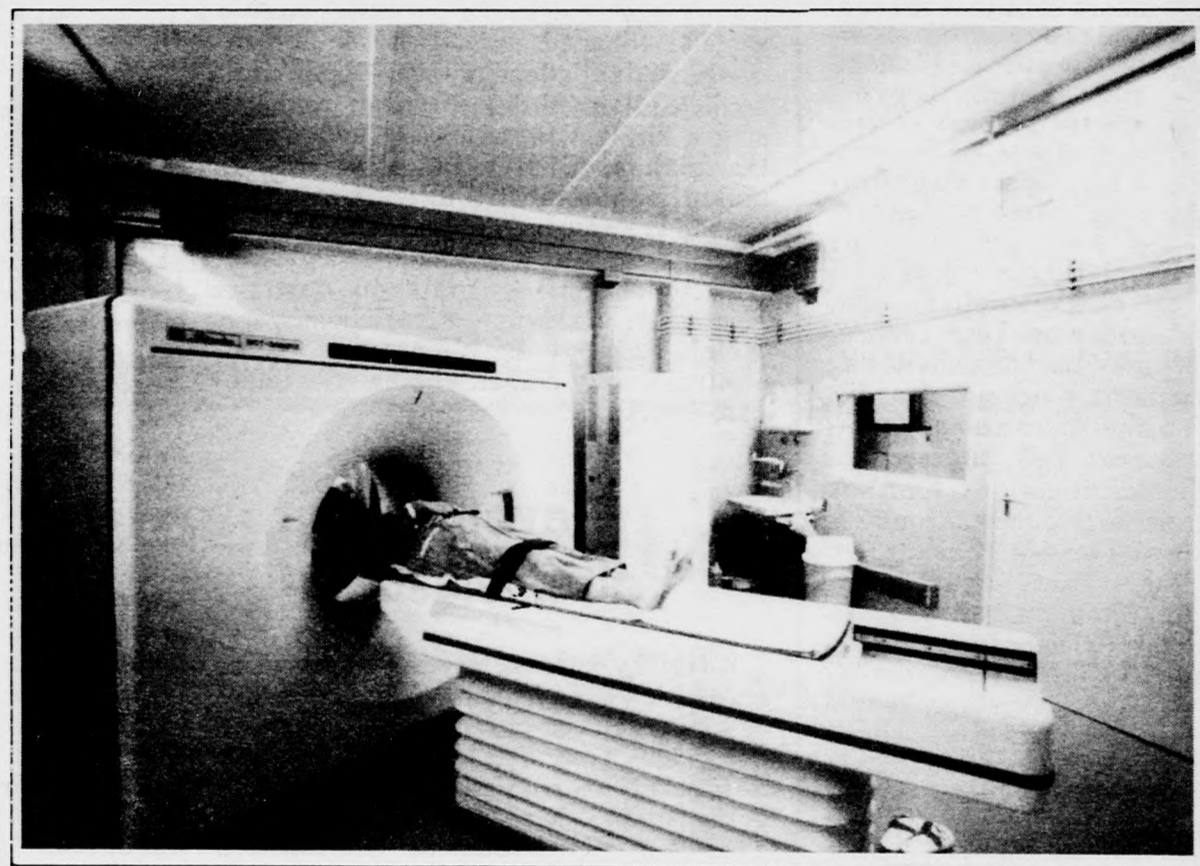
— Úgy tudom, hogy ezek a gondolatok szerepeltek az ön pályázatában, milyen az a kórház, amelyet átvett, s mit tartott a legfontosabb feladatának?

— Először is szerencsém volt, mert én egy modern kórházat vehettem át kétezer ágygal, háromezer dolgozóval. Ugyanakkor az intézmény nagyon aszimmetrikus volt. A főépületünk a Dorottya utcai diagnosztikai tömb, a sebészet, az intenzív osztály, a Bartók Béla úti telepek nagy része modern, a kor színvonalán álló volt. De sajnos, volt és van olyan telepünk, mint a Bem téri, olyan osztályunk, mint a pszichiátriai vagy a vérellátó és a gyermek fertőző osztály, amelyek olyan rossz, elhasznált épületekben vannak, melyek szinte lehetetlenné teszik a munkát. Csökkenteni akarunk mindenképpen a kórház vezetői létszámát. Közeli létszámhoz olyan szempontból, hogy az osztályok önállóságát fokozzuk. Vagyis, az osztályvezető-főorvos — mint a klinikákon a professzor — mindenért legyen felelős, döntési joga legyen szakmai, gazdasági, etikai és morális kérdésekben. Ezzel párhuzamosan a diagnosztika színvonalát szeretnénk emelni, javítani külső kapcsolatrendszerünket, szponzorokat találni, s ha lehetséges, alapítványokat létrehozni.

— Mennyiben valósultak meg ezek az elképzelések a gyakorlatban?

— Először is, létrehoztuk azokat a tanácsadó testületeket, amelyek a főigazgatói munkát segítik. Itt elsősorban a kórháztanácsra gondolok. Új működési szabályzatot dolgoztunk ki és megkezdődött az osztályok ön-

lóságának kialakítása, egyre több funkciót kaptak. Gyakorlatilag a kinevezéseknél az osztályvezető-főorvos a kompetens minden szempontból. A következő terület a diagnosztika. Bizonyos szempontból, mint említettem, modern volt a kórház, s ez vonatkozik a diagnoszt-

Komputer-tomográfós vizsgálat

lógia is. Gondolok itt például a számítógépes angiográfiás vizsgálat lehetőségeire, ami már az intézet rendelkezésére állt kinevezésem előtt. A műszer ötvenmillió forintba került, s a különböző hajdú-bihari vállalatok adtak jelentős segítséget. Nagyon fontos lépés volt 1989-ben, hogy komputertomográfot tudtunk vásárolni. Jelenleg az országban mindössze tizenhat van belőle, ebből kettő Debrecenben. Szeretném elmondani, hogy a komputertomográf alkalmazása a beteg számára a szervezetbe semmiféle beavatkozást nem jelent, egy egyszerű röntgenvizsgálat-hoz hasonlítható. A számítógépes rétegvizsgáló készülék húsz perc alatt több száz felvételt készít, a képeket a számítógép összegzi és az agy vagy bármely szerv szerkezete úgy kirajzolódik a képernyőn, mint ahogy az az anatómiai tankönyvekben látható. A műszer az idegrendszeri betegségek és a baleseti sebészeti tevékenység, de minden szakma területén nélkülözhetetlen. Elkerülhetők a sok fájdalommal járó vizsgálatok,

agybefúvás, agyérfestés, agyvívétel. Ma húsz perc alatt pontos diagnózis állapítható meg. A komputertomográf beszerzéséhez szükséges pénz egyharmadát saját bevételeinkből tudtuk biztosítani, kétharmadát pedig a megyei tanács adta soron kívül, illetve most is kaptunk támogatást a különböző vállalatoktól. A következő, amiről szólnom kell, a beteg számára nem megterhelő eljárást jelentő ultrahang. Világszerte mindennapos vizsgálati módszer az ultrahang. Sajnos, Magyarország nagyon rossz áll ezen a téren. Mi elindítottuk az ultrahang-programunkat, jelenleg három készülékünk működik, ami nagyon kevés. Ezért van az, hogy ma még hetekig kell várni egy-egy előjegyzésre.

— A többi megyei kórházhoz viszonyítva, hogyan látja a Kenézy-kórház jelenlegi helyzetét?

— A közelmúltban Győrben voltam egy konferencián, ahol kórházigazgatók és ideggyógyászok gyűltek össze. Amikor tájékoztatást adtam technikai lehetőségeinkről, műszerezettségünkről, bizony sokan irigykedtek. Számos kórházban megfordultam az elmúlt két évben és úgy látom, nincs mit szégyenkeznünk. A mi intézményünk diagnosztikai lehetőségei a kor színvonalán vannak. Nincs gondunk az orvosi ellátottsággal, jórészt

nyílt vegyesbolt és több bűfé is. Kertészetünk milliós nagyságrendben palántát nevelt és adott el, árusít virágot is. Különböző állatoknak adjuk el a hulladékokat. Minden évben értékesítjük az elfekvő anyagainkat, származnak bevételeink a külföldiek részére végzett térítéses vizsgálatokból is.

— Vannak-e a kórházban jelenleg anyagi gondjai?

— A finanszírozás forrásai eddig biztosítva voltak, de a költségeink rohamosan emelkedtek. Így két évvel ezelőtt 600 millió forint volt a költségvetésünk, ma meghaladja az egymilliárdot. A legnagyobb gondot az jelenti, hogy a társadalombiztosítás nem vállalja minden területen az inflációval együtt járó költségnövekedés finanszírozását. Kapunk pénzt gyógyszerekre és energiára, de gyógyászati segédanyagokra (infúziószerelvények, katéterek, gumi-kesztyűk stb.) nem, pedig az árak 80 százalékkal emelkedtek. Évi keretünk 18 millió forint, az igény 40 millió.

— Ilyen körülmények között gondolhatnák-e fejlesztésekre, mire lenne szükségük a diagnosztika terén?

— Elsősorban az ultrahang-diagnosztika gyors elterjesztésére. A legnagyobb költségintéző a holtfunkció. Aki befekszik a kórházba, annak egy napi kezelése négyezer forintba kerül. Ha sikerül a vizsgálatot ambulánsan elvégezni, akkor a betegek nagy része nem egy-két hét múlva kapja meg a diagnózist, hanem nagyon rövid időn belül. Nem kell részleteznem, hogy ez mennyi előnnyel jár az ember, a vállalat, a társadalom számára. A másik dolog, szeretnénk végre a nyomorult állapotban lévő véradó állomás kérdését megoldani. Hadd mondjam el, hogy itt nemcsak a Kenézy-kórház problémájáról van szó, hiszen mi a kiadott vér 20 százalékát sem használjuk fel. A megadás felé haladunk az év elején. Az volt az elképzelés, hogy a társadalombiztosítás átköltözik a Bethlen utcáról a Perényi

megoldott a nővérellátottság. Az orvostudományi egyetem hallgatói járnak hozzánk gyakorlatra, itt vannak a szigorlók is és gyakorlatilag az egyetemi évek alatt eldől, ki az, aki hozzánk szeretne jönni és kire van szükségünk. Hasonló a helyzet az ápolónők vonatkozásában is a Dienes és a Madzsar-szakközépiskolák jóvoltából.

— Gondolom, azért a zsúfoltság itt is gondot okoz.

— Osztályonként változó a kép, a pszichiátrian 200 százalékos az ágykihasználtság, de van, ahol csak 50 százalékos. Optimálisnak a 85 százalékot tarthatjuk, az első félévben nálunk 75-82 százalék volt.

— Emeltette, hogy a kórház saját bevételeiből biztosította a komputertomográf megvásárlásához szükséges pénz egy részét. Miből adódnak ezek a bevételek?

— Ebben az évben 29 millió forint a saját bevétele. Hogy ez miből van? Részben bérleti díjakból. Korábban ugyan ez nem volt szokásos, de engedélyeztük egy fodrászüzlet működését,

Készül az ultrahangos májvizsgálat

utcai volt pártházba, s lesz hely a véradónak. Kiderült, hogy a Perényi utcán kevés a hely a társadalombiztosításnak. Szóba került a Monti ezredes utcai bővítése. Ez ellen szót viszont az, hogy messze van, a gyors vérszállítás körülményes. Június 6-án az MDF egyik képviselője, aki maga is orvos, kezdeményezte a kérdés megvitatását. Arról volt szó, hogy megkapjuk a Monti ezredes utcai épület kezelési jogát, aztán értékesíthetjük, s az így rendelkezésünkre álló pénz lehetővé teszi a mostani vérellátó bővítését. De jelen pillanatban még mindez cseppfolyós. A rekonstrukciót tovább kellene folytatni, a gyermek fertőző osztály helyzete aggasztó, az épület süllyed, gyógyító munkára alkalmatlan. Gondot okoz, hogy kevés az ágy az elmeosztályon. Országosan ezer lakosra tíz jut, nálunk 3,5. A rekonstrukcióról már nyilván az új önkormányzat dönt.

— Hogyan alakult az utóbbi években a kórház és a klinika kapcsolata?

— Azt hiszem, jó együttműködést sikerült kialakítani, luxusnak tartottam, hogy itt van néhány kilométerre a klinika, a kor tudományos színvonalán dolgozó intézmény és ezt jó értelemben véve, ne használjuk ki. A szakmák tekintélyes részével kifejezetten jó a kapcsolat, osztályvezető-főorvosaink döntő többsége a klinikáról érkezett hozzánk, ahol docensek, adjunktusok voltak. A traumatológiai osztályunk egyben egyetemi tanszék. Voltak és vannak néha viták a járóbeteg-ellátással kapcsolatban, de hát ez érthető. Nekem az a véleményem — sokak előtt ez nem szimpátiikus — kevés az az ország, amely olyan luxust megengedhet magának, hogy egy rendelőintézetben két-két párhuzamos szakrendelés működjön. Az egyik, a vidékin alig vannak, a debreceni nagy a zsúfoltság. Délután kong a rendelőintézet.

— A beszélgetés alapján úgy tűnik, hogy reformtörekvéseit sikerült megvalósítani és ma már a Kenézy Gyula Kórház a megye egészségügyi életének értéke. Befejezésül még egy kérdést szeretnék feltenni. Vannak-e valami rokoni kapcsolata az MSZMP KB volt titkárával, Berez Jánossal?

— Nincs.

— Köszönöm a beszélgetést.

Filep Tibor

„Ü
Ad

„Látlak anyád örögnék” — inton és Delila című h vers, a Léda-szer legjellegzetesebbje az emlékezők, a k az érzelmi ambiva catullusi „gyűlölo reték” vagy-vagyát a vatesz-költőzse szerelmére és ház Boncza Bertára, (bece)nevével: Cs Látják elviselhetl rikának, aki tönk költő utolsó éveit dával: Ady Lajos va tos Imre), s vélik szerelm megteste lelki géniusznak, csókoltá, ébresz megőrizte őt az első világhábor „egész világ szőtt lott” alapérsésébe szában (lásd péld ni György vag Miksa).

„becsülete

csatolt hosszú, distanciózott, író szótt utószavában, a vallomásos mer nedek István újab Csinszka-képet al Király, ő is árny sokszempontúan, mentesen — mint Boncza Berta egye mint pszichológus választ keres arra tudott együtt é nonkonformista ség. Mondandója köve a megértés: „évszázadunk le költőjének utolsó tendéjében olyan töltött be mellette, magasztosságát n felei is kénytelene ni”.

Ma már — a pszichológiától f korunkban — val megértéssel, miné megismerésvágygy hetők összetett szellemiségek, e maga az ember.

Az ellentmond korta érekek vezé felületes ismeret emlékezők után az Életem könyvét azt is figyelembe hogy az ŐSZIN Csinszka vezérlő d tekintette, eljutha alább a megértési egy asszony megé hangsúlyozza: ne

21 é ház

és 24 a költő Nem vagyunk-e szigorúak, ha egy szonytól (se felté várható stabil dő séget, visszavon adott szót kérün már kislánykoráb (Mint teszi ezt p botos Imre a töt megért könyvébe A költővel va merkedésük idejé tatlansággal, m szeszéllyel vádolj kát. (De hát egy sonló külső-belső és értelmű MAI lány körül nem be e az álomvitézek? lasztásának törvé véglegesnek, e

„Ünnep szakadt rám”

Ady özvegye vallomáskötetének margójára

„Látlak angyalnak és ördögnek” — intónál a Ruth és Delila című híres Ady-vers, a Léda-szerelem egyik legjellegzetesebbje. Mintha az emlékezők, a kutatók ezt az érzelmi ambivalenciát, a catullusi „gyűlölök és szeretek” vagy-vagyat vetítenék a vátesz-költőzseni kései szerelmére és házastársára, Boncza Bertára, ismertebb (becenevén: Csinszka). Látták elviselhetetlen hisztériájának, aki tönkretette a költő utolsó éveit (lásd például: Ady Lajos vagy Robotos Imre), s vélik az agapé-szerelem megtestesítőjének, lelki géniuszának, aki ifjúvá esköltölte, ébresztette, és megőrizte őt az életnek az első világháborús évek egész világ szótje kibomlását alaperzésében, óskő-szavában (lásd például: Bölöni György vagy Fenyő Miksa).

„becsületesen őszinte gyónáshoz”

csatolt hosszú, finoman distanciózott, ironiával át-szótt utószavában, értékelve a vallomás memoárt, Benedek István újabb modern Csinszka-képet alkot. Mint Király, ő is árnyaltan — és sokszempontúan, előítéletmentesen — mintázta meg Boncza Berta egyéniségét, s mint pszichológus, egyúttal választ keres arra: hogyan tudott együtt élni e két nonkonformista személyiséggel. Mondandójának sarkköve a megértés: Csinszka „évszázadunk legnagyobb költőjének utolsó négy esztendejében olyan hivatást töltött be mellette, amelynek magasztosságát meg ellenfelei is kénytelenek elismerni”.

Ma már — a modern pszichológiától felvértezett korunkban — valóban csak megértéssel, minél teljesebb megismerésvágygal kezelhetők összetett lelkek és szellemiségek, egyáltalán: maga az ember.

Az ellentmondásos, gyarkorta érdekek vezérelte vagy felületlen ismeretség szülte emlékezések után jó olvasni az Életem könyvét. S ha még azt is figyelembe vesszük, hogy az ŐSZINTESEGET Csinszka vezérlő csillagának tekintett, eljuthatunk legalább a megértésig, egy nő, egy asszony megértésig, aki hangsúlyozza: nem tekint

A két megközelítésbeli szélsőség egyengetője, az árnyalt Csinszka-kép megrajzolója kívánt lenni hatalmas, nagy jelentőségű monográfiájában Király István, aki valóban lefaragta a Csinszka-képről a legvadabb hajtásokat: a mindkét irányú elfogultságot, s meglehetősen pontos, szépirodalmi eszközökkel kivésott portrét munkált Bertukáról, — csak éppen a világháborús Ady-képe koncepciójába ágyazva, amint ezt Dénes Zsófia is pontosan észrevette, és a Talán Hellász küldött újabb kiadásának előszavában — személyében is sértve érezve magát Király egyes, rá vonatkozó kitételei okán — ezt keményen szóvá is tette.

Az ÉLETEM KÖNYVÉHEZ, Ady özvegyének (a Kelenföld Kiadó gondozta) visszaemlékezéseire, a — szerző műfajmegjelölésével — is megmérje? S nemcsak az életvallomás fogantatása idején, de a történelem alanyi idejében is. Egyetlen példa: öt éves lehetett, amikor a nagymama azzal fordult hozzá: egyszer, karácsonykor egy villanásnyira látja majd (a születés után tíz nappal elhalálozott) édesanya szellemalakját, amint „átsuhan a szobán, de se szóval, se mozdulattal nem szabad megriasztanom. Ennek a beígérésnek évek múlva különös beteljesedése lett. Láttam Anyám fehér kódaláját, és nem zavartam meg, de ő lelke mélyéig fölkaavart. Hetekig nem aludtam rendesen, nem ettem és nem tanultam miattam. Belezuhanam egy irreális álomba, és nem tudtam többet talán soha egészen gyógyulni belőle. Akkor jöttem egészen rémületre, hogy más vagyok mindenki másnál...” S senki nem magyarázta meg a nyíló értelmű lánynak: a holtak így nem járnak vissza, s a kódalak is csak játék volt... Nemcsak magát, a körötte zajló világot is ítélőn szemléli ez a Török Károlyné s a Török Károlyné öccse nemzette, vérfertőző házasságban fogant, anya — s tulajdonképp apa — nélkül fölött, az életét őrző nagymama (az

Csinszka saját magát. Mert önelemző, önvizsgáló (sőt családfája tagjait számba vevő és egyéniségüket többek között a magaértés céljával analizáló) részekkel is bőven teltett — bár töredékes, befejezetlen — az életírása.

Nem szándékunk mentegeni és elvtelenül védeni ezt a fantáziadús, színes egyéniséget, nem szorul ó arra rá, s nem is méltó az hozzá — de: nem erénye-e az máris, hogy volt önkontrollja s volt belső igénye arra, hogy öntörvényű,

szuverén egyéniségét kívülről nézve

egyetlen igazán szeretett lény) nevelte kislány, aki későbbi élettanuló-éveiben, a svájci leányintézetben a nevelőtől se kaphatott lélekmozgató és -csiszoló példát, amint igazi megértést se: „Éheztem a szeretetet, a jószágot. Röntgenszemű szentet vágytam a fáradt sorsú tanítónó helyett, aki belelát reménytelen zavarába annak a betegségnak, amit tizenhatévesnek hívnak.” Ezzel összefüggésben hitetlennek, az értékelő utószóíróknál igazabbnak hat az ítélete: olyan tanítók akarták életre nevelni, akik az életből soha semmit se láttak.

Maradt hát vigasznak a fenomén, a fantom: „ma már tudom, hogy akit vártam bölcsnek, jónak, szabadítóknak — halott Anyám volt, kit senki, soha számomra nem pótolhatott.” Ez a szeizmográf-érzékenységű

Csinszka
ÉLETEM KÖNYVE

(nyolc évesen például az óvás, elrejtés szándékával ellopja a levágásra ítélt tyúköt), csucsai tündérvirt-örömű, mesék felszabadító erejében bizó, csodákra váró emberpalánta, ez a „szlávosan furcsa kis székegy lány, aki elindult apa és anya nélkül, magányosan a nap felé, mert kívánta a meleget” —

dolatával, ő már túl volt egy bizonyos nehéz életű, merhetetlenül szuverén költőzsenivel való, csaknem fél évtizedes, „fájdalmas nagy érzés szülte” AHÍTATSZERELMEN, a családdal való, Adyért megharcolt harcon, s a nem könnyű, küzdelmes, de az ellenző apai szigorral szemben választott házasiéleten: „Harcoltunk egymásért, és sokszor egymás ellen is — egymásért”. S közben folyton csatáztak a halállal, „aki minden árnyékból, minden sarokból reánk vicсорította éhes, szörnyű arcát”.

Didergett a szíve Ady jöveteleig, didergett távozásakor. „Elvesztettem — és amíg élek, keresem” — írta a költő halála után.

En hiszek neki. S mi több: én neki hiszek.

Arany Lajos

fázós lelket cipelt,

nem sütötte ÉLŐ lélekparázs a KÖLTŐ érkezéséig. E sorsfordító életmozzanattal „ünnep szakadt rám” — írja — s árvaságomat erős, meleg karok húzták az ismeretlen óriás rendetlenül dobogó szíve felé”.

Apa nem értett hozzá, nem tudta kezelni bimbózó nőiségét, nem tudott mit

kezdeni rendkívüli vibrálású lényével; lovagjaival — némely komoly beszélgetéseket leszámítva — játszott csupán. Nem szép tulajdonság ez az utóbbi, de GYERÉK volt akkor még ő, hiszen 24 évesen már özvegy lett. Abban az életkorban, amelyben sok nő még csak kacérkodik a házasság gon-

Transzilván tűzmadár

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT TABÉRY GÉZA

A legenda szerint Ady Endre utolsó szavával, halálos ágyán Erdély eljövendő sorsáért aggódott. Mintha csak megérezte volna a következő hónapok és évek magyarságmorzsoló történéseit: a tanács hatalom érvágásait, a kisantant „szívéllyességét” s a 19-es felfordulásokat rideg szakszerűséggel betetőző Trianont. Megsínylette mindezt az állóháborúból alig ocsúdó, harmadára redukált anyaország is — ez azonban csak átmeneti önbizalomvesztésnek számíthatott az elszáított országrészek identitástalanságához képest. Nem csoda hát, ha például az erdélyi magyarság öndefiniálási törekvéseit alakított ki magának: ezt a sokfelé ágazó, a legkevésbé sem egységes, ám kétségkívül közösségmentő eszmekört szokás transzilvanizmusnak nevezni.

Tabéry Gézáról beszélni a transzilvanizmus főlegképzése nélkül aligha lehetséges. Jóllehet működésének csak

egyik — igaz, a legfontosabb — periódusa kapcsolódik ide, ezt a tényét mégis jelkesnek tekinthetjük az ugyancsak kacifántos regényírói—szerkesztői—irodalmiszervezői életpályán. Gyökereik ugyanis — már ami Tabéryt és a transzilván gondolatot illeti — közősek: ugyanabból az erdélyi múltból s ugyanabból az erdélyi jelenkori dilemmából táplálkozva, a jelen problémáira a kétségkívül igen gazdag példatárú múltba fordulva kísérik meg a válszadást. Tabéry Géza ehhez — vagyis a történelmi-regény-írásához — ráadásul meglehetősen rutint szerzett már Trianon előtt is: a Hét munkatársaként sorra jelennek meg a legkülönbözőbb korokba kalauzoló történelmi elbeszélései és regényei. Hadrendbe azonban csak a kisebbségi helyzet szervezi őket.

Még mielőtt belemerülne a szépirodalmi Tabéry-művelésébe, siessünk leszögezni: egy jó képességű, ám

főlöttebb hullámzó teljesítményű irodalmárral van dolgunk. Egyenlensége és termékenysége valószínűleg összefügg: a prózát, verset és drámát egyaránt művelő írástudók csapdjába, a minden műfajt megbízhatóan, ám feledhetően „hozó” iparosság bűnébe esik. Amiért mégis emlékeznünk kell rá, az a hatás, amit kortásaira és utókorára kifejtett.

Mert megszülethetett volna-e Szilágyi István remeklése, a Kő hull apadó kútba, — Tabéry archaizáló rehez — vagyis a történelmi-regény-írásához? Kitelezhető volt-e a sajátos erdélyi szimbolizmus A tűzmadár címet viselő Tabéry-regény nélkül? S talán a legfontosabb: élne-e Erdélyben az Ady-kultusz a mostani hófokon nélkül?

Tabéry Géza nagy utat tett meg, amíg genfi joghallgatóból, majd októbriista agitprop-költőből a Magyar Szó és a Tavasz szerkesztője, az Erdélyi Helikon egyik alapítója lett.

Az osztályszempontú illúziók egész életében keveredtek vállalásos Erdély-szeretettel: mintha egy eltévedt Kemény Zsigmondot látnánk, aki történelmi tablókat és erkölcsi példázatokot gyárt történelemről és erkölcséről elfelejtkezett népének, ám közben maga is keverni kezdi a való világ és képzelete tényeit és jelenségeit. Bizonyára nem véletlen, hogy a Dózsa-féle parasztháború, századunk irodalmának az a nagy üryghadjárata áll a Vértony s — a Németh László is fölzigató — a Bolyai-testvérpár életéről szóló Szarvasbika című művei középpontjában: mindkettő olyan motívumát ragadja meg az erdélyi történelemből, ahol a tények és az álmok ellentéte szikráztaja fel az e tájra mért kollektív sorsot.

Azt, amiért a transzilvanizmus, az Erdélyi Helikon, s egykor, halálos ágyán, az örök Tabéry-példakép, Ady Endre is keserűt sóhajtott. Cs. J.

21 éves sem volt még házasságkötésük idején,

és 24 a költő halálakor. Nem vagyunk-e hozzá túl szigorúak, ha egy érett asszonytól (se feltétlenül elvárható stabil döntésképességet, visszavonhatatlanul adott szót kérünk számon már kislánykorában is rajta? (Mint teszi ezt például Robotos Imre a több kiadást megért könyvében.) A költővel való megismerkedésük idejéből állhatatlansággal, mértéktelen szeszélyvel vádolják Csinszka-t. (De hát egy hozzá hasonló külső-belső szépségű és értelmű MAI 17-18 éves lány körül nem hemzsegnek-e az álomvitézek? Lovagválasztásának törvényszerűen véglegesnek, egy bölcs

megfontoltságával lezártak, megmásíthatatlannak kell-e lennie? Nincsenek-e szeszélyei?) Házasiéletük idejéről, hisztériakusságot hányanak e törékeny, szenzibilis kislány szemére, megfelelkezve arról: ő — bár tényleg volt a VÁDNÁK örökös érveül szolgáló vonásai — végül Adyt mindenesetül VÁLLALTA. Lehetne kérdeznünk: muszáj volt-e vállalnia épp Adyt? A válasz csak kérdés lehet: a pillangó miért épp ARRA a virágra száll, amely esetleg majd szemfedője is lesz? A róla kiállított bizonyítványok után végre megtudjuk, milyennek látta ő,

Téglás lakossága saját önkormányzatot akar

Még egyetlen olyan döntés sem bizonyult tartósnak, amelyet a nép kizárásával hoztak.

Amikor 1983-ban a pártállam elhatározta, hogy átstrukturizálja az államigazgatást, nem gondolt arra, hogy olyan települések összevonását erőlteti, amelyeknek a lakossága ezzel nem ért egyet. Így volt ez Téglás és Hajdúhadház esetében is. Amikor Budapesten vagy Debrecenben a térképet a rideg kezek átrajzolták, nem vették figyelembe, hogy Téglást már kétszer kísérletük meg Hajdúhadházzal összevonni, de egyszer a termelészövetkezet tagsága mondott nemet, egyszer pedig a közös tanácsülés. Nem vették figyelembe azt sem, hogy Téglás lakossága és tanácsa olyan csekély egységet alakított ki, amelynek eredményeként az egykori kisközégszűz területei fejlődő városias településsé lettek. Ezt a fejlődést szakította félbe a kényszerű házasítás, melyet Téglás lakossága soha nem szavazott meg.

A tanácsra kényszerített politikai nyomást a lakosság sem tudta megváltoztatni, mert nem kérték ki a véleményét népszavazás útján. Az azóta eltelt időszak bizonyította, hogy az egyesülés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Egyedül Hajdúhadháznak hozott hasznot, amelynek központja teljesen megváltozott, lakótelepek, iskolák, óvodák, utak, járdák épültek, üzlethálózat bővült, felújult. A központosítást a saját javára igyekezett fordítani. Ott működik a GAMESZ, a családsegítő központ, a temetkezési vállalat, a rendőrkapitányság, az orvosi ügyelet, a telefonközpont, a vízművek, a Tüzép, az ÁFÉS, az erdészeti, a tanács, míg Tégláson csak egy kirendeltség maradt.

Hajdúhadház valójában soha nem fogadta el Téglást partnerének, hiszen voltak olyan vezetők, akik a „téglási” nevet nem ejtették ki a szájukon csak Hajdúhadházat. De erre vall, hogy a városról készült képeslapon téglási rész még csak véletlenül sem látszik, a helyi újság a „Hajdúhadházi Hírek” nevet kapta, a sportkör a mai napig Hajdúhadházi Bocskai SE stb.

Különbözik egymástól a két település is, hiszen elég csak említeni a kétezer cigány lakost, vagy Hajdúhadház egyéb hagyományait, amelyek más igazgatási feladatot igényelnek mint Tégláson. Bármennyire tiszteljük a hajdúhadházi embereket és a tanácsokat, azért

nem hagyható figyelmen kívül, hogy ők vannak többen a tanácsi testületben és félt, hogy a jövőben is Téglás rovására fogják saját fejlődésüket biztosítani. Majdnem minden esztendőben történt kísérlet a törvénytelen, kérészekkel egyesítés megszüntetésére, de a besúgórendszer olyan jól működött, hogy csirájában elfojtották az ilyen kezdeményezést, a vádlottak padjára ültetve mindenkit, még a volt tanácselnökök is, mint felbujtót.

A Magyar Néppártot a lakosság a képviselő választás idején kezdte megismerni — ma már belátva, hogy programja időtálló —, tömegesen kereste fel azért, hogy álljon a téglási lakosság követelésének élére, vagyis kezdeményezze Téglás önálló önkormányzatának visszacsatlását. A párt szívesen tesz eleget a túlnyomó többség akaratainak, teljes mértékben egyetért azzal, hogy a téglási nép vegye kezébe saját sorsának irányítását, amely már bizonyított akkor, amikor a szegény és lenézett kisközégszűzből — nehéz körülmények között — kisvárost alakított.

Kétszer nyerte el a megye legszebb települése címet. A Magyar Néppárt biztos abban, hogy a ránk váró szűkös esztendőben csak a helyi önkormányzatban rejlő erő képes az ország és a lakosság érdekeit kellően szolgálni. Nekem személy szerint az a véleményem, hogy ha valóban demokrácia van, akkor saját ügyében döntson a téglási lakosság. Az eddig összegyűlt hároméves aláírás azt bizonyítja, hogy már döntött is.

Csorbán József
Magyar Néppárt —
Nemzeti Paraszt Párt

Mamut pártában, kérőre várva

A privatizáció küszöbén a Tartósítóipari Kombinát

Munkahelyi felbolydulásokból, a cégről szóló mendemondákban az utóbbi hónapokban kijutott a megye — de nyugodtan állíthatjuk, a hazai élelmiszeripar — egyik legnagyobb vállalatának, az eddig különlegeséről és igen erős monopóliumhelyzetéről ismert, debreceni központi Tartósítóipari Kombinát. A Hatvan-Biharkeresztes-Nyírasszói földrajzi háromszögben jelentős érdekeltségeket magának tudó mamut cég augusztus 8-án követve a kordivatot részvénytársasággá alakult. Ennek az egyébként zártkörű gazdasági társaságnak a tulajdonosi szerkezete persze még nem az „igazi”. Am a szervezeti változás és a privatizáció irányába tett első lépés talán hozzásegítheti a vállalatot ahhoz, hogy magyar és külföldi bankok kommandálásait is igénybe véve külföldi partnert találjon magának.

Többek között ennek az esélyeiről is kérdeztük Bauer Kálmán megbízott vezérigazgatót, akit a találkozásunkat követő napon az új részvénytársaság elnök-vezérigazgatójává választottak. Beszélgetésünk első részében néhány, az alaptémától látólag távolabb eső, régebbi és újkeletű ügy tisztázására került sor.

— Ha jól emlékszem az év elején, az SZDSZ akciója után bolydult fel először a vállalat. A „vád” jogtalan vezetői prémiumok kifizetése és mérleghamisítás volt.

— Nem ezzel kezdődött az egész...

— Hanem mivel?

— Átszervezések kapcsán, megnyugtató tájékoztatás hiányában ellentét alakult ki a vállalat felső vezetői, valamint a dolgozók és a középvezetők egy csoportja között. Erről a Napló akkoriban többször is beszámolt. Néhányan, akik sértve érezték magukat az SZDSZ jogi csoportjához fordultak. Ez feszültségeket okozott a cég vezetője, Nagy Gábor és a párt helyi szervezete között. A helyzet még inkább elmérgesedett, amikor az SZDSZ az ügyészséghez bejelentést tett. Mint köztudott a vádak nem igazolódtak be, bár a vizsgálat során néhány pontatlanságra fény derült így arra is, hogy a nyereségünk valójában közel 50 millió forinttal több, mint amit a mérleg kimutatott. A vizsgálat megállapításait mind a DEKO, mind az SZDSZ elfogadta. A történetből világosan látszik: egy vállalatot nem kívülről, hanem elsősorban belülről lehet kikezdeni.

A nyugdíjas „amerikai”

— Nagy Gábor ennek az áldozata lett? Ezért ment jóval idő előtt nyugdíjba?

— Nem, ő már tavaly is beteg volt. Ahogy tervezték, az év lezárásával, a mérleg elkészítése után, március végén a vállalati tanács előtt

bejelentette a lemondását. A testület úgy határozott, hogy nyugdíjasként is számít a munkájára, s ezért az igazgató tanács tagja maradt.

— Most viszont az új igazgatósági tagok listáján nem találkozik a nevével, holott sokak szerint az rt. elnöki posztjára biztos befutónak számított. Van-e ennek a mellőzöttségnek valamilyen köze azokhoz a híresztelésekhez, amelyek tudni vélik, hogy Nagy Gábor a családjával együtt az Amerikai Egyesült Államokban maradt.

— Az történt, hogy június 1-jétől az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium engedélye alapján a volt vezérigazgatónak lehetősége nyílt arra, hogy egy évig az USA-ban vállalatunk kereskedelmi megbízottjaként dolgozzon. Mivel közel 50 millió dollár értékű nyugati exportunknak a fele az amerikai piacon talál vevőre, s ennek a régióknak a kereskedelmi munkáját korábban Nagy Gábor irányította, logikusnak látszott ez a lépés. A konstrukció egyébként a volt vezérigazgató ajánlotta és a vállalat azt elfogadta. Az igazgatóságba azon egyszerű ok miatt nem került be, mert Amerikából nem tudná ellátni a feladatait.

— Ezt olvasva biztos sokan felszisszennek majd. Nem is ok nélkül, hiszen úgy tudom Nagy Gábor egyedül intézte az amerikai üzleteket. Bárki könnyen azt gondolhatja, hogy most a korábban szerzett „monopóliumát” használja ki.

— Ez nem egészen így van. A felső vezetők több tagja kapcsolatban állt amerikai partnereinkkel. Az viszont kétségtelen, hogy

Nagy Gábor kint szerzett tapasztalait és üzleti gyakorlatát nem tudtuk volna egyik napról a másikra pótolni.

Véletlenek pedig vannak

— A DEKO-t legutóbb egy a kisgazdapárt sajtóirodája által jegyzett cikkekében citálták, mintegy azt példázva, hogyan osztozkodnak egyes pártok a vállalatok vezetői posztjain. A politikai beavatkozásoknak tényleg vannak jelei?

— A rendszerváltás együtt jár azzal, hogy az emberek aktívabban politizálnak. Magánbeszélgetéseken szó eshet egy-egy vállalat vezetéséről, vezetőiről is. Másrészt kell azonban értékelni az ilyen beszélgetéseken elhangzottakat és másként a pártok hivatalos állásfoglalásait. Meggyőződésem, hogy sem a kormány sem az ellenzéki pártok nem kívánnak direkt módon beleszólni a vállalatok belügyeibe. Márpedig az elsőszámú vezető kiválasztását én belügynek tekintem. Személyes véleményem, legyen az pozitív vagy negatív, ettől füg-

getlenül mindenki elmondhatja és ezt a jövőben is el kell viselnünk.

— A cég, immár részvénytársaságként, kikéri az azoknak az önkormányzatok irányítású illetve állami felügyelet alatt álló vállalatoknak a sorából, amelyeknél a következő hetekben döntések az első számú vezetők sorsáról. Az, hogy megszűszák ezt a procedúrát, csupán a véletlen műve?

— A vt márciusban döntött arról, hogy július 1-jétől átalakulunk. Akkor még szó sem volt a testületek újraválasztásáról, illetve a vezetők megerősítéséről, vagy leváltásáról.

— Mi okozta az átalakulás folyamatában a több mint egy hónapos csúszást?

— A vagyonügynökség körültekintő munkát végző ráadásul ott is személyes dolgok történtek. Náluk volt a tervezettnél tovább az anyagunk.

— Kik a részvényesek?

— A kombinát, az Állami Vagyonügynökség, a debreceni, a berettyóújfalui, a biharkeresztesi és a kisvárdai városi, valamint a nyírasszói községi tanács, továbbá 4 hajdú-bihari termelői szövetkezet és a Sudropa Hellas SA nevű görög befektető cég. Ez utóbbi nem számottevő tőkevel.

A kiürítés kizárva?

— Ettől a névsortól nem fog megdöbbanni azoknak a szíve, akik a privatizációtól a valódi és főleg legitím tulajdonosok megjelenését remélik. Hol van például a jelentősebb nyugati tőke? Nagy úr az év elején meg azt állította, hogy több tíz milliárd dollárral szánják be egy részvénytársaságba általa meg nem nevezett cégek.

— Ez idő előtti kijelentés volt. Az átalakulás folyamatával egyidőben a vállalat, az Országos Kereskedelmi és Hitelbank RT (OKHB) és a vagyonügynökség együtt dolgozott, illetve dolgozik ma is azon, hogy minél rövidebb időn belül jelentős, akár a vagyonérték 49 százalékát megkérlelő nagyszámú külföldi tőke kerüljön a részvénytársaságba. Az OKHB-val és a francia Rothschild Bankkal kötött szerződésünk kizárja a külön tárgyalások

lehetőségét. Azt a megoldást választottuk, hogy tenderkísírást útján versenyeztettük a külföldi érdeklődőket. Elvitatathatlan privatizáció szeretnénk megvalósítani olyat, amely kizárja annak még a feltételezését is, hogy itt az állami vagyon kiürítése történik.

— Lesz-e „kérője” a cégeknek?

— A francia bank véleménye az, hogy sok területen már ma is európai technikai színvonalal rendelkezünk. Egyéb kedvező adottságaink alapján azt mondták, jó eséllyel indulunk, s valószínű, hogy a befektetők megfelelő érdeklődést mutatnak majd.

— Ön szerint mikor lesz jelentősebb külföldi érdekltség a részvénytársaságban?

— Azt szeretnénk, ha már ideén itt lenne a nyugati tőke. Szakács Tamás

Játék szavakkal és magyarokkal

Úgy tűnik, amit Ceausescu elkezdett (vagyis a magyar kisebbség asszimilálását, beolvását), azt most mások akarják tovább folytatni, illetve befejezni Romániában. Azt, hogy ez az állítás nem megalapozatlan, nagyon jól szemlélteti, ami nemrég a határ mellett Szatmár megyében történt.

Előzmények: A román kormány döntése értelmében a jövő évben sorra kerülő helyhatósági választásokig a szomszédos ország megyéit Bukarest által kinevezett prefektusok (főispánok) irányítják. Cornel Morar úr Szatmár megye kinevezett prefektusa nemrég kijelölte azt a tíz embert, akikre a helyhatósági választásokig támaszkodni kíván a megye vezetésében. Bár a megyét még a Ceausescu diktatúra idején lebonyolított 1977-es népszámlálás adatai szerint is közel negyven százalékos arányban magyarok lakják, Cornel Morar úr egyetlen magyart se válogatott be közvetlen munkatársai közé, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy miközben a megye lakosainak jóval több, mint egyharmada magyar nemrég a határ mellett Szatmár megyében történt.

Egy ilyen döntést természetesen még a bukaresti kormány magyarpártinak legkevésbé sem mondható kiküldöttei előtt is meg kel-

lett indokolni. Ime Morar Cornel érvei:

1. A vezetők megválasztásakor ne az etnikai hovatartozás, hanem kizárólag csak a kompetencia (ráteremttség, hozzáértés) legyen a döntő szempont!

2. Miután öt neveztek ki a megye prefektusának, elvárja, hogy megengedjék neki: felelősségteljes munkáját olyanokkal végezhesse együtt, akiket ismer és akiknek a kompetenciájában megbízik!

3. Városi, illetve községi szinten — tehát ott, ahol tulajdonképpen közvetlenül együtt kell dolgozni a lakossággal —, majd magyarok is helyet kapnak a vezető szer-

Nem nehéz kimutatni, hogy a prefektus úr „érvei”

— legalábbis az általa gyakorlatba ültetett változatban — nem helytállóak. A végéremény alapján világos: Morar Cornel úr annak elbírálásakor, hogy ki tekintendő kompetensnek, az etnikai hovatartozást tekintette döntő szempontnak. Nem világos viszont, hogy a prefektus úr vajon miért csak személyes ismerőseiről tételez fel kompetenciát, illetve megbízhatóságot...

Ráadásul amikor harmadik „érveivel” kapcsolatban a romániai Magyar Demokrata Szövetség megyei vezetői megkérdézték Morar Cornel urat, vajon a városi, illetve községi vezetőkre vonatkozó kijelentése úgy értelmezendő-e, hogy legalább ezekben a szervezetben számarányának megfelelő

képviselést kap a magyarok Szatmár megyében, a következő választ kapták: — A városi illetve községi vezetők kinevezésekor sem az etnikai hovatartozás, hanem a kompetencia a döntő szempont!

Miután pedig — mint láttuk — a prefektus úr annak megítéléséről, hogy ki tekintendő kompetensnek, az etnikai hovatartozásból indul ki, a gondolatmenet szerinti folytatást nem nehéz kitalálni.

Egylőre kérdés, vajon a román kormány áldását adja-e arra, hogy egy megye prefektusa így játszon a szavakkal és egyben közel kétszáz ezer emberrel, csak azért, mert utóbbiak magyar nemzetiségűek.

Boros Ernő

Pad... D...

ÚJ TEST

1989 augusztusában egy pad visszaváz Fodor aty csoportjától orv...
a klinikának, e...
menekülteknek...
napokban újabb...
autót küldtek...
latot kiépíteni...
lattel, így forma...
zetbe, s ahogya...
gatásos követ...
Áprilisban a pa...
a debreceniek...
Erzsébet, Fodor...
Szász Gyula

N. É.: Paderb...
százhuszezer la...
központos, és az ő...
helye.

SZ. Gy.: Neme...
ka is érdeklődik...
rá, elképzelhető...
csolat szövődje...
ban a helyható...
tárgyalni.

N. É.: A pader...
hozzájuk utaztu...
sem tudtuk iga...
Szenbetűnő vo...
állami feladatna...
elhárítás, mentő...
doskodás), ott t...
csak egy intémz...
legalább három...
Máltaiaknak is...
nek a kórházi el...
gálatot tartanak

SZ. GY.: Az á...
lag támogatja ő...
önkéntesek átla...
szolgáltatást lát...
lyeknek, miután...
Így nem kell áll...
Kiéppült segélyh...
a karitas a gazd...
szállítást, tüzolt...
mögött nem áll...
németekre vagy...
nem várhatunk...
helyzetét ismerj...
a jótékonykodá...
források nélkül...
sok orvos, egé...
közöttünk — ké...

B. E.: Gondol...
mozgásszerűltek...
a bevitelére tal...
tunk Szabó Lászl...
és a református...
felé fordulva. L...
mondata: „A hi...
így szerzett pé...
nyomatattának...

Sz. GY.: Pad...
guknak a mált...
kialakult formá...
B. E.: Konkre...
egyik kórház k...
idősek otthoná...
a hazai szociál...
got küldenek.

F. A.: A nap...
kocsit, amely a...
hátsz személyes...
tásokhoz. Pad...
kórházat, és a r...
vel a debreceni...
N. É.: A régi...
kában úgy dönt...
tani. A mi klini...
fotót. Itt, a bal...
méterre készül...
átköltöznek az...
épületből a négy...
építenek kórház

Paderborn és Debrecen

ÚJ TESTVÉRVÁROS SZÜLETIK?

1989 augusztusában jelent meg először Debrecenben egy paderborni különítmény — emlékszik vissza Fodor atya. A Máltai Szeretetszolgálat ottani csoportjától orvosi eszközöket, műszereket hoztak a klinikának, és ruhát, cipőket, szekrényeket a menekülteknek. A romániai forradalom híre utáni napokban újabb szállítmányt, januárban pedig négy autót küldtek. Szerettek volna szorosabb kapcsolatot kiépíteni a debreceni Máltai Szeretetszolgálatlal, így formálisan beléptek a debreceni szervezetbe, s ahogyan az lenni szokott, kölcsönös látogatások követték a gesztusértékű elhatározást. Áprilisban a paderborniak, júniusban és júliusban a debreceniek utaztak. A kint látottakról Berta Erzsébet, Fodor András atya, Németh Éva és ifjabb Szeszák Gyula beszél.

N. É.: Paderborn nevét korábban nem ismertem; százhuszezer lakosú, NSZK-beli kisváros. Egyházi központ, és az öt karitasközpont egyikének a székhelye.

SZ. Gy.: Nemesac a segélyszervezetek, de a városka is érdeklődik Debrecen iránt. A polgármester utalt rá, elképzelhetőnek tartja, hogy testvérvárosi kapcsolat szövődjön a két település között, erről azonban a helyhatósági választásokig már nincs kivel tárgyalni.

N. É.: A paderborni máltaiak — hiszen elsősorban hozzájuk utaztunk — tevékenysége szerteágazó, mi sem tudtuk igazán áttekinteni ezt a szervezetet. Szembetűnő volt, hogy az, amit Magyarországon állami feladatnak tekintenek (tűzoltás, katasztrófelhárítás, mentőszolgálat fenntartása, szociális gondoskodás), ott több felelős között oszlik meg, nemcsak egy intézményhez, szervezethez lehet fordulni, legalább három-négy lát el hasonló feladatokat. A máltaiaknak is van segélyszervezetük, de részt vesznek a kórházi ellátásban, a tűzoltásban, szeretetszolgálatot tartanak fenn.

SZ. Gy.: Az állam és a helyi közigazgatás anyagilag támogatja őket, nincsenek magukra hagyva. Az önkéntesek átlagkeresetét például, akik a tűzoltószolgálatot látják el, az állam megtéríti a munkahelelyeknek, miután azok kifizették az alkalmazottaknak. Így nem kell állandó tűzoltószervezetet fenntartani. Kiepült segélyhálózatra támaszkodhatnak, amelyben a karitas a gazdasági hatalom; a máltaiak az ápolást, szállítást, tűzoltást végzik. A debreceni szolgálat háta mögött nem áll egy hazai karitas, sok mindenben a németekre vagyunk utalva, ugyanakkor tudjuk, hogy nem várhatunk mindent tőlük. A magyar vállalatok helyzetét ismerjük, a magángazdálkodók között pedig a jótékonykodásnak még nincs kultusza. Anyagi források nélkül a lelkesedésünk, a szakértelmünk — sok orvos, egészségügyi dolgozó, pedagógus van közöttünk — kevesebbet ér.

B. E.: Gondolkodunk. A miskolci szeretetszolgálat mozgássérülteket foglalkoztató kft.-t szervez, ennek a bevételére talán számíthatunk. Rézkarcot csináltatunk Szabó László grafikusművésszel, a Szent Anna-és a református Nagytemplomot ábrázolja, egymás felé fordulva. Latinul olvasható rajta a máltaiak jelmondata: „A hit védelme és a szegények segítése.” Az így szerzett pénzből egyszerű, rajzos képeslapokat nyomtatnánk.

SZ. Gy.: Paderbornban respektust vívtak ki maguknak a máltaiak, túljutottak az útkeresésen, és kialakult formákban működnek.

B. E.: Konkrét segítséget ajánlottak nekünk. Az egyik kórház kardiológiai osztályán orvosokat, az idősek otthonában szociális gondozókat fogadnának, a hazai szociálisgondozó-képzéshez pedig tananyagot küldenek.

F. A.: A napokban kapunk egy Mercedes rohamkocsit, amely a klinikát segíti majd. Küldenek egy húsz személyes autóbust, beteg- és szociális szállításokhoz. Paderbornban most építenek új kórházat, és a réginek a teljes, lecserélt felszerelésével a debreceni szolgálat rendelkezik.

N. É.: A régi kórház negyvenesztendő, a városkában úgy döntöttek, hogy nem érdemes már felújítani. A mi klinikánk nyolcvanéves. Nézzé meg ezt a fotót. Itt, a bal szélén áll a régi épület, és néhány méterre készül az új. Amikor átadják, a betegek átköltöznek az addig is zavartalanul gyógyító régi épületből a négyszáz ágyas újba. Paderbornban így építenek kórházat.

(balázs)

Nem a libás a hibás

HÍR: A BERETTYÓÚJFALUI SZOVJET KATONAI REPÜLŐTÉRÉRŐL NOVEMBER HARMINCADIKÁIG KIVONULNAK A MAGYAR LIBÁK. (HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ)

Minden bizonnyal sokan meglepődnek e szokatlan hírt olvasván, de akik megismerik alábbi furcsa történetünket megértik majd, miért kezdődik ilyen különös módon ez az írás.

Történt ugyanis, hogy az elmúlt évben a nagy libatar-tási kedv, a csökkenő leg-előterület miatt — mint tudjuk, mindíg ez okozza a bajt, mármint az, hogy a liba legel — alaposan felhúztak a libalegelő-piacon az árak. Olyannyira, hogy a Berettyó-újfalui környéki legelőért már évi 5000 forint béleti díjat is elkértek a tulajdo-nosok hektáronként.

Szívták is a fogukat a vállalkozók... Ám mi jutott eszébe három ügyes ember-nek? Simon Sándorné, Karácson Zoltán és Dancsházi Imre arra gondoltak, miért ne legeltethetnék ők a libáikat a berettyóújfalui szovjet katonai repülőtér kihaszná-latlan, hatalmas füves terü-letén.

Úgy is lett. Megállapodtak az oroszokkal, szerződést kötöttek, hogy 400 szárnyas fejében kapnak 30 hektár szántót és 20 hektár gypet a repülőtérén.

Nem mondhatni, hogy rossz üzletet kötöttek, de azt se állíthatnánk, hogy tisztességelent. Ha jól utána gondolunk — libánként 300 forinttal számolva — körül-belül 120 ezer forintért használnak egy évig 40 hektár földet (merthogy végül is csak 20 hektárba vetettek kukoricát, tízre nem tartot-tak igényt).

A villanyt is kikapcsolták

Ki gondolta volna még januárban, amikor a szerző-dést kötöttek, hogy nyár közepére még nagy galiba lesz a dologból. Igaz, már tavasszal szemet szúrt so-kaknak a reptéri libázás,

zaklatták is a vállalkozókat eleget, de nemigen tudtak az irigyek a vállalkozók elle-nére tenni, hisz azok pecse-tes „dágávort” kaptak a szovjetektől.

Ám amikor a tényleg mindenki számára váratlan módon felgyorsult szovjet—magyar tárgyalások eredmé-nyeként megszületett a döntés: elvonulnak a kato-nák, már napirenden voltak az incidensek a berettyóúj-falui vállalkozók és a kör-nyékeliek között. No nem csoda, hisz a tsz-en kívül az állami gazdaság is, és még jó néhányan szemet vetettek a mintegy 250 hektárnyi vízzel, villannyal, aszfaltút-tal ellátott területre.

A konfliktus májusban éleződött ki a végsőkig, amikor megjelent a Hon-védelmi Minisztérium és a szovjet hadsereg illetékes bizottsága, hogy a kiürített többi szovjet katonai terület-hez hasonlóan átadják-átve-gyék a berettyóújfalui rep-teret is. Igen ám, de mi le-gyen a libákkal? 4600-at egyik napról a másikra fel-számolni képtelenség. A magyarok kötötték az ebet a karóhoz mondván, csak az állatok nélkül hajlandók átvenni a repteret. Elindult hát a huzavona. Kikapcsolták a villanyt, majd vissza-kapcsolták, tárgyaltak, érvel-tek, megoldásokat kerestek, megállapodni azonban nem tudtak a felek. Végül is a szovjetek döntöttek el a kérdést, nem adják át a te-rületet (merthogy azt a magyarok amúgy sem vették át), a vállalkozókkal meg-kötöttek egy újabb szerző-dést, amely szerint őrzik a területet augusztus végéig, akkorra meg kell oldják a libák elhelyezési gondját, és hiánytalanul, épségben köte-lesek visszaadni a felszere-léseket, a lakóépületeket.

Szerződés – ellenszerződés

Úgy tűnt, ezzel meg is oldódik a repülőtéri libaügy, csakhogy, mint később ki-derült, a dolog korántsem ilyen egyszerű. Egyrészt, mert a területre igényt tar-tók tovább ostromozták az illetékeseket, másrészt a Zárolt Állami Vagyont Ke-zelő- és Hasznosító Intéz-mény (ZÁVKHI) vezetői annak ellenére, hogy a terü-letet még nem vették át, felelősnek érezték magukat a reptér sorsáért. Hiszen ha az átadás-átvétel megtörtént volna, már nekik kellene gondoskodniuk a terület őrzéséről. Ezért ők szerződést kötöttek a Ber-ettyóújfalui Búzakalász Tsz-zel. Cserébe azért, hogy a tsz a reptéren lévő füvet lekasálja, s azt ingyen elvi-veti, gondoskodik a terület őrzéséről.

A tsz meg is tett minden tőle telhetőt. Márminthogy lekasálta a füvet és el is szállította a szénát. Egyéb-ként pedig a tsz-elnök meg-kérte a reptér mellett lakó juhászt, hogy ügyeljen a területre, idegenek ne tehes-senek kárt benne.

Hát annyi bizonyos, a berettyóújfalui reptéren nem garázdálkodtak vandálok, nem kezdték bontani az

épületeket szorgos ügyeske-dők. Hogy ez a juhásznak, vagy a libatartók hatalmas kutyájának köszönhető, eset-leg mindkettőnek? Minden esetre a reptéren rend van, csak béke nincs. Az oroszok elmentek, a ludak meg a gazdáik maradtak. A tsz, szerződés birtokában kaszál-ja a füvet és őrizeti (őrizet-ti?) a területet. (Mellesleg a lekasált széna piaci értéke jóval meghaladja a 100 ezer forintot.) A vállalkozók, ugyancsak szerződés birtokában nevelik a libáikat, reménykednek abban, hogy mihamarabb, lehetőleg mi-nél kisebb veszteséggel végre megszabadulhatnak az azóta már sokszor elátkozott jóságoktól. Ez már csak adalék a kacifántos történethez, de a közel-múltban túltermelési válság jelei mutatkoztak a liba-piacon. Csökkent a kereslet a libatoll és a libahús iránt és ennek megfelelően csökkentek a felvásárlói árak is. Oda a kukoricatermés is. A szikes reptéri-szántón felsült, felégett a 20 hektár, silónak is gyenge lesz, nemhogy a remélt termést adná. De hát ez már a libások baja.

A ZÁVKHI-e meg az, hogy még mindig nem ka-phatja meg a területet liba nélkül. Mindenesetre And-erek László nyugalmazott ezredes, az intézmény Sza-bolcs-Szatmár-Bereg és Haj-dú-Bihar megye területi vagyonfelelőse úgy döntött, pontot tesz az ügy végére. Mivel a libásokat márcsak humánumból sem lehet el-zavarni még túl nem adnak a libáikon, megbízzák őket a terület őrzésével november 30-ai végső határidővel. Így védve lesz a reptér, nem teszik tönkre, mint például a földesi gyakorlóteret és a libásokat se zaklatják to-vább.

Annyi bizonyos, sok fur-csa históriát hallottunk már es bizonyára fogunk is még a felszabaduló szovjet kato-nai területekkel kapcsolat-ban. A berettyóújfalui rep-terei libák különös históriája csak egy a sok közül.

Nagy Mihály
Fotó: F. Szilágyi Imre

Karol Wojtyła versei:

A RAGYOGÓ VÍZ ÉNEKE

Jézus azt mondta neki feleletül:
„Aki ebből a vízből iszik, újra
megszomjazik. De aki abból a vízből
iszik, amelyet én adok, az nem
szomjazik meg soha többé.”

János 4., 13-14.

Amikor a szem lehatol a víz mélyére

A futó esőtől csillognak a kövek — mintha csillámlón
meg-megrezzenének az arra járók lépteitől.
Közel az est. Hány ember tűnik el
a gyorsan megnyíló ajtók mögött —
hányan olvadnak eggyé az ablakok fényével.

Már itt az est. Az emberek falából olykor kibukkan
egy járókelő arca — aztán az ablakból kiáradó fény
egybemossa a többiekkel —
hol kisebb lesz, hol megnyílik. Újra meg újra.
A tekintet lassan elszakad a homályos faltól. Könnyedén.

Én mégis azt mondom neked, egyedül csak te láthatsz le a
mélyre,
a tömegbe, mialatt tova úszik a neonfény hullámain.
Valójában az mutatja meg őket, ami lényük legmélyén rejlik
s amit nem tud tűz elhamvasztani.

Ha lehunyod a szemed, a tér újra kitágul
szinte eggyé lesz a mérhetetlennel — íme a tömeg előbukkan
a homályból
s megérinti a jóság
melyet — titkon — ott érzel önmagadban
de — ha felkiáltnál — összezúznád.

Nem, nem, nemcsak ezek vagytok ti — és ha mégis,
nem csupán itt éltek sokáig, de tanuskodtok is.
Csak legalább más szemmel nézél,
nem úgy, mint mások,
s ne felednéd a látványt, ami abban a pillanatban tárult eléd.

Balássy László fordítása

AZ ANYA A dal értelme

Nem ismertem magam olyannak, ahogy megénekelnek.
Éltem az emberek között, megosztva gondjait,
egyszerű tetteimmel, asszonyos gondoskodással,
amiről mindig fennhangon szólnak.

És amikor kitört a dal, és körülzengett, mint a harangszó,
fölsírtetek Téged a szavakban, bár rejtve kellett maradniuk,
mint a gondolatok mélyén a fénynek —
És amikor az ének megszakad,
jobban meghallom majd a gondolataimat.

Veled telnek-múlnak a napjaim, az emberek között,
és lüktet a vérem szabályos ritmusa.
Nem adok neked más dalt. De azzal, ami elsőként újra csendül,
bennem, lelkem legmélyén együtt zeng az egész létezés —
ahogy megint elsuttogja ajkam,
elsuttogja örökké, ilyen tisztán, ilyen egyszerűen.

Balássy Péter fordítása

A NÉGER

Benned, igen, Drága Testvérem, érzem benned az egész nagy
világrészt,
ahol a folyók áramlása hirtelen megszakad... a test meg úgy
ég a
nap hevében, mint kohóban az érc
— érzem, hasonlóan gondolkodunk:
s ha te másként nézed is a világot, de ugyanarra a mérlegre
tesszük
az igazságot meg a tévedést.
Közös tehát az örömről: egy mérlegen mérni meg minden
gondolatot,
melyeknek fénye más a te szemedben, s más az enyémben, de
a tartalom
egy és ugyanaz.

Balássy Péter fordítása

A magyar népdal őrzői

Bodza Klára és a tanítványok

tovább! Az eredeti nótafák közül sokan nincsenek már, akiket még élőben hallhatott Bodza Klára. Járt Zomborban, Szatmárban, a Nyitra mellett, Erdély szép tájain, értékes gyűjteményekben vett részt.

A nótafák elszáradnak. Menjen velük együtt veszendőbe a kincs is, amit dalaik őriztek? Csak az archív felvételek maradjanak meg? Nem! Ez kevés! Nekünk, az élőknek kell a folytatásra gondolni, rémlett fel benne. De miképpen történjen ez?

A cél világos, megtalálta hozzá az utat is.

Tíz évvel ezelőtt egy óbudai zenei iskolában, a népzenei tagozaton kezdte meg az oktatást. Hat év tanítás után került át Budafokra, a Nádasy Kálmán Művészeti Iskola népzenei tagozatához. Itt egyre több a növendék. Nő az érdeklődés a népzene iránt; mai fiatal lányok a hallgatói.

Tíz év alatt négy lemezre énekelt, többek közt a Táncház-lemezen is megszólal. Van, amikor a tanítványai kísérik hangját, máskor szó-lóban figyelhetjük őt. Mióta oktat, négy tanítványa érdemelte ki a népművészet ifjú

mestere címet. A Ki mit tud?-on jól szerepelt Kémény Sára, Stracki Orsolya, és tehetséges növendék Kerek Kriszta is, de velük együtt sok diákját említhetnénk még.

Amikor elkezdte a magyar népzene, a dalok oktatását, akadtak szép számmal képtelenkedők. Attól féltek, képtelenség valóságosan oktatni az eredeti stílust, a különféle cifrázásokat, a népdal egyedi elemeit. Mert a magyar népdal művelői rendszerint arról a tájról valók, ahonnan dalaik. Nem voltak rosszindulatúak a képtelények, de mégis...

Lám, bebizonyosodott: az aggodalom okatlan. Nincs más mód a népdalkincs, a hangzshű népzene mentésére, mint annak megismeretése, megszerettetése a fiatalokkal.

Ha úgy tetszik, ebben az értelemben Bodza Klára missziót teljesít. Nem törődik ellenzóival. Bizonyít a gyakorlattal. Budapesti városban nevelkedett lányokkal kedvelteti meg a magyar népdalt, az eredeti kincset. Köszönet az értékek őrzőinek.

Moldován Ibolya

Van egy törekeny, égő szemű asszony, akiről néhány évszázaddal ezelőtt talán azt sutogták volna: boszorkány, varázsló.

Elbűvölt azt, aki hallja énekét. Tiszta forrásból merít: a magyar népdalkincsből.

Tud valamit, ami megindítja a legérzékenyebb hallgatót is. Egyszer fergeteges jókedvre derít, máskor elandálít, van úgy: megkönyeztet. Ez csak a dal erejével műveli, és a szavak mágiájával.

1969-ben, a Nyílik a rózsák című televíziós vetélkedőn ő

lett a győztes. Így került művészpályára, s lett hivatalos népdal.

Óhatatlan, hogy ne keresztes, a gyökereit. Az indíttatás, egy népdalokkal győztes, a dalokkal hódító embernek.

Bodza Klára szülei az Alföldön születtek. Búcsúban, lakodalmakban, falusi mulatságokban vett részt, itt érezte meg a dal ízét.

Huszadik éve ezen a pályán halad. És a kezdet? Van, amikor a tanítványai kísérik hangját, máskor szó-lóban figyelhetjük őt. Mióta oktat, négy tanítványa érdemelte ki a népművészet ifjú

Elmélkedés a keresztútról

— részletek —

IV.

Anyja, Mária találkozik Fiával a keresztúton. A Fiú keresztjét hordozza ő is. Fiának megaláztatása, nyilvános szégyene az ő megaláztatása és szégyene is. Ez az emberi dolgok rendje. Így kell érezniük azoknak is, akik körülötte vannak, és Jézus szenvedése eljut az ő szívébe is. Mert „a te lelketet is tör járja át”. Az akkoriban — Jézus negyvennapos korában — kimondott szavak ebben a pillanatban valósulnak meg, olyannyira, mint még soha. Mária szívében ezzel a láthatatlan tőrrel megy Fia és a saját Kálváriája felé. A keresztény áhitat úgy látja el tőrrel a szívében, ahogy a festők megfestették, vagy a szobrászok megmintázták a Fáj-dalmak Anyját. Mater dolorosa!

„Ó Te, aki együtt szenvedtél Vele” — ismétlik a hívő emberek. Érzik, hogy így kell kifejezniük szenvedésüknek titkát. Noha ez az ő saját szenvedése, mely átjárja anyai lényének egész bensejét, mégis az ő szenvedése része Fia szenvedésének is. „Együtszenvedés”. Ez az „együtszenvedés” valamilyen hozzártozik Fia szenvedésének titkához.

VIII.

Felhívás a bűnbánatra, az igazi bűnbánatra, a rossz cselekedetek szívből fakadó megsiratására. Jézus Jeruzsálem leányaihoz szól, akik sírnak, amikor rátekinenek: „Ne engem sirassatok, hanem magatokat sirassatok és gyermekeiteket”. Nem lehet átsiklani a rossz felett, le kell találni az indítékra, a tudat legbensőbb igazságaira.

Ezt akarja mondani a keresztet hordozó Jézus, mert ő „tudta, mi lakik az emberben” és mindig tudni fogja. Épp ezért csakis ő maradhat tanúja minden tettünknek és lelkiismeretünk tetteinkre vonatkozó minden ítéletének. Talán arra is rá akar döbenteni, mit tegyünk, hogy határozottan, az igazsághoz híven és tárgyilagosan ítéljük meg önmagunkat — hiszen azt mondja: „Ne sírjatok”. Ugyanakkor fel akar rázni, hogy soha el ne tántorodjunk az igazságtól. És ne feledjük: ő hordozza a keresztet.

Hogy mindig igazságban éljek és járjak, könyörgöm Hozzád, Uram!

XI.

„Kezemet és lábamat összekötötték... Megszámlálhatom minden csontomat”. „Megszámlálhatom” — mennyire profétikus szavak! Tudjuk, hogy ez a test — zalog: a kéz is, a láb is, meg a csontok. Az egész ember a végletekig ki van feszítve: a csontváz, az izmok, az idegrendszer, minden szerv, minden sejt — teljesen kifeszítve. „Én meg, ha fölemelnék a földről, mindenkit magamhoz vonok”. E szavak világosan kifejezik a keresztrefeszítés valóságát. Megvan bennük az az iszonyú feszültség, amely átjárja kezét, lábát és minden csontját. Borzalmas feszültsége a testnek, melyet mint valami tárgyat, rászegtek a keresztre, a kereszt gerendáira, hogy aztán egy halálos görcsben kiadja lelkét. És a keresztrefeszítés valóságában benne van az egész világ, amit Jézus magához vonz. A kereszt fűgő testre ránehezedik a világ egész terhe, hogy azt lefelé rántsa.

Ebből a teherből ered a Megfeszített minden szenvedése. „Ti alulról valók vagytok, én meg felülről”. Ő pedig így szól a keresztnek: „Atyám, bocsáss meg nekik,

mert nem tudják, mit tesznek”.

XII.

A keresztet szegezett Jézus szörnyű helyzetében tehetetlenül, Atyját szólítja. Minden szava nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy ő és az Atya egy. „Én és az Atya egy vagyunk”. „Aki engem látott, az Atyát is látta”. „Atyám mindig munkálkodik, azért én is munkálkodom”.

Ez a Fiú cselekedeteinek csúcspontja, a legfőnségebb, az Atyával egységben. Igen, ez a legmélyebb egység, még ha így kiált is föl: „Éli, Éli, lamma szabaktani?” — Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Ezt a tényt fejezi ki az a kereszt fűgőleges gerendájára feszített test, kifeszített, szinte ölelésre tárt karjával a keresztgerendán. Aki ezt látja, csak egyre gondolhat: a Megfeszített, egész végső erejével magához öleli az embert és a világot. Atléli őket.

Ime, az Ember! Ime, az Isten, „akiben élünk, mozgunk és vagyunk”. Benne, ebben a keresztgerendán kifeszített két karban. A Megváltás titka. Balássy Péter fordítása

ÉR

Pia

A Piac u...
legrégibb ut...
Nevének első...
Zoltai Lajos...
végrendeletb...
E. Kiss Sár...
1582-es okl...
tartott heti é...
sárokra idéz...
népi névadá...
szerűen szél...
több funkció...
elnevezés a h...
mindig szilár...
is, amikor a...
galelkűség...
1915-ben „F...
útnak” keresz...
is, amikor 1...
sonló indíték...
Hadsereg út...
A hasonló, m...
neti értékek...
utanevek m...
szükségtelen...
hibás lépés v...
Érthető, h...
lakosságának...
a régi név, a...
szállítására...
igény a szób...
lat mellett m...
meg-megjele...
év január 6-i...
tos kettős me...
tem ki: „Deb...
acz utca (V...
útja)... szám...
6-an délután...
rem-kiállítás...
Ugyancsak a...
vashatuk m...
város főépít...
városrendező...
Jellemző, h...
használja a...
vezést: „A d...
központnak...
nak az a pro...
zsfolt”. —
sereg útjától...
ságra kell le...
forgalomnak...
utca 400-500...
lyén...” Leg...
július 31-i sz...
tunk képes...
arról, hogy...
zománcos né...
fölött kirag...
nagybetűs „P

Elősz...
ször sz...
mes zöl...
ledem t...
galom t...
Pedig...
jevbe, m...
föltött...
kán. Ha...
csúcsok...
dezhette...
akartam...
hajdani...
képzelh...
Most...
hupás s...
Autóból...
magasl...
szakad...
meg. A...
golva m...
olasz ny...
térképé...
a rajzes...
lnné né...
Verec...
hajdani...
tanakod...
nem ter...
hették...
Három...
torkolat...
az emle...
ellenté...
átkelő...
haza fö...
szemü...
895 tava...
jon nyor...
Ojtozi, a

ÉRTSÜNK SZÓT!

Piacz utca?

A Piac utca Debrecen legrégebbi utcáinak egyike. Nevének első előfordulását Zoltai Lajos egy 1527-es végrendeletben találta meg,

E. Kiss Sándor pedig egy 1582-es oklevélből az itt tartott heti és országos vásárokról idéz adatot. Hiteles népi névadás, mely a természetesen széles utca legfontosabb funkciójára utal. Az elnevezés a helybeliek ajkán mindig szilárdan élt, akkor is, amikor a politikai szolgálkúság hivatalnokai 1915-ben „Ferencz József útnak” keresztelték át, akkor is, amikor 1945-ben — hasonló indítékokkal — „Vörös Hadsereg útja” lett a neve. A hasonló, művelődéstörténeti értékeket képviselő utcanevek megváltoztatása szűkségtelen, fölösleges, hibás lépés volt.

Érthető, hogy a város lakosságának nagy többsége a régi név, a Piac utca visszaállítását mellett van. Ez az igény a szóbeli nyelvhasználat mellett már a sajtóban is meg-megjelenik. A Napló ez év január 6-i számából sajtós kettős megjelölést jegyeztem ki: „Debrecenben a Piacz utca (Vörös Hadsereg útja)... szám alatt január 6-án délután 16 órakor műtérmen-kiállítás nyílik...”

Ugyancsak a Naplóban olvashattuk március 5-én a város főépítésének írását városrendezési kérdésekről. Jellemző, hogy ő is felváltva használja a kétféle megnevezést: „A debreceni városközpontnak és a Piac utcának az a problémája, hogy zűfolt”. — „A Vörös Hadsereg útjától bizonyos távolságra kell lebonyolódnia a forgalomnak.” — „A Piac utca 400-500 méter van a helyén...” Legutóbb a Napló július 31-i számában láthatunk képes „szösszenetet” arról, hogy a hivatalos, zománcos névtábla alatt és fölött kiragasztva csupa nagybetűs „PIACZ UTCZA”

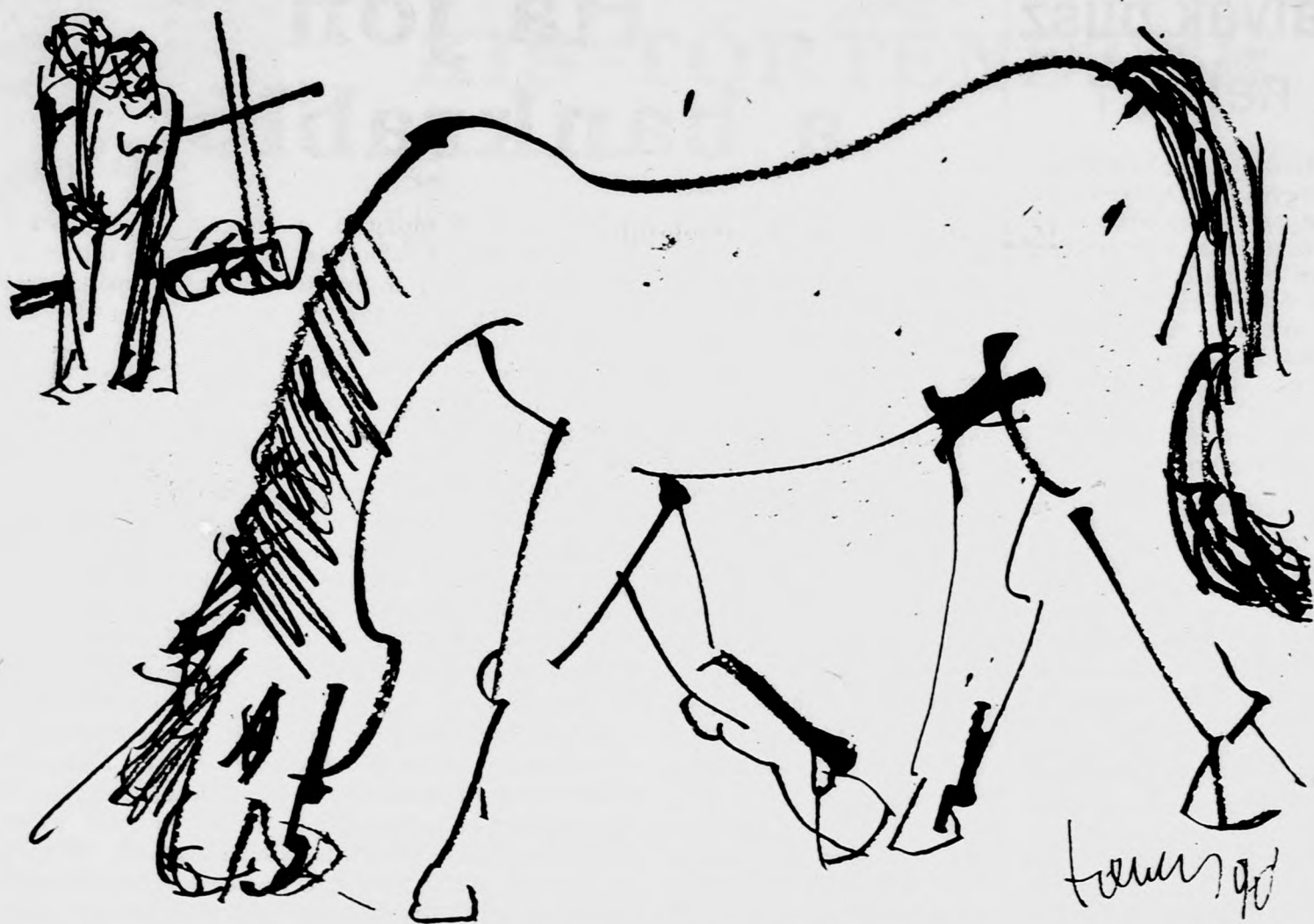
feliratot helyeztek el a türelmetlen változtatók.

Csak hogy, a név helyesírásával túlságosan messze kívánnak visszamenni! A cz kétjegyű betű valóban évszázadokig jelölte a c hangot. De már annak is több száz éve, hogy a helyesírás legjobb tudósai felléptek ellene. Az iskolai helyesírás Simonyi Zsigmond javaslatára 1903-tól áttért a cz helyett a c-s írásmódra, az akadémiai szabályozás némi vonakodás után 1915-ben szüntette meg a cz írásmódot. A Piacz utca írásmód tehát ma teljesen értelmetlen, az érvényes helyesírási szabállyal ellentétes lenne. Elégedjünk meg a szabályos Piac utca forma újra hivatalossá tételével!

Azoknak, akik görcsösen ragaszkodnának az „ódon” formához, meg kell mondanunk: a régiségben mindkét szónak még számos más írásváltozata is előfordul. Például a piac nyelvemlékes feljegyzéseiben: piach, piacz, piachy, pyach, piaczy, piatz stb. Az utcára meg ilyeneket említhetünk: vcha, vca, úca, ulcha, vlcha, wlcha, ucha, utsza stb. Volna tehát miben válogatni, de talán a középkorig mégse kellene visszamenni.

Hasonló okokból azt sem tartjuk nagyon örvendetesnek, ha egy mai, a régi-új korszaknak megfelelő kiadvány kívánó kereskedelmi, üzleti sajtótermék „PIACZ” névvel nevezi meg magát. Talán azt kívánja sugallni egy ilyen név, hogy a kereskedelemben a századforduló önzetlen, nemes, harcoslasi szándékotól mentes, csak a vevő érdekeit szem előtt tartó üzletpolitikát, a tisztességes kereskedelmet akarja vissza-hozni. El is hihetnénk, ha nem tudnánk, hogy minden második vevőt becsapnak az eladók.

Sebestyén Árpád

Tamus István grafikája

A pápa látogatása elé

II. János Pál pápa jövőre, 1991 augusztusának második felében látogat Magyarországra, és jelen lesz a Szent István-napi ünnepségeken is. Erre a nagy jelentőségű eseményre emlékeztetve szeretnénk bemutatni — műveink tükrében — a Szentatyát, mint költőt.

Karol Wojtyła költészte és irodalmi munkássága immár világirodalmi viszonylatban ismert — és elismert. Amióta pap-pá szentelték, műveit

különböző írói álneveken — Andrzej Jawien, A. J., Stanislaw Andrzej Gruda, Pjotr Jasien — publikálja. Vagyis teljesen különválasztja önmagában a papot — a lelkipásztort (későbbi krakkói segéd-püspököt, majd érseket) — s a költőt és drámaíró-t. De mint krakkói érsek, igazi mecénása volt az arra érdemes írói-költői tudósi tevékenységeknek, a krakkói érseki rezidencián egyetemes szellemű irodalmi kört tartott fenn,

ahol mindenki — még ha nem is volt hívó — szabadon elmondhatta véleményét, és így termékeny viták, eszmecserek alakultak ki. Hogy pápaként ír-e verseket vagy más irodalmi munkákat, nem tudjuk. Föltételezhetően igen, hiszen a költő, a művész, a Lélektől ihletetten, sohasem tagadhatja meg küldetésének ezt a vonását — karizmáját. Karol Wojtyła (II. János Pál pápa) válogatott irodalmi

művei — a nagy versciklusok, drámák és a kezesztútról szóló elmélkedései — ez év őszén, 1990 októberében, a Zrínyi Nyomda Kiadójának gondozásában kerülnek a magyarországi olvasók kezébe. A bennem növekvő Ige címmel, Balássy László összeállításában. Fordítók: Balássy László és Balássy Péter. Alábbiakban ebből mutatunk be szemelvényeket.

Balássy László

Először taposom ezt a sziklazúzalékos utat. Először szűröm át ujjaim közt ezt a hideg, tiszta, selymes zöld vizet, a Latorca forrásvizét. Először közledek a Verecke-hágóhoz. Szorongó, várakozó izgalom tölt el.

Pedig már láttam ezt a tájat, nem is egyszer. Kijevbe, Moszkvába repülve a Máramarosi-havasok fölött oda-vissza rendre kinéztem a gép kerek ablakán. Ha szerencsém volt, a ritkás felhők alatt sorjázó csúcsokban, völgyekben, folyókban, utakban fölfedezhettem Verecke környékét. Ha aztán nagyon akartam, még a fölfelé kaptató vagy lefelé ereszkedő hajdani magyar lovasok aprócska alakjait is oda-képzélhettem.

Most autók robognak az aszfalttal borított hepehupás szertepinteken, óvatosan kerülgetve egymást. Autóból szállók ki magam is. Ez csak egy öblös magaslati pihenő, csupasz peremén túl meredek, mély szakadékok táng. Két pótkocsis kamion mellett állunk meg. A farmernadrágos, bársonyos sofőrök guggolva magyaráznak egymásnak pergő, dallamos olasz nyelven: előtűk a törmeléken földbe karcolt térképféle, az idősebbik férfi kezében jókora kavics, a rajzeszköz. Nyilván rögzőzött tájékoztatás folyik. Innét négy irányba ágaznak utak.

Verecke északra fekszik, egy kicsit magasabban. A hajdani magyar lovasok azonban ezen a helyen nem tanakodhattak, hogy merre is forduljanak, mert ez nem természetes út. Csak a Latorca völgyét kereszthették, követhették. Úgy jutottak a mai Munkácsig.

Három-négy kanyar után elérjük a hágó nyugati torkolatát. Ne, még ne tiszteljük a jelzőtáblánál, az emlékműnél! Sok mindent fed feledés, homály, ellentétes hiedelem, de az bizonyos, hogy a hágón átkelő magyarok itt, a torkolatnál léptek a későbbi haza földjére. Pontosabban Árpád és csapata vette szemügyre itt, innét a Kárpátok belsejét, valamikor 895 tavaszán. A többiek a keleti és a déli hegycsúcsra nyomultak be, a Tatár, a Tölgyesi, a Gyimesi, az Ojtozi, a Bodza, a Tömösi, a Törösvári-hágón, talán

dítására, benépesítésére és megvédésére. Jól számított.

Koszorú, virág nincs nálam. Ünnepeleskedés helyett beszélgettünk az emlékmű tövében. Eltöprengünk, ugyan hány emlékmű vagy emléktábla is kellene csak az itteni korszakos események megörökítésére. Megörökítésre? Meggyalázására. Kezdvén a tatárjárással, folytatva az orosz hadak 1849-es és 1915-ös betörésével, később a németek és a magyarok támadásával a szovjetek ellen, 1944-ben a Vörös Hadsereg visszacsapásával és maig tartó magyarországi berendezkedésével.

Egy emléktáblával azonban többre van szükség. Gyászos, fájdalmas szöveget véshetnénk arra is. Másnap Beregszászon szorítja el szívemet a vallomás: „Katonai teherautókkal vittek el minket, sötét éjszaka, de azért mikor kilestem a ponyva alól, fölhímerem, hogy a Verecke-hágón át tartunk valamerre, és arra gondoltam, lám, itt nemcsak bejöttek, hanem ki is mennek a magyarok”.

Az iszonyatos és titokzatos történet a református templomban, csöndes szavakból kerekedik ki. 1944 novemberében Kárpátalja városaiban és falvaiban a szovjet hatóságok összegyűjtötték a munkaképes korú magyar férfiakat, mintha csak pár napos útjavításra, hídépítésre fognák őket a közelben. Többségüket aztán büntetőtáborokba, gulágokba hurcolták, Szibériába. Megtorlás volt ez a hadüzenetért és a katonai támadásért. Közös megtorlás. Húsz-harmincezen estek áldozatul. Vereckén így mentek ki a magyarok. Ezek a magyarok mentek ki. Már persze azok, akiket nem vonatokra, hanem lekötözött ponyvás teherautókra ültettek.

Hat év múlva minden bizonyosan fényes ünnepséget rendeznek Vereckén. A honfoglalás, azaz a menekülésből kitért honfoglalás ezerszázadik évfordulójára emlékeznek. Nem lenne szabad elfeledkezni a közfelfogott idők gyászos, fájdalmas eseményeiről sem itt, a keleti-nyugati hágón. Verecke tanúsága és példája velük teljes.

Székelyhidi Ágoston:

Verecke

Vöröstoronyánál is. Rövid idő, alig három hónap alatt. Kényszer üzte el a törzseket Etelközben, a bolgároktól elszorított vereség és a besenyő támadás. Végül ez a kényszerű menekülés fejeztetett be honfoglalással, 895-96-ban.

Még mindig nem baktatok föl az emlékműhöz. Inkább azt kutatom, ami nem az eltelt századokra figyelmeztet, hanem a menekülő és honfoglalók érkezésének pillanatát őrzi. Balra ez a kötegesen lehasadt mészköves, palás sziklafal akkor is ilyen lehetett. Jobbra ez a fekete, lapos kőnyelv is. A kiszélesedő, lejtős torkolatból is ugyanez a látvány tárulhatott elő, sűrű fenyvesekkel és tölgyesekkel, buja rétekkel, vad szakadékokkal, meredek és szabályosan kúpos hegycsúcsok végtelen láncolatával.

Sejthette a vezér, mókány kis keleti lova hátán, hogy távolabb éltető vizek és termékeny, nyugalmas síkságok húzódnak? Régen tudott rólok. Álmos és Árpád magyarjai mint bizánci, majd frank szövetségesek be voltak avatva koruk politikai, diplomáciai, katonai, kereskedelmi ismereteibe, legalább a 862-es nyugati kalandozás óta pedig részletes tapasztalatokat is szerezhettek a térségről. Föltételezhető, hogy a törzsek közös terv alapján szálltak meg Erdélyben, idővel onnét hatolando tovább. Árpád a legfontosabbat is tudhatta. Mikor lovát megtorpantotta a Verecke-hágó nyugati küszöbén, biztos lehetett benne, hogy a magyarság elegendő a Duna-Tisza közének meghó-

Falvak busz nélkül?

Mind gyakrabban olvasni a megyei napilapokban szerény, többnyire apró betűs tájékoztatókat a menetrend-szerű buszjáratok „módosításáról”. Am akármilyen tapintatosan fogalmaznak ezeket a tájékoztatókat, a lényeg sajnos mindenütt ugyanaz: egyre-másra csökkentik, ritkítják, rövidítik járataikat a Volán-vállalatok.

A döntések mögött súlyos anyagi kényszer áll, a Volán-busz vállalat a tavalyi 4 millió forintos évi veszteséggel szemben az idén csupán az év első három hónapjában ennek csaknem a tízszesét volt kénytelen elkönyvelni. Az anyagi összeomlás hátterében az van, hogy a vállalat, noha elsősorban közszolgáltató feladatokat lát el, támogatás nélkül végzi tevékenységét, ugyanakkor költségei a bevételeit messze meghaladó ütemben nőnek. Elég ha csak azt a két adatot vetjük egybe, hogy egy év alatt 30 százalékos infláció mellett mindössze 12 százalékkal növekedtek bevételeik. Ez a növekedés sem a személyszállításnál keletkezett, hiszen ott a kilométerenkénti önköltség most is meghaladja az árbevételt. Napjainkra már az eszközökkel való kényszerű rablogzáskodás tartalékai is kimerültek: a Volánbuszok a helyközi járatokon ötven százalékban nullára leírt műszaki állapotban vannak, az idén egyetlen új járművet sem vettek. A rozogant járművek évente nyolcvanezer kilométert futnak, az kétszer annyi, mint a lényegesen jobb állapotban levő osztrák helyközi buszok éves teljesítménye.

A járatcsökkenések következményei különösen a falvakban katasztrofálisak. A legmondosabb menetrend-módosítás — járatcsökkentés — is több tucat embernek napi több órák idővesztését jelent minden egyes faluban. Az orvoshoz járás még körülményesebb lesz, az iskolásgyerekek még többet lesznek távol otthonuktól, a munkába járók — bár ezeket a járatokat „kimélik” a leginkább — napi elfoglaltsága is szinte elkerülhetetlenül megnő.

Persze ellenérv is bőven van. Az államháztartás állandó pénzügyi csődje mögött nem kis részben a folytonos túlköltségek áll. A tömegközlekedés az egyik tipikus terület, amely a jelek szerint nem fér bele az általános támogatás keretébe. Valószínű, abban is van igazság, hogy a Volán-vállalatok még messze nem merítették ki a gazdasági ésszerűsítés tartalékait, az irányító apparátusok működése minden bizonnyal sokkal olcsóbbá tehető.

Am mindezek ellenére tény, hogy a kistelepeleken tömegével élnek olyan emberek, akik rendkívül nagy hátrányt szenvednek a számukra egyetlen közlekedési eszköz ritkításával. A nálunk sokkal jobban motorizált nyugati országokban talán nem olyan nagy csapás a menetrendszerű járat ritkítása, vagy drágasága. A hazai viszonyok közepette valószínűleg nem szabad teljesen „piacosítani” a kistelepelesek tömegközlekedését. Vagy a buszokat, vagy az anyagilag rászoruló utasokat támogatni kell, hogy a város és a falu közti különbség ne fokozódjon elviselhetetlenül. P. É.

Ha jön a bankrabló...

A bűnözők fantáziáját mindig is izgatta a felhalmozott érték, egy-egy nagy kupac pénz, esetleg pénztár, a posta, a bankok... A krimirodalom ebben a témakörben számtalan harcias trükkkel és még elmésőbb leleplezésekkel szórakoztatja olvasóit. De mi a helyzet a valóságban?

Ahogy az egészségügyben is a megelőzés mindig olcsóbb a gyógyításnál, a lehetséges károkhöz viszonyítva így igaz ez a vagyonvédelemben is. Takács Edét, a Magyar Nemzeti Bank bankbiztonsági osztályának vezetőjét kértük meg, mutassa be a jegybank vagyonvédelmi szervezetét.

Az MNB budapesti, Szabadság tér 8-9. alatti főépülete eredetileg is banknak készült. Alpár Ignác 1905-ben a kor követelményeinek megfelelően, igen modern elvek szerint tervezte. Már a század kezdetén is három összetevőből állt a bankbiztonság: az épület fizikai jellemzőiből, a technikai berendezésekből és a személyi védelemből. Mai szemmel persze a 85 éve született, akkor megbízható zárkombinációk kezdetlegesnek, idejétmúltak látszanak. Annak idején zárás után ellenőrizték, nem rejtőzött-e el valaki az épületben, ajtófalon keresztül nem próbált-e bárki illetéktelen helyekre jutni.

Az értékeket — ahogyan ma is — az úgynevezett pánccélteremben tárolták. Ez az épület gyomrában helyezkedik el, ahol többszörös védelmi gyűrű veszi körül. Természetesen nincs utcai főfal, hogy egyszerű falfúrással, robbantással ne lehessen megközelíteni.

A rablások többsége — a filmekben legalábbis — a beavatottak megvesztegetésével történik...

Akik a bank bizalmas területén dolgoznak, azokat titoktartási kötelezettség terheli, így a bankbiztonságra vonatkozó dokumentumok is bizalmasak. A védelemben dolgozók megbízhatóságát nézetem szerint a mindenkorri társadalmi berendezkedés, a megélhetés (tehát a fizetés), illetve a kötődésük az erkölcsi normák határozzák meg.

Melyik a bankbiztonság leginkább elvülő része?

Az épület fizikai jellemzőin ma sem szükséges változtatni. Hogy a technikában mi számít korszerűnek, arra nincsenek normatívák. Azt szoktam mondani: ha a rabló a támadás során le tudja küzdeni az akadályokat, s főként a technikat, az rosszabb, mint ha nem is talál volna védelmi berendezést... S az őrséget tekintve? Nos, nem tolonganak a legmegfelelőbb jelentkezők. Végül is mindhárom védelmi elem föltételezi egymást, csak együtt hatékonyak.

Említene néhány specialitást?

Jeléznie kell a technikának, ha bármelyik kaput vagy ablakot kinyitják; más-más berendezéseknek érzé-

kelniük kell a mozgást, a hangot, esetleg a falbotást is. Ugyanakkor mindent hangszalagra, képmagnóra, fényképfelvétele is rögzítenek, hiszen adott esetben értékelhető anyagra lehet szükségük a bűnüldöző szerveknek.

Ha betérünk a főépületbe, személyi igazolványt kérnek tőlünk, esetleg telefonon is ellenőrzik, valóban a megnevezett osztályon van-e dolgunk. Ezután viszont bárki szabadon bolyonghat az épületben.

Az ügyfélirányítást az év elejétől vezettük be. Korábban az MNB látott el egy sor olyan feladatot, amit azóta átvettek a kereskedelmi bankok. Az ügyfélforgalom rendkívül nagy volt, ezt most igyekszünk terszertűen csökkenteni. Az a célunk, hogy a személyesen kézbesített levelek például az expedíció keresztlú jussanak a címzetettekhez. Az épületbe felvezető ajtókat olyan szerkezettel láttuk el, amelyik vagy a dolgozók kettős rendeltetésű (igazolványként is szolgáló) mágneskártyájával vagy az ügyfélirányító (biztonsági ór) távkapcsolójával nyitható...

Azt szorgalmazzuk, hogy a személyes ügyintézés lehetőségét kapuközlemben helyezzük el a jövőben. Azokról viszont, akiknek mégis beljebb akad dolguk, az ügyfélirányító feljegyvez néhány adatot. Az épületen belül mozgásszabadság tehát természetesen csak viszonylagos. Ön is csak a hivatali helyekig juthat, az úgynevezett zárt területekre, ahol az értékek vannak, sem ügyfél, sem vendég nem tévedhet. Az értékmegőrzés csak fegyveres kísérettel, illetve pánccélkoszikkal történhet, és az épületen belül is teljesen szeparáltak.

A pénzhegyek látványa a rossz szándékú embereket bármikor a védelem leküzdésére ösztönözheti. Nálunk és tőlünk keletebbre még korántsem általánosak az illetéktelenek számára bevéltelhetetlen csekkék és hitelkártyák. Ezért azt vallom: a

megelőzés jegyében a jövőben mindinkább kerülni kellene a készpénzfizetéseket, csökkenteni a készpénzmozgást.

A bankbiztonság szempontjai alapján hova sorolná a jegybankot?

Az hazai pénzintézetek között ma is az elsők között vagyunk, s világvizonylatban is megfélemlünk az általános követelményeknek. A fejlődés azonban ebben a szakmában különösen gyors. A trezoroknál a régi mechanikus kulcsokat világszerte kódzárak váltják fel, illetve egészítik ki. Falaknál és földeméknél is egyre inkább a legkorszerűbb anyagokat alkalmazzák. A megfelelő szilárdságú és tömegű anyagok ellenállnak például a lágyvágónak; a pánccélkerények beépítésével és rögzítésével is érdemes megnehezíteni a betolakodók dolgát.

Törvényszerű, hogy évről évre többet költünk a bankbiztonságra?

Az árak itt is fölfelé nyújtóznak. Tavaly óta egyetlen mozgásérzékelő hater, egy biztonsági alközpont (amire 26 különféle érzékelő csatlakoztatható) 40 ezer forinttal lett drágább. Bizonyos technikai rendszerek a saját korosztályukon belül is bővíthetők, korszerűsíthetők, de előbb-utóbb frissebb generációkkal kell lecserélni mindent.

Érte már a nemzeti bankot rendkívüli támadás?

Eddig szerencsére nem. De ettől még korántsem lehetünk elégedettek vagy nyugodtak. A védelemre költött forrásokat sem tarthatjuk az ablakon kidobott pénznek. Állandó késztetésben kell lennünk. A támadásjelzők próbája rendszeres, tesztelésel történik. Hibátlan működésükről naponta meg kell győződnünk. A technikai berendezések önmagukat is védik; jelzik, melyik vezeték szakaszon történt meghibásodás vagy beavatkozás. Nem elég tehát elvágni egy drótot, a többszörös védelmi gyűrű attól még biztonságos marad.

K. B.

Sokba kerül, ha eltér a nyomtáv

Ezelőtt százötven évvel a spanyol központi kormányzat okos akart lenni, és a kontinensen szokásostól eltérő nyomtávú vasúthálózat kiépítését rendelte el. Az „előrelátó kormányzat” abból indult ki, hogy nekik a legfontosabb a francia agresszió elleni védekezés. Márpedig nagyon megkönnyítene egy francia inváziót, ha a vasúti nyomtáv azonos volna.

Azóta Spanyolország vasúti összeköttetése drága és nehézkes a kontinenssel. Évente milliárdokat veszít a spanyol gazdaság azon, hogy jelentős idővesztéssel, sok esetben csak átszállással közlekedhetnek a vasúton utazó turisták, hogy nehézkes az áruszállítás. Már annyira tarthatatlanná vált a helyzet, hogy elhatározták az európai nyomtávra való átépítést, aminek csak a mélyépítési költségeit mai áron 23 milliárd dollárra becsülik.

Tehát a spanyoloknak körülbelül annyiba kerül egy 1844-ben hozott kormányhatározat korrekciója, mint amennyi a mi bruttó adósságunk. Nekünk az kerül sokba, hogy a Kádár-rezsim igyekezett meghosszabbítani életét, elfogadhatóságát a tömegek szemében. Nekik egy 150 évvel korábbi kormány hibás döntéséért kell fizetniük. Tehát nem a nyersanyagszegénység kerül sokba egy országnak, hanem az erős kormányzat, amelyik a „nép érdekeit szem előtt tartva” elég erős ahhoz, hogy olyan kérdésekben is határozzon, amelyek nem a kormányokra tartoznak. A múlt századi spanyol tőkésnek, vagy az ott befektető angol tőkésnek képviselőinek eszébe sem jutott volna, hogy az egész kontinensen használatos nyomtávotól eltérjenek. Nekik

ez nem lett volna üzlet, hiszen ők már berendezkedtek az egységes nyomtávra méretezett mozdonyok és vagonok gyártására.

Az sem véletlen, hogy az egységstől eltérő nyomtávot melyik két ország vezette be. A legkeletibb és a legdélnyugatibb. Ők még azt hitték, hogy számukra előnyös az izoláció. Az orosz imperializmus azt hitte, hogy elég nagy az ő országuk ahhoz, hogy a saját nyomtávukon járjanak. Nyilván náluk is szerepet játszott az invázió elleni nagyobb védettség szempontja is. Addig már nem jutott el az akkori hatalmasok logikája, hogy ezzel elsősorban nem a Nyugatot akadályozzák meg a kelet felé történő terjeszkedésben, hanem maguk távolodnak el még jobban a Nyugattól, amihez való fokozott közelségük társadalmi és gazdasági felzárkózásuk legfontosabb előfeltétele.

A spanyolok elég kicsik és ma már elég gazdagok ahhoz, hogy korrigálják a régi hibát. Erre a Szovjetunióhoz belátható ideig nem lesz lehetőség. Ott az átállás százmilliárdokba kerülne, pedig egyelőre arra sincs pénzük, hogy a fenntartásról megfelelően gondoskodjanak. Spanyolország beépülése az európai házba, ugyan nem problémamentes, de mégis már „sinen” van. A Szovjetunió pedig egyelőre tavolabbi jövőbe tolódik el. A közös házhoz ugyanis nem elég, ha a kormányzat ezt deklarálja, hanem arra van szükség, hogy a társadalom politikai és gazdasági berendezkedése azonosuljon a nyugat-európaival. Ennek útjában azonban sokkal nagyobb és költségesebb tudati és gazdasági akadályok állnak, mint amekkora terhet jelent nekünk a nyakunkba szakadt adósság. A történelem még nem ismert példát arra, hogy egy népek azért nem sikerült volna a felzárkózás, mert el volt adósodva, mert az adóssága terheit alatt nyögött. Ez közel sem akkora akadály, mint az a tény, hogy a civilizáció, az erkölcsi értékrend, a társadalmi-gazdasági berendezkedés nem azonos nyomtávon halad. Örülhetünk annak, hogy nálunk „csak” az adósságlomány a fő akadály. Ez az adósság eddig is nemcsak terhet jelentett, hanem előnye is volt. Annak, hogy a sztálinista rendszer leépülése viszonylag békés úton megtörténhetett, elsősorban a nagymértékű eladósodottságunk volt az oka. A magyar szocializmus ugyanis mindenekelőtt két tényező tette ellenállásra képtelenné: a virágzó másodgazdaság és a tőkés adósságlomány kezelhetetlensége.

Kopátsy Sándor

Hírek a világgazdaságból

A kelet-európai országok kísérlete gazdaságunk átalakítására kudarcba fulladhat, ha a Nyugat nem nyílt adóssághoz — mondja Jacques Delors, az Európai Közösségek Bizottságának elnöke Brüsszelben, egy a Kelet-Európa gazdasági helyzetével foglalkozó konferencián. Ha nem sikerül megoldást találni az adóssághoz nyílt adósságra a gazdasági átalakulás legnehezebb és legdrágább szakaszában, félti, hogy az adósságok terhe semmissé teszi a működő, piacostönzítő költségvetési szerkezetek érdekében tett erőfeszítések kedvező eredményeit — mondta. A politikus a KGST fenntartása mellett foglalt állást, arra hivatkozva, hogy nem lehet egyik

napról a másikra megváltoztatni mindent. Őva intette a kelet-európai országokat attól, hogy a gyors közös piaci csatlakozásról „álmodozzanak”, amely amúgy sem csodaszere a gazdasági bajokra. (AFP)

A Kelet-Európából az NSZK-ba érkezett 1 millió bevándorló a forrása 85 százalékban az EKG múlt évi népességnövekedésének. A közösség népessége 1,8 millióval nőtt a múlt évben, elérve a 327 milliót. Ugyanakkor, ha a születési arányszám általános csökkenése folytatódik, 1990-ben az EKG egyetlen országában sem biztosított a nemzedékek utánpótlása. A születési arányszám csökkenése tapasztalható még olyan hagyományosan több- és sokgyerekes országokban is, mint Spanyolország és Olaszország. Egy szülőképes korban lévő nőre 1,3 gyermek jut, míg a népesség szinten tartásához is 2,1-es arányra lenne szükség. A születések száma EKG-szinten 1,1 százalékkal esett vissza 1989-ben az előző évhez képest. A másik általános tendencia a várható életkor emelkedése, ami férfiaknál 72 év, nőknél pedig 78,6 év. A férfiak és a nők várható életkora közötti különbség tovább módosult, mégpedig a nők javára. Míg 1960-ban a különbség 5,4 év volt, addig 1989-ben már 6,6 évet tett ki. (AFP)

WUPPER
kilométeres
a nyolc és t
között épül
műemlékek
MTI Kül

A n
Amerikai
— A feles
időben állan
szél, hogy a
lyen fontos
szempontjáb
egy amerikai
— Tudom
gem sem sze

Párizsi an
A szobalár
rohan az úrn
— Madam
tan fekszik a
te egy nagy
ben meg val
— Szent eg
bundám.

Emlékezet
— Volnál
gyarazni, ho

VÍZSZIN
kes megáll
(zart betűk:
haszuló. 15.
Görög ered
változata. 1
földmagness
azonos elh
összekötő h
csoport a C
szén. 19. M
Tamási ...
írója. 22. Gy
24. Mely id
28. Távirati
győződés. 3
néző (Mar
a végén! 34.
régiesen. 39.
41. Apró d
Nagy dél-á
43. Rovid ár
lam polgár
Dániához ta
50. Bejltölt
cium vegyi
non ...; ne
mely. 55. ...
Katonai töm
Régi magyar
zéka, család
nátalos. 61.
gonosz szell
foz. 64. Volt
rög. 64. Volt
füző (Sánda
eszköz.
FÜGGŐL
állapítás fol
tük: T, L.)

Ritka műemlék

WUPPERTAL, ÉSZAK-RAJNA-VESZTFÁLIA TARTOMÁNY: Óránként 60 kilométeres sebességgel halad a függővasút járműve a zsúfolt belváros felett, a nyolc és tizenkét méter közötti magasságban épített pályán. Az 1898 és 1903 között épült vasút egyes állomásépületei, szecessziós stílusuk miatt építészeti műemlékek.

MTI Külföldi Képszerkesztőség/ADN

NAGY EMBEREK - KIS TÖRTÉNETEK

Daras herceg egy lakomán találkozott Descartes francia filozófussal.

— Ejnye — szölt Descarteshez nevetve —, tehát a bölcsék sem vetik meg az ilyesféle földi élvezeteket?

— Miért vetnék meg? — kérdezett vissza a filozófus. — Ön azt hiszi, hogy a jó dolgokat csak az ostobák élvezhetik?

Koch Róbert, a világhírű bakteriológus orvos-professzor rendelőjébe betoppán egy társaságbeli hölgy.

— Nos, kedves asszonyom — szól hozzá barátiasan a tudós —, mi a panasza?

— Kérem, professzor úr, engem mindenütt nagyszágos asszonynak szölitának!

— Ebből a betegségéből sajnos nem tudom gyógyítani — felelte Koch és máris nyitotta az ajtót, hogy beengedje a következő beteget.

Albert Schweitzertől, a Nobel-békedíjas tudóstól származik ez a megállapítás:

— Az optimista minden rózsaszínben lát, a pesszimista mindent feketeben. Az okos ember színvak...

Az ókor legnagyobb orvosát, Hippokratészt aggkorában megkérdezték, hogy mi által ért el hosszú életet?

A bölcs válasza:

— Sohasem kelek föl telt gyomorral az asztaltól!

David Livingstone, a híres Afrika-kutató utolsó útinaplójában, amelyet 1870. december 6-án jegyzett le, ezt írja:

„Az összes papagájfajták élelmüket a bal lábukkal ragadják meg és viszik a csőrükhöz: az oroslán mellső bal lábával teríti le áldozatát. Minden állat balkezes, kivéve — az ember.”

Vita hevében Voltaire-t idiótának nevezte egyik ellenlábasa. Voltaire mosolyogva nézett ellenfelére és így szölt:

— Kedves professzor, eddig én önt okos embernek tartottam. Ön viszont most idiótának nevez engem. Úgy látszik, mindketten tévedtünk.

Einstein, a világhírű tudós egy alkalommal hosszabb kirándulásra indult. Az út során egy amerikai faluban vendéglőt keresett, mert megéhezett. Betért hát egy útszéli csárdába, s a pincér elébe tette az étlapot. A tudós egy darabig keresgélt a zsebében, aztán a felszolgálóhoz fordult:

— Sajnos, otthon felejtettem a szemüvegemet. Legyen olyan kedves, olvassa fel nekem az étlapot!

Az öreg falusi pincér megértően mosolygott, majd barátságosan vállon veregette az ősz tudóst, és így szölt:

— Nem baj, öregem. Én sem jártam iskolába, sose szögyellje magát!

A nők körül forog a világ

Amerikai konyha
— A feleségem az utóbbi időben állandóan arról beszél, hogy a konzervek milyen fontosak az egészség szempontjából — mondja egy amerikai barátjának.
— Tudom. Az én feleségem sem szeret főzni.

Párizsi anizskz
A szobalány kétségbeesve rohan az úrnőhöz:
— Madame, az úr sápadtan fekszik a hallban, mellette egy nagy csomag, a kezében meg valami papír...
— Szent ég! Megérkezett a bundám.

Emlékeztetkiesés
— Volnál szíves megmagyarázni, hogy mitől van tele

rúzsfolttokkal az inged nyaka? — kérdezi a féltékeny ifjú asszony, fenyegető tartásban.

— Nos... Nem, nem tudom megmagyarázni. Arra még határozottan emlékszem, hogy az ingemet levegőttem.

Örök Éva
Paolo és Toto gyónás után a templomajtóban összefutnak, Rómában.
— Conosz ember a plébános — mondja Paolo —, képzeld olyan penitenciát rótt ki, hogy egy hétig ne dohányozzak.
— Ne is mondd! Nekem meg azt parancsolta, hogy egy hétig ne közeledjek a feleségemhez.

Szemenszedett igazság

„A fejlődés valamikor azt jelentette, hogy az ember választ kapott minden kételyére. Ma viszont azt jelenti, hogy kételedünk minden válaszban.”

Los Angeles Times

„A fürdőszobamérleg az a műszer, amely adott esetben az akaratot jelzi.”

„A boldogság végül is a bátorság megnyilvánulási formája.”
„A jóbarát: olyasféle, mint a pénz. Könnyebb megszerezni, mint megtartani.”

A Reader's Digest definíciói

„Ha nem hiszitek, hogy egy fémdoboz összezsugorodik a nedvesség hatására, próbáljatok meg három egymást követő eső napon együtt élni egy lakókocsi-ban négy gyerekkel, feleséggel, meg egy kutyával.”

G. R. francia újságíró

„Számos asszony bizonyíthatja, hogy a kíváncsiság férfi tulajdonság. Szép számmal vannak ugyanis olyan férfiek, akik ebéd után el nem múló kíváncsisággal tudakolják, hogy mit ettek.”

Annabella

„A férfiak két kategóriába sorolhatók. Vannak, akik a szerencsésejüknél köszönhetik a feleségüket, és vannak, akik a feleségük révén szerencsések.”

Ici Paris

KERESZTRETJEJT VÉNY

VÍZSZINTES: 1. Egy érdekes megállapítás első része (zárt betűk: D, L). 14. Mostohaszülő. 15. Berlin folyója. 16. Görög eredetű női név latin változata. 17. ...vonalak; a földmagnességi térképen az azonos elhajlású helyeket összekötő görbék. 18. Hegycsoport a Gerecse keleti részén. 19. Mózes öt könyve. 21. Tamási ... az Abel-trilógia írója. 22. Gyarló paros betű. 24. Mely időben? 26. ...Vegas. 28. Távirati ó. 29. Mély meggyőződés. 31. Francia színésznő (Marie-José). 33. Torz a végén! 34. Fajta. 36. Verkli, régiesen. 39. Bortaroló eszköz. 41. Apró darabokra tör. 42. Nagy dél-amerikai hegység. 43. Kovid ária. 45. Afrikai állam polgára. 47. Elem! 48. Daniához tartozó sziget (Als). 50. Beiglitölték. 51. A laurencium vegyjele. 53. Persona non ...; nemkivánatos személy. 55. ...fut; rohangál. 56. Katonai tomb. 58. Kis súly. 60. Régi magyar férfinev származéka, családnévként is használatos. 61. Héber legendák gonosz szelleme. 62. Megpofoz. 64. Volt válogatott labdarúgó (Sándor). 65. Háztartási eszköz.

FÜGGŐLEGES: 1. A megállapítás folytatása (zárt betűk: T, L). 2. Hideg erdélyi

RECEPT

Beküldendő: a vízszintes 1. és a függőleges 1., 61. Beküldési határidő: 1990. augusztus 29.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
			Gy									
14									15			
16									17			
18					19			20	21			
22					23		24		25		26	27
28			29		30		31			32		33
			34				35		36		37	38
39	40						41			42		
43					44			45	46			
47					48			49	50			51
			52		53			54				55
			56		57			58				60
61								62			63	
64								65				

szél. 3. Beiktatási ünnepség. 4. Invitáló szó. 5. Kis Olivier. 6. Önt a pohárba. 7. Örlöttem. 8. Orosz biokémikus volt (Alekszandr). 9. A nátrium vegyjele. 10. Kisbérhez tartozó község. 11. Takaréktűzhely, régies szóval. 12. A rakéta-hajtóanyagok összefoglaló neve. 13. ... da Vinci; a képzőművészet egyik géniusza. 20. Fogásra tesz. 23. II. ...; uralkodó a Habsburg-dinasztiából, Mária Terézia fia. 25. Otiliát is, Otmárt is becézik így. 27. Hozzáértés. 29. Fagyos. 30. Tutaj eleje! 32. Alattomos, képmutató. 34. Három-, háromszoros, idegen előtagként. 35. Fut. 37. A legkisebb ütőerejű kártya a tarokkban. 38. Évi párja! 40. Kodolányi János író szűkebb hazája. 44. Lombtalan. 46. Álom vége! 49. ... Zweig; a Sakknovella írója. 51. Istállói számszám. 52. ... Davis; amerikai táncos, énekes. 53. Becélt hasztalan várt hőse. 54. Hangulat, itt névelővel. 55. Szoboravatáskor lehull. 57. Hamlet híres monológiájának kezdő szava! (To be). 59. Fák szegélyezett utca. 60. Olaj is jelképezi. 61. A megállapítás harmadik, befejező része (zárt betűk: E, L). 63. Jelkölcs. 65. Fél perc!

Schmidt János

A Bobbi és a kacs

London: Elgondolkodva nézi a miniszterelnöki rezidencia, a Downing Street tíz előtt posztoló rendőr a nyakát nyújtogató kacsát, mert a politikusok érkezése, távozása, a beadványokat átnyújtó küldöttségek fogadása nem jelent számára gondot, de semmilyen utasítást nem kapott az úszóhátrával rendelkező polgárokra vonatkozóan. MTI-Press Képszolgálat

let, hi-
ztektek
vra mé-
és vago-

hogy az
omtávot
zette be.

délnyu-
hitték,
nyós az

perializ-
ég nagy

, hogy a
árjanak.

szerepet
elleni

szem-
ár nem

almasok
elsősor-

akadá-
felé tör-

, hanem
ak el

agattól,
közle-

gazda-
gfonto-

icsik és
gok ah-

k a régi
uniónak

lesz le-
és szá-

e, pedig
pénzük,

megfe-
ak. Spa-

ése az
an nem

mégis
Szovjet-

gyelőre
dikel. A

is nem
zat ezt

rra van
adalom

beren-
ljon a

Ennek
kal na-

b tudá-
dályok

a terhet
akunba

történe-
pédát

ak azért
felzár-

bsodva,
nei alatt

akko-
a tény,

erköl-
adalmi-

zkedés

von ha-

k, hogy

sságál-

. Ez az

emcsak

em elő-

hogy a

épülé-

úton

sorban

sodott-

A ma-

gyanis

ényező

elenné-

aság és

omány

Sándor

MOZI

FIGYELEM!

A Hajdúfilm Dimitrov utcai videotékájának ünnepi slágerkiállata: augusztus 19-én elviszi és csak 21-én kell visszahozni a kiválasztott műsoros videokazettát. A két napra csak egy napi kölcsönzési díjat számítnak. Hozzáérté mindíg érdemes bejenni! A videotéka augusztus 20-án zárva tart!

Nappal szenvedélye a pénz, éjszaka gyilkol! A bankár (színes, szinkronizált amerikai film 16). Hungaria: ma, vas., hétfőn 10, 12. Apolló: ma, vas., hétfőn 4, 6, 8. Meteor: ma, vas., hétfőn 7. Furfangos pályarabok (olasz). Hungaria: ma, vas., hétfőn 2. Híradó: ma, vas., hétfőn f. 10, f. 12. Micsoda nő — Pretty Women! (amerikai). Hungaria: ma, vas., hétfőn 8. Híradó: ma, vas., hétfőn 2. Bizzál bennem! — Nadine (amerikai). Csapókerteri m.: vas. 5, 7. Fekete eső (amerikai). Meteor kertmozi: ma, vas. 9. (Rossz idő esetén a teremben!) Fűrdőmozi: hétfőn 1, 3. Jákob rabbi kalandjai (francia). Petőfi kertmozi: hétfőn f. 10. Jó reggelt, Vietnam! (amerikai). Fűrdőmozi: ma, vas. 1, 3. Karate kölyök, III. (amerikai). Meteor: ma, vas., hétfőn 3. Nicsak, ki beszél! (amerikai). Hungaria: ma, vas. 4, 6, 8. Híradó: ma, vas., hétfőn 4. Apolló: ma, vas., hétfőn 10, 12, 14. Meteor: ma, vas., hétfőn 5. Nem ér a nevem... (magyar). Meteor kamara: ma, vas. n. 4. Halálpárt (amerikai 16). Agrár: hétfőn 7. ÉJLEL! — Halálós fegyver (amerikai). Petőfi kertmozi: hétfőn f. 1. Halálós szerelem (francia). Meteor kamara: hétfőn n. 6, n. 8. A medve (francia). Meteor kamara: hétfőn n. 4. Manhattan (amerikai). Művész: ma, vas., hétfőn f. 6, f. 8. Piedone Egyiptomban (olasz). Meteor kamara: ma, vas. n. 6, n. 8. Négybalkezes (francia). Híradó: ma, vas., hétfőn 4. Shogun árnyéka (japán). Petőfi kertmozi: ma, vas. 9, vas. 11. Szárnyas fejedelemség (amerikai 16). Meteor kertmozi: hétfőn 9. (Rossz idő esetén a teremben!) Robotzsaru (amerikai 16). Petőfi kertmozi: ma 11, vas. 9. Rocky, IV. (amerikai). Petőfi kertmozi: hétfőn este 11. Tango & Cash (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 6, 8, n. 8. A vadnyugati úti (USA). Alfa: ma f. 5, 7.

AUGUSZTUS 20-ÁN A HUNGÁRIA HN. 6 ÉS 8-AS ELŐADÁSA ELMARAD!

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

DEBRECENI VIDEOMOZI MŰSORA: Határsáv (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 10, 11, 8. Bruce Lee visszatér (amerikai). Híradó: ma, vas., hétfőn 1, 3, f. 5, f. 7.

A Rádió Dalszínháza. 23.03 Sport-híradó. 23.10 Tisztelet Jimi Hendrix előtt. 23.50 Virágének. 0.15 Magyar és idegen nyelvű vízjelző szolgálat. 0.15—5.50 Éjféli után.

BARTÓK: 6.00 Hírek. 6.03 Népszerű muzsika — korán kelőknek. 7.00 Hírek. 7.03 In limba materna. 7.30 V materinskom jazyku. 8.00 Hírek. 8.05 Műsorismertetés. 8.10 Mai programok. 7.20 András Buschnackowski Mendelssohn-berkeket játszik. 8.54 Látogatás a berlini Deutsche Operben. 10.00 Hangfelvételek felső fok. 11.25 Barokk muzsika — híres előadók felvételeiből. 12.00 Hírek. 12.03 Műsorismertetés. 12.05 Melis György operafelvételeiből. 12.30 Por favor. 12.45 Catch the Words. 13.00 Kívánság-műsor szombaton. 14.00 Új lemezekből. 15.05 Lemezborzra helyett. 16.00 Hírek. 16.03 Műsorismertetés. 16.05 Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. 16.45 Hangszerszólók. 17.00 Új kompaktlemezeinkből. 18.00 Operaszerepek. 19.00 Hírek. 19.03 Műsorismertetés. 19.05 Mindennapi irodalmunk. 19.35 Zenekari muzsika. 21.19 Yves Nat zongorázik. 22.14 Diszkotéka. 23.14 A gyönyörűséges Szitá. 24.00 Hírek. 0.10 Szózat.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

Ügyeleti jelentések. 10.05 Dalok a nyári szerelemről. Ha azt mondom jazz. Turi Gábor műsora. 10.55 Műsorzárás. Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás. 19.30—20.00 Sportmagazin.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

DEBRECEN: 8.00—10.00 Szombat reggel. Zenés magazinműsor (Hírek, tudósítások, lapszemle — Heti visszazapillat — A hétvége sportja — Kulturális programajánlat — Ügyeleti jelentések). Szerkesztő: Pálffy István. 16.30—18.30 Kereskedelmi és szolgáltató adás.

A Debreceni Rádió szerkesztőségét a hallgatók a 19-650-es telefonszámon hívhatják.

22.55 A sas a nyérő (brazil film). 0.35 Aludjon velünk! 2.15 Pilkington nyomában (angol tévéfilm).

POZSONY, 1.: 8.30 Kifeszített vitorlával (román tévésorozat). 9.20 Fialok magazinja. 10.00 Úreges kó (szlovák tévéfilm). 16.15 Csak nők. 16.55 A múlt tanú. 17.10 Rhythmic (zenés műsor). 17.50 Tell Vilmos (francia tévésorozat). 18.20 Receptek nemcsak vasárnapra. 19.00 Esti mese. 19.30 Tévénapló. 19.50 1968. augusztus 21. (dokumentum-műsor). 20.20 Dollárszéria (NSZK-tévéfilm). 21.45 Sporthíradó. 22.05 Elton John Veronában (koncert). 22.50 A vad Gauguin (amerikai film). 23.55 Hírek.

POZSONY, 2.: 18.00 Telefonpapa (magyar tévéfilm). 19.00 Az értelmien építkezésekről az Alacsony-Tátrában. 19.30 Japán természetfilm-sorozat. 19.55 A szlovák kormány elnöke beszél. 20.05 A ságún öröksége (japán dokumentumfilm). 20.55 El függöny (szórakoztató műsor). 21.40 Szent Erzsébet tere (szlovák film).

MOSZKVA, 1.: 4.30 120 perc. 6.35 Mama, papa és én. 7.05 Évszakok — Augusztus. 8.05 A Tatar ének-és táncgyűjtés műsora. 8.45 Repülő cselekedj. 9.45 Dokumentumfilm. 9.55 Kereskedelmi műsor. 10.25 Népszerű-tudományos műsor — India kultúrája. 11.25 Burda Moden. 11.55 „Ut az iskolába”. 12.25 A poltavai múzeum. 12.55 Rajzfilmek. 13.40 Politika párszéked. 14.40 A Szovjetunió Állami Kamarazenekari koncertje. 15.45 Nemzetközi panoráma. 16.30 Sherlock Holmes és Watson doktor kalandjai. 17.35 Filmpanoráma. 19.00 Híradó. 19.40 Rajzfilm. 20.05 Sopot '90 (táncdalfesztivál). 23.25 Hírszolgálat. 23.50 Fekete háromszög (tévéfilm). 0.58 Operett. 2.28 Cirkusz-műsor.

BUKAREST: 8.00 Reggeli műsor. 9.00 Hírek. 9.10 A Guldenburg-család öröksége. 10.00 Részletek a magyar és a német nyelvű adásból. 11.10 A hazért. 12.00 Egy óra muzsika. 13.00 Hírek. 13.10 Moldova kapunál (dokumentumfilm). 13.30 Telex. 17.00 A Föld körül. 18.00 Labdarúgás. 19.50 Közvetve melőidők. 20.10 San Francisco utca-in (amerikai filmsorozat). 21.00 Hír-22.00 Varietéműsor. 23.10 Hasfelmetező Jack (angol-amerikai film). 0.50 Hírek. 1.00 Discoműsor.

SKY-EUROSPORT: 7.00 A nagy koralltörvény. 7.30 A repülő Kivi. 8.00 Mókagyár. 10.00 Labdarúgás. 10.30 Mobil-1. Autó-és motorsport híradó. 11.00 Vidám, zenés sportgyűjtés. 13.00 Hétfégi műsorok. 13.30 Eurosport szombat. 19.00 Teherautósörnyek. 20.00 IAAF Atlétikai Nagydíj. 22.00 Aerobik-vb. 23.00 Ökölvívás. 24.00 Angol Nyitólabdabajnokság. 2.00 Műsorzárás.

SUPER: 7.00 Super B.O.O.S. 10.00 Egyveleg. 17.00 Videókat. 17.30 Coca-Cola slágerlista. 18.05 Ultra-sport. 20.00 A nagy világ (western). 21.00 Szivárvány (amerikai film). 22.45 Szürkeülti zóna. 23.15 New York kikötője. 1.00—7.00 Egyveleg.

TV 5: 16.05 Hírek. 16.15 Sport és szabadidő. 17.00 Fialok szlovák verseny. 18.00 A vasút története (dokumentumfilm). 19.00 A világ állatai (természetfilm). 19.30 Hírek. 19.40 Szenteste (varieté). 21.00 Thalassa — Tengeri magazin. 22.00 Tv-híradó. 22.35 A nagy sakktabla. 0.30 Műsorzárás.

RTL: 8.00 Konfetti. 9.35 Klack. 10.15 A világ meséi. 10.45 Barkács-műsor. 11.00 Alice igazi élete a Csodaszárazban (amerikai játékfilm). 12.30 Klasszikusok délidőben. 13.00 A Flintstone-kölyök. 13.25 C.O.P.S. (sci-fi). 13.50 A hős teknősök (rajzfilm). 14.15 Csillagutazás — fiataloknak. 14.25 Telkie Walkie (kalandfilm). 15.15 Férfi az Atlantiszban (kalandfilm). 16.05 A magas hegyek vándorai (akciófilm). 16.55 Az Angyal visszatér. 17.45 Csodálatos évek. 18.15 A Fawty Szálló (vígjáték). 18.45 Hírek. 19.00 Sípjel. 20.15 Harry Frigg titkos háborúja. 22.00 Mindent vagy semmit? 23.00 Új sztar születtek (amerikai játékfilm). 0.15 A három testőr szexkalandjai (NSZK-szexfilm). 1.35 Aerobik. 1.40 Műsorzárás.

A részletes műsor a TELEHOLD műsorfüzetben.

VASÁRNAP

BUKAREST, 1.: 7.58 Műsorismertetés. 8.00 „Így szól az Úr!” 8.05 Kéményesek. 8.30 Családi torna. 8.35 Ferdy (NSZK-rajzfilmsorozat). 9.00 A csók (norvég kisfilm). 9.30 Ivanhoe (angol rajzfilm). 10.20 Képzőművészet. 15.20 Népzene zenekara. 15.25 A kis mágus (kanadai-angol film). 17.00 Betűreklám. 17.05 Öngyújtó. 17.20 Műsorajánlat. 17.25 Kerék-bár. 18.10 Reklám. 18.15 Delta. 18.45 Reklám. 18.50 Esti mese. 19.00 A Hét. 20.00 Híradó. 20.15 Maupassant-történetek a képernyőn

— Madame Baptiste (francia tévéfilm). 21.45 Reklám. 21.50 Telesport. 22.50 Ecuadori pillanatok — Quito (II/1.). 23.10 Én vagyok Hamlet (angol film). 0.05 Képzőművészet. 0.10—1.40 Rablás (ausztrál tévéfilm).

TV 2 Berkes Zsuzsával és Antal Imrével. 9.00—12.00 Tévémagiszter. 16.00 Képzőművészet. 16.05 TV 2. 16.50 Álljunk meg egy szóra! 17.00 Kurtiánok tündöklése és nyomorúsága (francia tévéfilmsorozat, ism.). 17.58 TV 2. 18.25 Gyerekeknek: Mikrobi. Barátaink, az egerek. Tom és macskája. 18.49 TV 2. 19.00 Bunbury, avagy hogyan legyünk győzők (angol tévéfilm). 20.51 TV 2. 21.30 Napzárta. 22.15 Piazza Navona (olasz tévéfilm). 23.25 TV 2. Benne: Esztergom — az ezeréves város. 24.00 TV 2.

POZSONY, 1.: 9.00 Gyerekeknek. 10.40 Az akció helyét nem változtatni (szovjet tévésorozat). 11.50 Autócross-EB. 13.00 Objektív. 13.30 Autócross-EB. 14.30 Seta Baden-Badenben (útirajzfilm). 15.30 Autócross-EB. 16.30 A múlt tanú. 16.45 Tell Vilmos (francia tévésorozat). 17.10 Sombath (cseh film). 18.40 Tévékaleidoszkóp. 19.00 Esti mese. 19.10 Torna. 19.30 Tévénapló. 19.50 1968. augusztus 21. (dokumentum-műsor). 20.15 Valaki hiányzik az asztalnál (tévéjáték). 21.50 Sporthíradó. 22.10 Koncert. 22.55 Hírek.

POZSONY, 2.: 19.00 Vallási műsor. 19.10 Kulturális magazin. 19.25 A csillagok koncertje — José Carreras, Plácido Domingo és Luciano Pavarotti. 21.00 Híradó. 21.20 Orvosnők (NDK film).

MOSZKVA, 1.: 6.00 Mindenki sportja. 6.15 Ritmikus sportgimnasztika. 6.45 A Sportlító soroz

A Tartósítóiipari Kombinát tőkés export osztálya 1 fő nemzetközi szállítványozási ügymintázót keres angol nyelvtudással.

A jelentkezőnek szállítványozói tanfolyami végzettséggel vagy külkereskedelmi gyakorlattal kell rendelkeznie.

Jelentkezés önéletrajzzal a személyzeti vezetőnél.

50705

INGATLAN

POROSZLAY úton új társasház, 77 négyzetméteres lakás eladó. Érdeklődni: 21-847, este: *43990/2*

LÉTVÁRTÉSEN készülő ház a Bajthyúton u. 62. alatt eladó. Érdeklődni: augusztus 19-én, vasárnap 9-14 óráig a helyszínen vagy 28-883 *47659/2*

UTICAL ház eladó Debrecenben, Nyil u. 118. alatt. Érdeklődni: a helyszínen; szombat, vasárnap 9-16 óráig *49492/2*

KÖNDÖRSI várkertben 370 négyzetm. 80 %-os építési engedéllyel rendelkező ház eladó. Érdeklődni: Debrecen, Teloki út 22. sz. 1. Minden nap 17 óra után *50123/1*

DEBRECEN Jókai utcában gyönyörű eladó 150 négyzetm. építési tervvel. Debrecen, Károlyi Gáspár u. 7. sz. IV. 15. *50814/1*

ELADÓ külön bejáratú kétszobás, összkomfortos, 63 négyzetméteres utcai ház. Fűtés: 8 u. 41. *50317/1*

GAZDASÁGI egyszobás-összkomfortos kertes ház. Meléktelepüléssel. Eladó. Teglasért, Szepesi u. 15B. *50362/2*

EBESEN Ady Endre u. 23. sz. alatt családi ház eladó. Négyzetm. 100. Kerttel. Érdeklődni: minden nap, ugyanitt. *50463/2*

400 négyzetm. építési tervvel. Bocskaikert legújabb részén. Érdeklődni: Bocskaikert, Népudvar utca 14. Felsőoldali. *50509/1*

ELADÓ utcai másfél szobás ház, gazdáltes. Debrecen, Marx Károly utca 65. *50612/1*

ÉPÍTÉSI terv eladó, Teglasért, Kanizsai utca. Érdeklődni: Debrecen, Malvin utca 43. *48837/2*

KÖZPONTI másfél + előszobás ház, cserélt ház. Nagyobb méretű, régi építési, de felújított ház is érdekel. Kölcsey u. 9/2. *50765/2*

ELADÓ kétszobás ikerház. 23 szobás összkomfort, egyben és külön is, fűtési-közművel. Beregszászi Pál u. 4. Telefon: 31-824 vagy 30-822 *50808/1*

BUSZKÖZELBEN telek. Olcsón eladó, villany, pince, kertes, két van. Nyár utca 17. sz. 1. *51001/2*

A KELETI FŐCSATORNA balizási városi szakaszban horgászatokra eladó. Érdeklődni: egész nap, 30-397. *51082/1*

248 négyzetm. zártkert eladó. Most jelgére a kiadó. *51089/1*

NAGYERDŐN épülő társasházban 90 nm-es négyszobás és hámszobás lakás. Tel. 4241. Bocskaikert, Bacsó G. u. 14. *51177/1*

BELVÁROSI, 20-25 nm-es, jó formájú üzlethelyiséget keresek megvételre. "Belváros" jelgére a kiadó. *51179/1*

HÁROMSZOBÁS, összkomfortos, gázfűtéses eladó ház eladó 280 négyzetm. építési tervvel. Érdeklődni: Rihizsi u. 3. *51499/1*

CSENDÉS helyen, busz közelségben 2 + fél szobás, ékezős, telefonos, gázfűtéses kertes ház. Képzőművészeti eladó. Érdeklődni: 20-án, Engels u. 4. *51500/1*

MONOSTOR dűlőben lévő, a földön 600 m-re, 1730 négyzetm. vegyes gyűjtőművelésű, lakható, építési tervvel, pincevel, az egész terület kerti csapokkal ellátva. A jó jövődelmet biztosító zártkertű ingatlan igényesnek eladó. Érdeklődni: este 19 óráig a 23-897-es telefonon. *51553/1*

LUXUSKIVITELŐ, antik bútoros, kétszobás + ékezős új építésű lakás. Hosszabb időre kiváltható élelmiség háztartási cikkek. Belföldi: külföldi: jelgére a kiadó. *51054/1*

ÖSSZKOMFORTOS szoba egyetemisták vagy főiskolások lakására. Lakás kiadó. Hamán K. u. 41/B sz. 2. *51350/1*

ORVOSTANHALLGATÓ fiú keres két, lehetőleg I. éves albréolársat főberő nélküli, 3 szobás nagyterem lakásba. Telefon: 17-204. *51408/1*

FŐBERŐLŐ nélküli, telefonos, bútorozott villát vagy családi házat bérlelnék. "15-20 ezer Ft-ig" jelgére a kiadó. *51317/1*

KÜLFÖLDI házaspár gyerekekkel angol típusú házat vagy 3-4 szobás lakást bérlelni szeretne. Vezér úti lakótelepen. Telefon: 17-072, szombaton 4-től 6-ig. *51341/1*

ANGOL középiskola nyelviskolájával rendelkező 18 éves fiatal lány állást keres. Telefon: 15-169. *50812/1*

ÁLLÁST keresek közgazdász érdeklődéssel 6 éves banki gyakorlattal, 41 éves nő. "Több fizetés" jelgére a kiadó. *51092/1*

FAHÁZAK, garázsok, melléképítmények építési tervvel. Értékesítő, szállítás. Virág György 4225 Felsőoldali, Nyár Pál u. 21. *51145/1*

KERESEK egy bölgyet aki szemelvényeket megad. Telefon: 31-647. *51194/1*

B, C, D, E kategóriás jogosítvánnyal állást keresek. "Földi" jelgére a kiadó. *51211/1*

SZARVASMARHA gondozására fiatal házaspár felvételre. "50 db" jelgére a kiadó. *51217/1*

FELVESZK víz-gázszervező mellé gyakorlott kisegítő. Jelenkezés: Debrecen, Vincellér u. 4. sz. 3. 18-20 óráig. *51236/1*

AGILIS, fiatal közgazdász német és orosz nyelviskolájával, egyéves budapesti vezetői gyakorlattal lakóhely változtatás miatt állást keres. "Üzleti" jelgére a kiadó. *51239/1*

ADMINISZTRATÍV munkakör betöltéséhez keresünk munkatársat. Gépi könyvelésben járatos előnyben. Fizetés megvételre szerint. "OTK" jelgére a kiadó. *51338/2*

HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI butikká eladó. Felvezetés: szeptember 1-jétől. Érdeklődni: Debrecen, Vörös Hadsereg út 23. a. Rómeo Józsiá butikkban. *51402/1*

JÁRMŰ

CITROËN Visa GTI, 105 LE, 190 km/h, 5 ajtós autó összesen extrával eladó 650 ezer iránnyért. Telefon: 61-331, 16 órától. *48289/1*

FORD Scorpio 2.5 DCI, dízel, 3.5 éves realis áron eladó. Hajdúménasz, Tiszavasvári út 38. *49460/2*

LADA 2105-ös, hat éves, ötven ezer km-t futott, taxinak felszerelve, betétség miatt eladó. Hajdúbörzörmény, Enyingi u. 16. *50157/1*

KV FRSZ. Zastava megkímélt állapotban, 92-ig vizsgáztatva eladó. Érdeklődni: 17 órától. Gázvezeték u. 3. *50355/3*

0 KM-ES Manu gépkocsi eladó. Érdeklődni telefonon: 33-537. *50399/1*

EBBEN az évben átvethető csukott dízel ARO kiutalás eladó. "Október átvétel" jelgére a kiadó. *50464/1*

ELADÓ TX-es Dacia, 3 éves. Érdeklődni: augusztus 20-ától, egész nap. Nyil u. 138. Telefon: 10-885, 18 órától. *51466/1*

SKODA mikrobusz lejáró eladó. Hajdúszoboszló, Ft-ért eladó. Érdeklődni: 18-584-es. *51376/1*

6 ÉVES Trabant friss műszakkal és 4 éves 1500 Lada sürgősen eladó. Érdeklődni: a 30-172-es telefonon *51410/1*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

APRÓHIRDETÉSEK

BÚTOR

MINDENFÉLE szép bútor vétel, eladása OTP részletes. Garamvölgyiné, Arany János u. 13. Telefon: 20-019. *49567/7*

ELADÓ jó állapotban lévő, csinosított könyhbútor. Akadémia u. 65. Telefon: 34-631. *50767/2*

5 TAGBŐL álló garzon elemes bútor és Ipm II. fotel-ágy eladó. Érdeklődni: 33-604. *50827/2*

IGÉNYESNEK eladó román gyártmányú Luceafarszekrény, ebédlőgarnitúra, tölprelemes könyvszekrény. Érdeklődni: Debrecen, Eötvös u. 118. 9. ajtó. *50965/1*

IRÓASZTAL eladó. Sinai M. u. 15. V. 24. *51037/1*

ÚJ ÁLLAPOTBAN lévő Kati kiságy eladó. Cim. Debrecen, Wesselényi út 37. II. 7. *51077/1*

FRANCIÁGY 180 x 210-es (Anja, pácolt) 21.000 Ft-ért eladó. Telefon: 24-396. *51140/1*

COMBI gyermekágy eladó. Érdeklődni: 84-013 telefonon. *51374/1*

GÉP, SZERSZÁM

NÉMET kislábú eladó. Érdeklődni: Rédei Imre Nyírbétek, Hunyadi J. út 22. 19. óráig. *50001/2*

MOZDONYKAZÁN eladó. Vámospercsi u. 3. Szeszőfőde. *50585/2*

SZŐNYEGTISZÍTÓ gépetet bérbe vehető. Telefon: 32-120. *50618/2*

KÉTTÁGYS kőgőgép eladó. Nagy Kálmán, Hortobágy u. 7. IV. 26. *51141/1*

KERTI traktor eladó, vagy békai beszámlunk. Vámospercs, Dózsa György u. 10. *51146/1*

CAPRIGIANI 5 karos fagyaltgép eladó, bérbe adható. Telefon: 33-246. *51616/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

APRÓHIRDETÉSEK

BÚTOR

MINDENFÉLE szép bútor vétel, eladása OTP részletes. Garamvölgyiné, Arany János u. 13. Telefon: 20-019. *49567/7*

ELADÓ jó állapotban lévő, csinosított könyhbútor. Akadémia u. 65. Telefon: 34-631. *50767/2*

5 TAGBŐL álló garzon elemes bútor és Ipm II. fotel-ágy eladó. Érdeklődni: 33-604. *50827/2*

IGÉNYESNEK eladó román gyártmányú Luceafarszekrény, ebédlőgarnitúra, tölprelemes könyvszekrény. Érdeklődni: Debrecen, Eötvös u. 118. 9. ajtó. *50965/1*

IRÓASZTAL eladó. Sinai M. u. 15. V. 24. *51037/1*

ÚJ ÁLLAPOTBAN lévő Kati kiságy eladó. Cim. Debrecen, Wesselényi út 37. II. 7. *51077/1*

FRANCIÁGY 180 x 210-es (Anja, pácolt) 21.000 Ft-ért eladó. Telefon: 24-396. *51140/1*

COMBI gyermekágy eladó. Érdeklődni: 84-013 telefonon. *51374/1*

GÉP, SZERSZÁM

NÉMET kislábú eladó. Érdeklődni: Rédei Imre Nyírbétek, Hunyadi J. út 22. 19. óráig. *50001/2*

MOZDONYKAZÁN eladó. Vámospercsi u. 3. Szeszőfőde. *50585/2*

SZŐNYEGTISZÍTÓ gépetet bérbe vehető. Telefon: 32-120. *50618/2*

KÉTTÁGYS kőgőgép eladó. Nagy Kálmán, Hortobágy u. 7. IV. 26. *51141/1*

KERTI traktor eladó, vagy békai beszámlunk. Vámospercs, Dózsa György u. 10. *51146/1*

CAPRIGIANI 5 karos fagyaltgép eladó, bérbe adható. Telefon: 33-246. *51616/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

BIZTOS nyelvi 90 szám tanácsadó 104 szelvény. Minden héten nyelvi tanács. Útvenét: 400 Ft. Braun Tibor, Dombóvár Pf. 19/1. *49109/4*

SKODA 120 L, teljesen felújított, eladó. Bordás József Április 4. u. 65 sz. (Műhely telepi iskola). *51432/1*

FR SZETTER kölyökkutyák eladó. Hajdúszoboszló, Vassari P. u. 43. Telefon: 62-392. *50410/2*

8 HETES palotapincsi kiskutyák eladó. Teglas, Gyár u. 19. Érdeklődni: egész nap. *50996/1*

NEMES csincilla tenyésztő-nőveldező szektől állományból szaktanácsadás eladó. "Küllemi bírálat" jelgére a kiadó. *51035/1*

APRÓHIRDETÉSEK

BÚTOR

MINDENFÉLE szép bútor vétel, eladása OTP részletes. Garamvölgyiné, Arany János u. 13. Telefon: 20-019. *49567/7*

EXPRESSZ

200 db 110x10-es, új, fenyőminás kerítéslemez olcsón eladó. Debrecen, Dessoewffy u. 1. *51361/1*

GARÁZS a Menyhárt téren berendezéssel együtt 260.000 Ft-ért eladó. Laboncz A. tér 7. VIII. 67. *51367/1*

TANÁCSKOZTÁRSÁG útján 43 nm-es, II. emeleti lakás eladó. Érdeklődni: 28-122-es telefonon. *51450/1*

11 HETES, csikos boxer kan kőlyöktyűs törzkönyveze eladó. Érdeklődni: Püspökladány, Katona J. u. 6., 16 óráig. *51390/1*

0 KM-ES, 5 ajtós, piros Lada Samara eladó. Telefon: 26-962., esti órákban. *51398/1*

BERETTYŐÚJFALUBAN, a 42-es út mentén lévő parkolóban jól bevezetett Büfé, Falatozó bérelt helyen eladó. Érdeklődni: a helyszínen. *51399/1*

HOSSZABB időre keressünk kiadó telefonos, bútorozott, 2-3 vagy 4-5 szobás lakást. „Csendes, nyugodt környék” jellegre a kiadóba. *51412/1*

II FORGALMI rendszámú Dacia 1310 típusú személygépkocsi eladó. Érdeklődni: Ébes, Béke u. 10. Telefon: 66-257. *51419/1*

ELADÓK perzsa kiscicák, törzskönyvezettek. Érdeklődni: Szabadság út 60. IV. 18., 18 óráig. *51428/1*

3 SZOBÁS, telefonos, gázfűtéses családi ház eladó. Minden megoldás érdekel. Érdeklődni: naponta a 11-703-as telefonon, 17-19 óráig. *51431/1*

SÜRÖGÖSEN eladó 1,5 szobás, 35 nm-es lakás. Irányár: 950.000 Ft. Érdeklődni: Szűcs László, Karácsony György u. 1. V. 33., vagy munkaidőben 16-666/426. *51444/1*

4 DB üsző (2 fűtődös vasmű) eladó. Puzdra u. 8. *51446/1*

21-ÉN átvethető négyütemű Trabant eladó. Érdeklődni: 28-122-es telefonon. *51450/1*

IPARI tevékenységre alkalmas, 20 nm-es új faház tervrajzzal, KÖJAL-jóváhagyással eladó. Érdeklődni: a24-215-ös telefonszámon. *51459/1*

25 NM-ES fürdőszobás házrész eladó. Irányár: 400.000 Ft. Rába u. 31/A. *51467/1*

SZOBATISZTA kiscicák ajándékok. Komlóssy u. 14. *51476/1*

0 KM-ES 1300-as Lada kombi eladó. Érdeklődni: (55) 11-065. *51480/1*

ANTIK órágyűjtemény eladó. Érdeklődni: Rakamaz, Hunyadi u. 61. Telefon: 165. *51494/1*

KISIPAROSNÁL kőműves munkát vállal. „Ügyes kezű 111” jellegre a kiadóba. *51494/1*

1 db parkettesizológép eladó. Debrecen, Béke útja 55. *51498/1*

VIRÁGKERTÉSZETBE lakatos vagy kertészeti munkát vállal. Irányár: a kiadóba. *51529/1*

HB-38-AS téglá olcsón eladó. Mikespercsi u. 146. *51501/1*

FŐBÉRLŐ nélküli, bútorozatlan, 2,5 szobás földszinti lakás Bősözörményi út 57., szeptember 1-jétől kiadó. Érdeklődni: Bősözörményi út 202. *51534/1*

EGYEDI tervezésű bejárati ajtó eladó. Érdeklődni: Bokányi Dezső u. 47. *51511/1*

650-ES román Univerzál traktort, üzemképes vernek. Ajánlatokat a 32-310-re kérem. *51519/1*

GYORSDARABOLÓ 400-as eladó. Góhér u. 5. *51523/1*

ELADÓ új ékezőgárgyűjtő, 6 db székkel. Mézeshegy u. 30. *51522/1*

SZÁZ tábla 0,8 mm-es alumínium, 8 darab új Dacia keréktercs és egy originalt rokkant tolokocsi eladó. Érdeklődni: Kurucz u. 73. *51526/1*

3,5 hónapos angol corer spánjel eladó. Este 7 után Debrecen, Kishegyesi út 34. I. 3. *51526/1*

ELADÓ 2 kis szoba, konyha, hátsó telek olcsón, azonnal beköltözhető, nagy mennyiségű tégeltárgya és gumis kocsik. Érdeklődni: a lakásban. *51543/1*

HÁMÁN K. u. 19. II. 10. alatt 1 + 2 fűtődös, hitelmentes lakás + pince eladó, vagy kőművesi munkára cseréljük. (Cseregarázs van) Érdeklődni: napközben. *51543/1*

ÖNTÖTTVAS radiótorok, használtak, eladó. Telefon: 29-212. *51528/1*

FIATAL nő 10 éves gyakorlatú elhelyezkedne főként melékállásban. „Gépirás, adminisztrációs munka 777” jellegre a kiadóba. *51529/1*

HB-38-AS téglá olcsón eladó. Mikespercsi u. 146. *51501/1*

FŐBÉRLŐ nélküli, bútorozatlan, 2,5 szobás földszinti lakás Bősözörményi út 57., szeptember 1-jétől kiadó. Érdeklődni: Bősözörményi út 202. *51534/1*

A Centrum Áruház műszaki osztályán videorekorderek 3000 Ft engedménnyel, audió kazetták 30% hangfal 20% engedménnyel vásárolhatók augusztus 21-étől, amíg a készlet tart.

További ajánlatunk: még tart a tv-csereakció. Videotón színes tv vásárlása esetén használt tv-jét 3000 Ft értékben beszámítjuk a vételárba.

ROVID időn belül átvethető 1500-as kiutalás átadó. Érdeklődni: 18-154-es telefonon. *51540/1*

GARÁZS a Hajnal utcán eladó. Érdeklődni: a 10-294-es telefonon, Fülöpök. *51540/1*

ELADÓ 7 éves 1200-as Lada gépkocsi. Érdeklődni: 16-17 óráig. Micsurin u. 251. II. 5. *51542/1*

ELADÓ 500 db szilikát, valamint 150 x 150-es hőszigetelt ablak, új. Micsurin u. 251. II. 5. *51543/1*

TANYA eladó 1200 négyzetméterrel, műtől mentes. Új, egyszoba-összkomfortos lakás + 600 férőhelyes hodály, sertesóllal és egyéb melléképületekkel, 3 db jó fejű tehén, 1 db német fejű gép és 1 db 82-es MTZ traktor. Mindezekről érdeklődni lehet: Debrecen, Haláp 87. sz., Tibaiék. Komoly ajánlat, kézzel kell. *51541/1*

DU TRABANT eladó. Péterfia u. 15. Kapu alatt, dr. Magyar. *51544/1*

ALBÉRELTBE kiadó másfél szobás, összkomfortos lakás. Debrecen, Láhner u. 45. *51547/1*

80-AS MTZ panorámafilmes, arányos műszakkal ellátott tulajdonostól eladó. Mikespercs, Tancsics u. 9. *51548/1*

ELCSERELJÜNK 3 szobás, nagy konyhás, 68 négyzetméteres, tanácsos lakásunkat, tanács 2 vagy másfél szobásra. Csak a Tócsokertbe. Értékülönbözött megegyezés szerint. Érdeklődni: délután 8-12-ig, délután 3-tól 20-ig. Szombat-vasárnap egész nap. István u. 39. VII. 26. *51550/1*

1 SZOBÁS, konyhás, spájzos, gázfűtéses kis lakás eladó. Cím: Debrecen, Káka u. 1. Érdeklődni: szombat, vasárnap. *51551/1*

FORGALMAS helyen 50 négyzetméternél nagyobb, lehetőleg telefonos üzlethelyiséget bérelnek. Telefon: 16-410. *51558/1*

FAVORIT utalvány eladó. 21137 sorszám „Plusz 95” jellegre a kiadóba. *51559/1*

OLCSÓN eladó békéscsábai mázascerép, 450 db, áthidalók AD-9-es, 3 db és 1 db 120 cm-es, farostlemez 165x285 (17 db), beton kefé 21 db. Érdeklődni: Éprekerti 77/1. *51561/1*

NYUGATI babakocsi minden felszerelve meléne, sportnak egyaránt megfelelő. Eladó. Érdeklődni: Domokos Lajos u. 26. VIII. 35. 9-11-ig, 13-15-ig és 19 óra után. *51563/1*

ELADÓ Pacon buszmegállóhoz négy percre, 400 négyzetméter, részben gyümölcsös, villany van. Érdeklődni: Sallérom u. 8., felső csengő. *51563/1*

GYÁSZHÍREK

Fájó szívvel értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy **KELEMEN ANDORNÉ-I** (ilus néni) kívánságának megfelelően csendben elment. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **MOCSÁR GÁBORNÉ** Diószegi Irén 61 éves korában hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. augusztus 22-én, szerdán 13.30 órakor lesz a Kőztemető 1-es számú ravatalozó terméből egyházi szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Csapó u. 92. sz. A gyászoló család. *51439/1*

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyám, nagymamám, rokonunk, **TASONYI JÓZSEFNÉ** Furó Zsófia 72 éves korában, 1990. augusztus 1-jén Kanadában elhunyt. Szeretett halottunk temetése hazaszállítás után 1990. augusztus 22-én 11.30 órakor lesz a Kőztemető 1-es számú ravatalozó terméből görög katolikus szertartás szerint. Lakás: 4026 Debrecen, Gyergő u. 3. III. 19. A gyászoló család. *51801/1*

Főnix nyereményakció nyertes számok listája

Nyeremény	Nyertes szám
1 db 60 000 Ft-os utazási utalvány	60.000 Ft 71019
1 db ITT TV	50.600 Ft 44095
1 db Vásárlási utalvány	10.000 Ft 88143
1 db Vásárlási utalvány	5.000 Ft 10132
1 db öltöny	6.900 Ft 30267
1 db bőrzakó	12.700 Ft 48626
1 db bőrszoknya	8.000 Ft 11092
1 db alkalmi ruha	4.700 Ft 59191
1 db női kabát	8.500 Ft 77085
1 db gida bunda	24.000 Ft 11312
1 db Vásárlási utalvány	10.000 Ft 76594
1 db Vásárlási utalvány	5.000 Ft 11785
1 db Vásárlási utalvány	5.000 Ft 11917
1 db Vásárlási utalvány	5.000 Ft 60228
1 db férfi ing	997 Ft 130139
Fonal	2.500 Ft 75193
1 db óra	1.200 Ft 57845
1 db szőnyeg	3.890 Ft 62176
1 db szőnyeg	5.000 Ft 83123
1 db szőnyeg	5.750 Ft 32145

Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:

- 1 db férfiöltöny 7.500 Ft 75855
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db télikabát 5.200 Ft 58070

Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:

- 1 db ajándékesomag 2.420 Ft 81162
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db ajándékesomag 10.000 Ft 116174
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db ajándékesomag 1.000 Ft 135141
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db szabadidőruha 3.000 Ft 108092
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db Adidas-cipő 2.400 Ft 9103
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db férfiing 600 Ft 67108
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db női kabát 4.100 Ft 14129
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db ajándékesomag 3.000 Ft 36097
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db női táská 3.000 Ft 18070
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db szolnai kaspó 3.580 Ft 22121
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db ajándékesomag 1.000 Ft 26102
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db ajándékesomag 1.500 Ft 111134
- Főnix Ruházati Kereskedelmi Vállalat ajándéktárgya:
- 1 db olasz csizma 1.000 Ft 139075

A Vámpércs és Vidéke ÁFÉSZ eladásra kínálja az alábbi egységeit:

Róna Étterem Vámpércs, Debreceni út
Ruházat épülete Nyírmártonfalva,
Széchenyi u.,
Aranyhomok vendéglő Nyírábrány,
Ábrányi Kornél tér,
MÁV-telepi építés alatt álló új és régi vegyes-
és italbolt, Nyírábrány, MÁV telep,
11. Sz. Italbolt, Nyírábrány, Jókai u.,
21. Sz. Vegyesbolt-italbolt, Nyírábrány-
Szentannapuszta,
28. Sz. Vegyesbolt, 14. Sz. Italbolt Fülöp-
Bánháza,
3. Sz. Táp- takarmánybolt, Bagamér,
Bocskai u.,
13. Sz. Vegyesbolt, Bagamér,
Nagybercsényi u.,
14. Sz. Vegyesbolt melletti telek, Álmosd,
Vörös Hadsereg u.,
19. Sz. Vegyesbolt és italbolt,
Nyírmártonfalva, Reviczky-tanya.

Érdeklődni lehet az ÁFÉSZ központi
irodájában Vámpércs, Malom u. 2.
Az értékesítő bizottság
1990. augusztus 23-án 10 órai kezdettel ad
választ a vételi ajánlatokra
az ÁFÉSZ-irodában.

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

A debreceni Kossuth Mgtzs almale-
üzeme az őszi feldolgozási időszakra fel-
vezet férfit és női munkavállalókat, vil-
lanszerelő, lehetnek nyugdíjasok is.
Egészségügyi könyv szükséges. Jelen-
kezés a reggeli órákban, Apafán, az
almalek üzemben. *44901/8*

A TITÁSZ Vállalat Debreceni Erő-
műve felvezet váltóműszakos munka-
rendbe vasipari szakmával vagy gépész
szakfőnökségi végzettséggel rendel-
kező munkavállalókat kasszánegérszi,
kasszánkezelő munkakörbe. A tanfolyam
elvégeztének lehetőségét biztosítjuk.
Jelentkezés az Erőmű munkügyi cso-
portjánál Debrecen, Mikespercsi út. 1.
51070/2

A Debreceni Orvostudományi Egye-
tem Műszaki Főosztálya felvételre keres
5-10 éves gyakorlattal géplakatos és fű-
tészterelő szakmunkásokat. Jelentkezni
lehet a Műszaki Főosztályon a főépész-
nél. Cím: Debrecen, Nagyerdői krt.
98. sz. *51230/2*

A Mozgáskorlátozottak PIREMON
Kisvállalata felvezet szakképzett könyv-
kötőket és számítógépes adatgyűjtőket.
Jelentkezni lehet: a vállalat szikgati te-
lephelyén a vállalat munkügyi osztá-
lyán, vagy telefonon a 11-211, 11-285-ös
számokon. Bérézés megegyezés szerint,
mozgáskorlátozottak előnyben. *51539/
A Hajdúsági Bőrgyár kasszánkezelőket
felvezet. Debrecen, Vágóhid u. 3. *49804/

Vállalatok, vállalkozók, figyelem!

A SZOTÉV Ipari és Építőipari Rt. megvételre felajánlja időközbeni értékesítési jog fenntartásával az alábbi termékeket kedvező áron:

1x1000 aluszalag tekercs 99,5% min. fk. 15 ton.	130 Ft/kg.
1x1500 aluszalag tekercs 99,5% min. fk. 6 ton.	130 Ft/kg.
1,2x1000 aluszalag tekercs 99,5% min. fk. 20 ton.	130 Ft/kg.
108-as forreső 7-8 fm/szál, 500 fm	383,40 Ft/kg.
75x75x6 szögacél 6 fm/szál, 5000 kg	22,50 Ft/kg.
200-as U-acél, 12 fm/szál, 900 kg	23 Ft/kg.

A fenti árak áfá-t nem tartalmaznak!

Érdeklődni: SZOTÉV Ipari és Építőipari Rt.
Szolnok, József Attila u. 36.
Telefon: 38-102, Telefax: 38-102, Telex: 23-247. 50673

Együtt gyermekeink egészségéért!

Nyereményakció sorsolása:
1990. augusztus 20-án, 15 órakor az Elektro szaküzletben
(Debrecen, Kálvin téri Udvarház)

Nyeremény: CITROËN AX személygépkocsi.
Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

palette

Főnix nyereményakció nyertes számok listája

Augusztus 18., s
Kézilabda
DMTE nagyerdő
9. VSZ Kosice—PIK
ük. — 10.20. BSG Post
Kosice. — 11.40. D.
derslev. — 16. PIK A
(gregfűk). — 17.
BSG Post Schwerin
za—Aurida Pany
VSZ Kosice—PIK A
közések a Barneval

Labdarúgás
Vágóhid utcai p
zsi—Kakamazi Sp
Dávid, Czirba). NB

Tenisz
Égetemi tenisz
u.) 10. Debreceni
Köztér. Férfi OB II-

Úszás
Nagyerdei fürd
nylt verseny.

Augusztus 19., v
Kézilabda
DMTE nagyerdő
8. VSZ Kosice—PIK
ük). — 9. PIK A
Schwerin. — 10.20
vezys—IF Brönders
Kosice—D. Dózsa.
mek a Barneval-ku

Labdarúgás
Vágóhid utcai
DVSC—Veszprémi
nár, Varga). NB I-es
DVSC II—Veszpré
talékmerközés.
Vidéken. NB II.
Egyetértés—Metri
vár, Vida, Lőrincz)
csoport (16): Hajdú
Bányász (Fodor S.
Hajdúszörményi
(Nagy F., Heckma
Megyei bajnokság
gár (Vilmányi, Erdő
perc—Hajdú Volár
vath, Fodor M.), Ko
rog (Németh V., Sz
Derecske—Sárrétu
Nagy Cs., Cziczás),
Hajdúszoboszló
Domokos), Beretty
hadházi Bocskai (Ta
tai), Körösszegy
(Kovács Gy., Dobi,
gos—Körösszakál
Kiss P.).

Földesi, kabai, hajdúszováti, sápi magántermelők, vállalkozók, figyelem!

Augusztus 21-én
Földes, Lenin u. 8. szám alatt
megkezdte tevékenységét,
nyitás 9 órakor.

GAZDAHÁZ

Mezőgazdasági Szolgáltatóház Kft.

Megvásárolhatók: termeléshez szükséges
eszközök, gépek, alkatrészek, műtrágyák.

Vállalkozik: gépjávitásra, növényvédelmi
szaktanácsadásra és munkára, mezőgazdasági
termelési szaktanácsadásra és munkára
építőipari szaktanácsadásra, stb.

Keresse fel szolgáltatóházunkat!

1990. AUGU

LABDARU

Va

D

A labdarúgó
és holnap bon
1990-91-es baj
idényének első

A mai prog
Dózsa-Ferenc
Budapest Honv
(19.30), Siófok
Rába-ETO (19
SC-Budapesti V
Vasárnap dé
kezdettel Deb
Vágóhid utcai v
telepen keré
DVSC-Veszpré
csapásra.
Szabó Béla, a
tőedzője:
— Ugy gond
használtuk a fe
hődségeit és p
pontok meg
reményében vá
remiek elleni
ket. A keretünk
kérdése, formá
erdekében — ez
lékcsapatban
Toderás igazolá
történhetett me
kezdő tizeneg
Csizsár, Nagy,
— Vancsa, Sár
Horváth M. —
vezéki. Cserej
vath B., Szilág
Márton és Csar

Augusztus 18., s
Kézilabda
DMTE nagyerdő
9. VSZ Kosice—PIK
ük). — 10.20. BSG Post
Kosice. — 11.40. D.
derslev. — 16. PIK A
(gregfűk). — 17.
BSG Post Schwerin
za—Aurida Pany
VSZ Kosice—PIK A
közések a Barneval

Labdarúgás
Vágóhid utcai p
zsi—Kakamazi Sp
Dávid, Czirba). NB

Tenisz
Égetemi tenisz
u.) 10. Debreceni
Köztér. Férfi OB II-

Úszás
Nagyerdei fürd
nylt verseny.

Augusztus 19., v
Kézilabda
DMTE nagyerdő
8. VSZ Kosice—PIK
ük). — 9. PIK A
Schwerin. — 10.20
vezys—IF Brönders
Kosice—D. Dózsa.
mek a Barneval-ku

Labdarúgás
Vágóhid utcai
DVSC—Veszprémi
nár, Varga). NB I-es
DVSC II—Veszpré
talékmerközés.
Vidéken. NB II.
Egyetértés—Metri
vár, Vida, Lőrincz)
csoport (16): Hajdú
Bányász (Fodor S.
Hajdúszörményi
(Nagy F., Heckma
Megyei bajnokság
gár (Vilmányi, Erdő
perc—Hajdú Volár
vath, Fodor M.), Ko
rog (Németh V., Sz
Derecske—Sárrétu
Nagy Cs., Cziczás),
Hajdúszoboszló
Domokos), Beretty
hadházi Bocskai (Ta
tai), Körösszegy
(Kovács Gy., Dobi,
gos—Körösszakál
Kiss P.).

LABDARÚGÁS

Vasárnap, 17 óra: DVSC-Veszprém

A labdarúgó NB I-ben ma és holnap bonyolítják le az 1990-91-es bajnokság őszi idényének első fordulóját.

A mai program: Újpesti Dózsa-Ferencváros (17), Budapest Honvéd-Váci Izzó (19.30), Siófoki Bányász-Rába-ETO (19.30), Szeged SC-Budapesti Volán (19.30).

Vasárnap délután 5 órai kezdettel Debrecenben, a Vágóhid utcai vasutas sporttelepen kerül sor a DVSC-Veszprémi SE összecsapására.

Szabó Béla, a DVSC vezetőedzője:

— Úgy gondolom jól kihasználtuk a felkészülés lehetőségeit és pont — vagy pontok megszerzésének reményében várom a veszprémi elleni mérkőzésünket. A keretünk: Rostás — kérésére, formába lendülése érdekében — ezúttal a tartaléksapattal játszom, míg Toderás igazolása eddig nem történt meg. A tervezett kezdő tizenegy: Mező — Csizsár, Nagy, Szűcs, Balogh — Vancsa, Sándor, Plókai, Horváth M. — Tulba, Ulveczki. Cseréjátékosok: Horváth B., Szilágyi, Moldván, Márton és Csarkó.

Előzőleg, délután 3 órától játsszák le a DVSC II-Veszprém II NB I-es tartalékmeccsét. Játékvezető: Csonka.

NB II

Bemutakozik a Kaba

A DMTE Diósgyőrött

A labdarúgó NB II keleti csoportjában bemutatkozik vasárnap a Kabai Egyetértés. Beharangozás külön cikkben.

A DMTE ugyancsak vasárnap kezdi az új idényt, mégpedig idegenben, a DVTK ellen. Játékvezető: Ádám Ring, Marcsók).

Garamvölgyi Lajos, a DMTE edzője:

— Ludászki és a DVSC-ből átigazolt Fehér sérült. Vasárnap délután egy órakor — pontszerzés reményében — különbusszal utazunk Diósgyőrbe. A kijelölt kezdő tizenegy: Szabó L. — Novák, Nagy, Till, Pipó — Dienes, Szabó A., Rozsnyói, Bakó — Fodor, Honti.

A labdarúgó NB I további párosításai: Pécsi MSC-Videoton-Waltham (17), Tatabánya-Békéscsaba (17), MTK-VM-Vasas (18).

NB III

A labdarúgó NB III Tiszacsoportjában három mérkőzést ma rendeznek, (kezdés: délután 4 órakor). A D. Kinyesi a Vágóhid utcai sporttelepen a Rakamazt fogadja, míg a Püspökladány Sajóabonyban, a Balmazújváros pedig Miskolcon a Borsodi Építők Volán ellen játszik.

A vasárnapi mérkőzések (kezdés: délután 4-kor): Hajdúnánás-Edelény, Hajdúböszörmény-Mád, L e n i n v á r o s - Ó z d, Tiszavasvári-Mátészalka és Levelek-Kisvárd.

Fülep Kornél

Kabán először készülnek az NB II-re

Az NB I-es erősítésekkel cél a középmezőny

A 6700 lakosú Kaba az ország legkisebb olyan települése jelenleg, amelynek NB II-es labdarúgócsapata van. Először! Régebben ugyan voltak NB II-es birkózók, de a futballisták háromszor „csak” az NB III-ig jutottak el. A Tisza-csoport legutóbbi bajnokságát viszont úgy nyerték meg tavasszal, hogy a klub vezetősége eredetileg csak az 5-7. hely valamelyikére várta a Szána Sándor edző vezetésével célba érő együttest.

Helyébe nyáron Paróczai Sándor lépett, aki másfél évvel korábban már irányította a csapatot és most ügyes menedzseléssel alaposan megerősítette a társaságot.

— Két évvel ezelőtt úgy nézett ki, hogy a Vörös Csillag Tsz eltávolodik a klubból, s én nem akartam egy olyan csapatnál maradni, amelynek csak az NB III középmezőnyére lehetett reménye. Szerencsére a tsz megmondta magát, a munka gyümölcse így beérett, de nem én arattam le. Nemrég visszatértem, mert a körülmények megfelelőek és izgat a feladat is. A helybeliek is kedvelnek bennünket, az edzőmeccsere is szép számmal kijöttek, a Tatabánya ellen például legalább 1300 néző volt. Reméljük, hogy a vasárnapi idénynytön még többen lesznek, s eljönnek a környékiek is — reménykedik az edző, aki a felkészülésről és a játékoskeret változásairól sem feledkezett meg. — Július 10-én kezdtük a felkészülést és lassan

telten a Tatabányával és 2-5 az MTK-VM-nél.

— A játékosok közül Kisst, Takácsot, és Birit kölcsönadtuk a Püspökladánynak, s onnan Szilágyit kaptuk cserébe. Leigazoltuk Hajdúböszörményből Nagy Bélát, továbbá öt olyan játékost, akik közül négy — Dan, Adorján, Takács, Benyó — az NB I-ben is sokszor játszott, az ötödik, Vadon pedig tavaly az NB II keleti csoportja válogatottjának kapusa volt. Hangsúlyozni kívánom, hogy mindannyian első szőra aláírtak, még azelőtt, hogy pénzről esett volna szó.

Apropó pénz és a feltételek. Ezekről Molnár Ferenc a Kabai Egyetértés SE elnöke és Borbély Gyula szakosztályvezető beszélt.

— Három fő és több kisebb támogatónk van. A Hajdúsági Cukorgyár, a Vörös Csillag Tsz és a községi tanács. Vezetőik: Csikai Zoltán, Nemes László és Bujdosó Géza, no meg a kollektívák hatékonyan segítik a klubot, akárcsak Butuza György és Borbély Vilmos kisvállalkozók, továbbá Varga Mihály Hajdúszoboszlón élő üzletvezető és sokan mások. Az anyagi háttér még nem teljes, de a jövőben még számíthatunk a Hage és a lizínüzem támogatására is. Mindent megteszünk azért, hogy a csapat körülményei és feltételei megfeleljenek az NB II-es együttesek átlagának.

Miközben erről beszélgettünk, szétnéztünk a sporttelepen is, ahol a szertárban Csöke Imre gondnok és felesége több éve rendben tartja a szereléseket. A központi faház mellett egy újabb öltöző vár tetőre, s szó van arról, hogy a pálya mellett

ezt napról napra figyelemmel kísérik. Például Farkas Béla is, aki legalább 50 éve jár Kabán futballmeccsre. Pál Mihálytól Szűcs Lajosig felsorolta a falu egykori legjobb focistáit.

— Nagy fába vágtuk a fejszénket, de én az első 10 közé várom az Egyetértést.

— A klub vezetése a legjobb 12 közé kerülést tűzte ki célul — szözl közbe Molnár Ferenc.

— Vagyis a biztos bennmaradást. Ha nem teljesülne, azt nem a csapat számlájára írnam, hanem személyes kudarcomnak tartanám. De remélem, hogy menet közben erre majd gondolunk sem kell, hiszen a személyi feltételek lényegesen kedvezőbbek, mint eddig voltak — így Paróczai Sándor.

S íme a „személyi feltételek”, vagyis a Hódgép elleni vasárnapi keret. A kezdőcsapat: Vadon — Dan, Takács, Molnár, Berki — Adorján, Nagy B., Váci Z. — Bangó, Plókai M., Benyó. A tartalékok: Mészáros (kapus), Lente, Szilágyi, Lajos, Kovács A., Posztós, Kacsáncsi. Ne feledkezzünk el még a kapus-edzőről, Szabó Józsefőről sem, aki a DVSC színeiben egykor az NB I-ben védett. A szakosztályelnök Stefan György, a szakosztályvezető Borbély Gyula és a technikai vezető Pellei Sándor.

Íme ők, no meg a „bázisvállalati” vezetők, akik letéteményesei a Kabai Egyetértés NB II-es szereplésének, amely holnap délután 5 órakor a Hódgép ellen mutatkozik be. A szünetben tombolasorsolás lesz, Samsung magnetofon, kerékpárok és kávéfőzők találnak gazdára, de a szurkolók mégis annak örülnének a legjobban, ha kedvenc csapatuk győzelemmel rajtolna.

Csubák Zoltán

SPORTMŰSOR

Augusztus 18., szombat

Kézilabda

DMTE nagyerdői sportszarnoka, 9. PTK Apatin—Aurida Panyevyezs. — 10.20: BSG Post Schwerin—VSK Kosice — 11.40: D. Dózsa—IF-Brönderslev — 16. PTK Apatin—D. Dózsa (őregfiúk) — 17. IF-Brönderslev—BSG Post Schwerin — 18.20: D. Dózsa—Aurida Panyevyezs. — 19.40: VSK Kosice—PTK Apatin. Férfi mérkőzések a Barnevál-kupaért.

Labdarúgás

Vágóhid utcai pálya, 16. D. Kinyesi—Rakamaz Spartacus (Petus, David, Czirba). NB III-as mérkőzés.

Tennisz

Egyetemi teniszpályák (Dóczy J. u.) 10. Debreceni Teniszklub—Bp. Közért. Férfi OB II-es mérkőzés.

Úszás

Nagyerdői fürdő, 11. Tömeges nyílt verseny.

Augusztus 19., vasárnap

Kézilabda

DMTE nagyerdői sportszarnoka, 8. VSK Kosice—PTK Apatin (őregfiúk) — 9. PTK Apatin—BSG Post Schwerin — 10.20: Aurida Panyevyezs—IF-Brönderslev — 11.40: VSK Kosice—D. Dózsa. Befeződő küzdelmek a Barnevál-kupaért.

Labdarúgás

Vágóhid utcai sporttelep, 17: DVSC—Veszprémi SE (Kurmál, Bogár, Vargai). NB I-es mérkőzés. — 15: DVSC II—Veszprém II. NB I-es tartalékmeccs.

Vidéken NB II. Kaba, 17: Kabai Egyetértés—Metripond SE (Marosvári, Vida, Lőrincz). — NB III. Tiszacsoport (16): Hajdúnánás—Edelényi Bányász (Fodor S., Papp, Nagy J.), Hajdúböszörmény—Mádi Bányász (Nagy F., Heckman, Nagy S.). — Megyei bajnokság (16): Földes—Polgár (Vilmányi, Erdős, Szalka), Mikepércs—Hajdú Volán (Mészáros, Horváth, Fodor M.), Komádi—Hajdúdorog (Németh V., Szöllösi, Komlósi), Derecske—Sárrétudvari (Mezei, Nagy Cs., Cziczás), Biharkeresztes—Hajdúszoboszló (Fazekas, Sági, Domokos), Berettyóújfalú—Hajdúhadházi Bocskai (Takács, Soos, Pusztai), Korösszegapáti—Nádudvar (Kovács Gy., Dobi, Kiss A.), Nyírlugos—Körösszakál (Pataki, Nagy F., Kiss P.).

Lovassport

Hortobágy-mátai lovaspálya, 9. Egész napos díjhatás, díjugratás, fogathajtás és bemutatók.

Tennisz

Egyetemi teniszpályák, 9: Debreceni Teniszklub—Salgótarjáni Sik-üveggyár. Férfi OB II-es mérkőzés.

Augusztus 20., hétfő

Atlétika

Béke útja, Csokonai-gimnázium, 8.25: Karneválfutás. Cél: 14 évesekig Kólcsey Ferenc Művelődési Központ, felnőttek Nagyerdői stadion.

Labdarúgás

DMTE-pálya, 15.30: Magyarország—Vidék válogatott (Nyilas, Kovács Gy., Kovács I.). Női nagypályás mérkőzés.

Lovassport

Hortobágyi-mátai lovaspálya, 9. Egész napos lovas bemutatók, versenyek a XXV. hortobágyi hídívásár alkalmából.

Salakmotor

Gázvezeték utcai motorstadion, 16.30: Nemzetközi egyéni verseny Debrecen nagydíjért, több világbajnoki döntős „vaspapuscs” részvételével.

Úszás

Hajdúszoboszlói fürdő, 9. Verseny a hajdúszoboszlói nyár keretében.

I. Barnevál-kupa

Nemzetközi kispályás labdarúgótorna Debrecenben

Első ízben rendeznek női, férfi kispályás teremlabdarúgó-tornát Debrecenben, a Barnevál-kupaért. A résztvevő csapatok. Nők: Foligno (olasz), Bacu Abis (olasz), Éliser (Debrecen), Berettyóújfalui ÁFÉSZ, Debreceni Barnevál, Debreceni Baráti Kör. — Férfiak: Foligno (olasz), Ferrara (olasz), Mosciano S. Angelo (olasz), Hajdú Volán, Debreceni Barnevál, Debreceni Kiri-Giri.

A tornát a DMTE nagyerdői sportszarnokában bonyolítják le. A hat-hat csapatot két-két csoportba osztják. A csoportok körmérkőzése után helyeztők következnek. A selejtezőket mind a nőknél, mind a férfiaknál augusztus 21-én és 22-én, kedden és szerdán rendezik. Kedden 16, szerdán ugyancsak 16 órakor kezdenek, a helyosztókat 23-án, csütörtökön 15-től bonyolítják le.

SOROKBAN

Ismét megrendezik augusztus 20-án, délután 3 órától Debrecenben a Református Kollégium udvarán a nagybotos-, gerundiumos erőpróbát, amelyen a középsikolások korú ifjak és a felnőtt férfiak két korcsoportban emelésben és kitarásban, valamint forgatásban mérik össze tudásukat. Nevezni ma még a Kólcsey Művelődési Központban, illetve a Pedagógus Művelődési Házban, valamint a verseny előtt közvetlenül lehet. Edzési lehetőség vasárnap délután 3-6-ig, vagy a verseny előtt.

Augusztus 20-án délután fél négykor Debrecenben az Oláh Gá-

bor utcai sporttelepen az Európa-bajnoki nyolcas döntőbe bejutott magyar női labdarúgó válogatott a vidéki női válogatott ellen mérkőzik. Utóbbiban a debreceni Amazon SE-ből Lőrincz, Kiss J., Gazsi, Fargóné és Nagy E. is helyet kap.

A DVSC és a DSE területi, illetve diák-csapatbajnokságra készülő birkózói augusztus 21-én, kedden reggel fél tízkor kezdik meg felkészülésüket a DVSC Vágóhid utcai birkózócsarnokában. A tíznapos felkészülésről eddig még nem értesített versenyzők megjelenésére is számítanak az edzők.

a félszázadik edzésnél tartunk,

no meg hét edzőmérkőzést vívtunk. A mérleg öt győzelem, egy döntetlen, egy vereség. A Mikepércs és a Püspökladány ellen egyaránt 8-0, Földesen és Nyírbátorban (a Magyar Kupában) egyaránt 7-0, 2-1-es győzelem Várpalotán, 1-1-es dön-

a 210 ülőhelyet 650-re növelik

Szóval lázasan folynak az előkészületek, s a szurkolók

A Kabai Egyetértés NB II-es labdarúgócsapata. Állnak, balról jobbra: Paróczai Sándor edző, Vadon Lajos, Dan László, Benyó Sándor, Takács Barnabás, Bangó Károly, Adorján Árpád, Lente Lajos, Mészáros Lajos, Borbély Gyula szakosztályvezető. Az alsó sorban balról: Plókai Mihály, Nagy Béla, Váci Zoltán, Berki Béla, Posztós Mihály, Lajos Ferenc, Szilágyi Bálint. Hiányzik a képről: Kovács Attila, Molnár Lajos, Kacsáncsi Gergely (Fotó: Iklódy János)

PÁRTHÍREK

Független Kisgazdapárt. Augusztus 18-án, szombaton 19 órakor Almosdon és Sárádon, augusztus 19-én, vasárnap ugyancsak 19 órakor Fülöpön lesz kisgazdagylés.

SZDSZ. Hosszúpályi szervezete hétfő esténként 18 órától tartja összejöveteleit a művelődési házban, melyre várja a tagokat, az érdeklődőket és a szimpatizánsokat.

Független Kisgazdapárt. Augusztus 18-án, szombaton 9 órakor Kovács Béla országgyűlési képviselő fogadónapot tart a Bem tér 10. szám alatti párt-házban.

Magyarországi Zöld Párt. Tiszántúli területi szervezete augusztus 20-án, hétfőn Hámán Kató u. 44. 1/10. szám alatti irodájában egész napos ügyeletet tart 10 órától 22-ig, melyen a virágkarnevál jövő évi rendezésével kapcsolatos véleményeket, javaslatokat, ajánlásokat, esetleg felajánlásokat vár, s levélben is szívesen fogad (Debrecen, Pf.: 75.)

Mégváltozott autóbusszjáratok

Augusztus 20-án, hétfőn a virágkarneváli felvonulás és az esti tűzijáték miatt 6.30 és 10.30, valamint 19.00 és 22.00 óra között az érintett autóbusszjáratok az alábbi terelőútvonalakon közlekednek:

1, 1Y, 1Z, 27: Külső végállomástól a Méliusz térig; 3: Külső végállomástól a Segner térig; 28: Hatvan u.—Pásti u.—Bajcsy Zs. u.; 5, 5Y, 15A, 17: Külső végállomástól a Segner térig; 11: Csapó u.—Burgundia u.—Klaipeda u.—Béke u.—Baross u. (végállomás: Klaipeda u.); 6, 6Y: Kossuth u.—Klaipeda u.—Béke u.—Baross u. (végállomás: Klaipeda u.); 10, 14, 31: MÁV-állomás—Erzsébet u.—Nyugati u.—Csapó u. (Vendég u.)—Mester u.—Csemete u.; 13: Segner tér—Csapó u. (Vendég u.)—Mester u.—Dózsa Gy. u.—Thomas M. u.—Mikszáth K. u.—Békessy B. u.—Móricz Zs. u.—Pallagi út; 24: Vincellér u.—Segner tér, illetve MGM—Attila térig; 26: Nyugati u.—Erzsébet u.; 32: Nyugati u.—Erzsébet u.—Wesselényi u.—Hajnal u.—Április 4. út.

A Tóthfalusi téren megrendezésre kerülő Neoton-koncert

BOLTOK NYITVA TARTÁSA. Az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat élelmiszerboltjai a hét végén változatlan, a szombatinak megfelelő nyitvatartással üzemelnek. Hétfőn zárva tartanak. A szerződéses üzletek nyitva tartásuk rendjét önállóan szabályozzák.

MŰZEUMOK NYITVA TARTÁSA. A megye múzeumi és kiállítóhelyei augusztus 20-án, hétfőn nyitva lesznek. 21-én, kedden és 22-én, szerdán zárva tartanak. A nyitvatartási rend a nyári időszaknak megfelelően továbbra is 10-18 óra.

BŐVÜLŐ TANINTÉZMÉNY. A püspökladányi Karacs Ferenc Gimnázium és Ruhaipari Szakközépiskola új épületszárnyát augusztus 19-én, vasárnap 17 órakor ünnepélyes keretek között adják át. A nemzeti ünnephez kötődő rendezvényen Szűrös Mátyás, a parlament alelnöke tart ünnepi megemlékezést.

MDF-PIAC. A Tócskerti ABC-nél a zöldségek mellett a nyíregyházi konzervgyár termékei, a Delibáb Aruháznál zöldségek, a Barnevál termékei, gyermekszendvicsek 30-as méretű, harisnyanadrágok, egyéb olcsó termékek kaphatók szombaton 7 órától. A hajdúhadháztéglási szervezet a Barnevál termékeiből ugyancsak szombaton a Bocskai kertben 12 órától, a hajdúhadházi piacon 6 órától, Tegláson 10 órától rendez kiállítását.

CSEKÉSZEK ÜNNEPE. A debreceni 739-es Számú Árpád Öregcserkész Csoport augusztus 19-én, vasárnap 8.45 órakor a Dembinszky u. 34-es számú ház előtt 50 éves évfordulója tiszteletére emléktábla-leleplezési ünnepséget tart. 10 órakor a csapokerti református templomban fogadalomfelújítás, csapatzászló-szentelés és átadás lesz. Ezt követően cserkésztalálkozóra kerül sor.

TÉRZENE. A XXI. debreceni virágkarneválra érkező litván fűvös zenekar és néptáncgyűjtés Hajdúhadháztégláson is bemutatja műsorát augusztus 18-án, szombaton 18.30 órától művelődési ház—aruház előtti parkoló—tanács-ház—művelődési ház útvonalon.

KÖRNYEZETÜNKÉRT. A Kölcsey Művelődési Központban augusztus 18-án, 19-én és 20-án Környezetünk élő díszei címmel tartanak kiállítást, vásárt, tanácsadást. Megnyitja szombaton 10 órakor Nemes Lajos, a botanikus kert igazgatója.

ÁLLATORVOSI ÜGYELET. Debrecen és Miskolc területén augusztus 18-án, szombaton reggel 6 órától vasárnap reggel 6 óráig dr. Nagy Zsigmond (Laktanya u. 35, telefon: 24-402), vasárnap reggel 6 órától hétfő reggel 6 óráig dr. Sefcsik István (Csapó u. 4, telefon: 20-147), hétfő reggel 6 órától kedd reggel 6 óráig dr. Takács János (Kigyó u. 33, telefon: 13-676) lesz az ügyeletés állatorvos.

Forgalomkorlátozások

A XXI. debreceni virágkarnevál rendezvényeinek zavartalan lebonyolítása és a közúti közlekedés forgalmának biztosítása érdekében ideiglenes forgalomkorlátozások lesznek.

Augusztus 18-án 15 órától augusztus 20-án 22 óráig a Vörös Hadsereg útján, a Kossuth téren, a Hatvan utcán, a Kossuth tér és a Bethlen utca között, a Bolyai utcán, a Bősörményi úton a Bolyai utcától a Mester utcáig, a Mester utcán a Bősörményi úttól a Vendég utcáig, a Vendég utcán, a Segner téren, a Nyugati utcán és az Erzsébet utcán, továbbá a Nagyerdei körúton az Egyetem tértől az Ady Endre sugárútig megállni és várakozni tilos.

Augusztus 18-án 15 órától augusztus 20-án 11 óráig a Bethlen utcán és a Tanácsköztársaság úton megállni és várakozni tilos. Ugyanezeken a helyeken augusztus 20-án 6 órától előreláthatóan 10.30 óráig minden jármű forgalma tilos.

Augusztus 18-án 15 órától augusztus 20-án 22 óráig a Darabos utcán a Kálvin tér és a Hunyadi utca között, a Fűvész kert utcán, a Perényi utcán, a Múzeum utcán megállni és várakozni tilos. Ugyanezeken a helyeken, továbbá a Déri tér egész területén augusztus 20-án 6 órától 22 óráig minden jármű forgalma tilos. A Petőfi téren, a Vörös Hadsereg útján és a Hatvan utcán a Kossuth tértől a Bethlen utcáig 19-től 22 óráig minden jármű forgalma tilos.

Augusztus 18-án 15 órától 20-án 14 óráig a Simonyi úton a Nagyerdei körúttól az Andaházi utcáig megállni tilos.

LOBOGÓZÁS

A Debrecen Megyei Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága felkéri a háztulajdonosokat, intézményeket, hogy a tulajdonukban, illetve használatukban lévő épületeket augusztus 20-án tiszteletére az ünnephez méltóan lobogózzák fel. A zászló-díszít 1990. augusztus 19-én reggel 8 órától 1990. augusztus 21-én 8 óráig tartásuk fenn.

PIACI NYITVA TARTÁS. Augusztus 18-án, szombaton és 19-én, vasárnap a piacok és a vásárcsarnok a szokásos nyitvatartással üzemelnek. 20-án, hétfőn zárva tartanak. A használtcikkpiac (zsihogó) vasárnap is zárva lesz.

MACSKABEMUTATÓ ÉS VÁSÁR. A debreceni Gyermekek és Ifjúsági Házban augusztus 20-án, hétfőn 10 és 16.30 óra között hosszú és rövid szőrű díszmacskák, házimacskák, posztterek és macskatartási kellékek vásárát tartják.

Tűzgyújtási tilalom

A további tüzesetek megelőzése érdekében — az elmúlt időszak kedvezőtlen tapasztalataira, és az ünnepi rendezvényekre tekintettel a Földművelésügyi Minisztérium felhívja a figyelmet, hogy az 1990. augusztus 4-én elrendelt általános tűzgyújtási tilalom továbbra is érvényben van. Kéri az erdő- és mezőgazdasági üzemek dolgozóit, továbbá a kirándulókat, hogy tegyenek meg mindent a tüzesetek elkerülése érdekében.

A felhívás fontosságát aláhúzóan, az MTI munkatársának a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságán elmondották: augusztus 1-jétől 15-ig 2300 tüzeset történt az országban, ennek több mint a 70 százaléka erdő-, avar- és gabonátűz volt. (MTI)

GERUNDIUMOS ERŐ-PRÓBA. Augusztus 20-án, hétfőn, a Református Kollégium sportudvarán felnőtt és ifjúsági kategóriában nagybotos erőpróbat tartanak. Nevezni és edzeni 19-én, vasárnap 15 és 18 óra, valamint a verseny napján 13 és 14 óra között lehet.

ZÁSZLÓFORGATÁS. Augusztus 19-én, vasárnap 18 órától a nádudvari művelődési központ parkjában az olaszországi Assisi-csoport rendez bemutatót.

ÚJ KENYÉR. A kisgazdapárt augusztus 18-án, szombaton 18.30 órától a hajdúhadháztéglási sportcsarnokban, augusztus 20-án Derecskén egész napos István királyra emlékező és az új kenyeret szentelő ünnepséget tart. A derecskei rendezvény vendége Szöke Károly államtitkár-helyettes. Hétfőn 10 órától a fancieskai játszótéren lesz kisgazdaünnepség, hová a Bem tér 10. szám elől autóbusszjáratok indulnak.

KOSZORÚZÁSOK. A debreceni II. Rákóczi Ferenc központi honismereti szakör augusztus 20-án, hétfőn 12 órakor a Déri téri Szent István király lovasdomborműnél, 15 órakor a Fazekas-emlék kert kőpárnájánál rendez koszorúzási ünnepséget. A rendezvényekre várja a hagyománytisztelőket.

GONDÚZÉS. A Nyári Ifjúsági Szolgálat szombatonként 17 órától blues- és rock and roll esteket rendez a Fűszeres Gondúzó Klubban (Perényi u. 1.). Várja az érdeklődőket.

TEGLÁSI PIKNIK. Az MDF helyi szervezete augusztus 19-én, vasárnap 18 órától találkozóra várja a ligeti erdőszékhöz az érdeklődőket.

NÁDUDVARI FÜRDŐBÁL. Az SZDSZ helyi szervezete augusztus 19-én, vasárnap 20 órától jótékonysági furdóbált rendez az Idősek Otthona támogatására. A rendezvényre korlátlanul várják az érdeklődőket.

HÍRSZERKESZTŐ: NAGY TÜNDE

ILONA NAPJA

A Nap két 5.43 — nyugszik 19.53 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Északnyugat felől átmeneti erős felhősödés várható, többfelé záporral, néhol heves zivattal, majd lassan csökken a felhőzet, keleten még előfordul zápor, zivatar. A szél fokozatosan mindenütt északnyugatra fordul, megerősödik, helyenként viharossá fokozódik. A hőmérséklet délután 23, 28 fok között változik. (MTI)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

225 évvel ezelőtt, 1765-ben halt meg I. Ferenc István Lipót Károly József német—római császár. Lipót lotharingiai herceg fia a bécsi császári udvarban nevelkedett, III. Károly császár nagyon kedvelte, neki szánta leánya, Mária Terézia kezét. A frigy 1736-ban kötött meg, s ez alkalomból birodalmi marsallá és a hadsereg főparancsnokává nevezték ki. Részt vett a törökök elleni hadjáratban is. 1745-ben elnyerte a római császári trónt, de nem különösebben érdekelte a politika. Az állami ügyek intézését teljesen neje, Mária Teréziára hagyta, ő inkább a tudományokkal és a művészetekkel foglalkozott. Igen jelentős érem- és éremgyűjteménye volt. Gondot fordított az ipar és a kereskedelem fejlesztésére is, érdemeit e téren nagyra tartották. 16 gyermeke született Mária Teréziától. Ő volt a Habsburg—Lotharingiai ház alapítója. Gyermekei közül II. József és II. Lipót német—római császár és magyar király, Ferdinánd Modena hercege, Mária Karolina nápolyi királyné, Mária Amália párizsi hercegné, Mária Antoinette pedig francia királyné lett. Mária Terézia ösztönzte szeretteit, akinek halála után maga vartta a halotti leplet, gyászruháját pedig eleve végig — még 14 évig — le nem vette.

ORGONAEST. Az Országos Filharmonia augusztus 19-én, vasárnap 20 órai kezdettel a református Nagytemplomban rendezi meg Sebertyén János orgonakoncertjét, melyen közreműködik Andor Éva énekművész.

Hajdú-bihari Napló

Főszerkesztő: Bakó Endre
Főszerkesztő-helyettesek: Gulyás Imre, Nagy Zsuzsa
Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Tóthfalusi tér 10. Telefon: 12-144, sportrovat: 17-152.

Kiadja a Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalusi tér 10.

Postacím: Debrecen, Postafiók 72. 4001. Telefon: 12-144. Telefax: 17-985. Felelős kiadó: Szabó Imréné

Fényszerkesztés: Hajdú-Bihar Megyei Lap- és Könyvkiadó Vállalat.

Nyomás: Alföldi Nyomda, Debrecen. Felelős vezető: Szabó Viktor vezérigazgató.

Megrendelés száma: 0161.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkezelésű postahivataloknál és kézbesítőknel. Előfizetési díj: egy hónapra: 105 Ft, negyedévre: 315 Ft, fél évre: 630 Ft, egy évre: 1260 Ft. Index: 25 627

ISSN 0133-1051

Rendőrségi felhívás

A Debreceni Rendőrkapitányság bűnüldözési alosztálya rablás miatt nyomozást folytat ismeretlen tettes ellen, aki 1990. július 10-én 10 óra 45 perc körül időben a MÁV-állomás területén lévő női illemhelyen megtámadott egy nőt, vegyszerrel elkábította, majd 6000 forint készpénzt, valamint peccsúlygyűrűt elulajdonította.

A nyomozás során megállapítást nyert, hogy a cselekmény időpontjában több személy is jelen volt.

A rendőrség kéri, hogy azok a személyek, akik a cselekmény időpontjában jelen voltak, továbbá azok, akik az ügyvel kapcsolatosan adatokkal rendelkeznek, jelentkezzenek munkaidőben a Debreceni Rendőrkapitányság Budai Ézsaiás utca 4. szft. 3. szám alatti hivatali helyiségében vagy a 12-988/31-es telefonszámon, illetve munkaidőn túl a kapitányság ügyeletén vagy a 07-es telefonszámon.

Városnéző sétarepülés augusztus 19-20-án.

A Repülőgépes Szolgálat augusztus 19-én, 20-án panorámarepülést szervez a Debreceni nagy repülőtérrel (a 4-es autóbussz végállomása). Többféle típusú repülőgép és helikopter áll rendelkezésére a repülni vágyóknak.

További információ és jegyelvétel a Repülőgépes Szolgálat irodájában, Béke útja 32. Telefon: 14-390 és az IBUSZ irodában,

Vörös Hadsereg u. 11-13. Telefon: 15-555.

HAJDÚ-BIHARI

XLVII. ÉVFOLYAM

ÁRA: 4,30 Ft

1990. VIII. 21., KED

A

A Vörös Hadsereg 9 óra 20 perckor a futók bekanyarok utjáról — megtett végiglatni a Sűrű, tömött sorfalat mindkét emberek. A könnyen tudtátlyozni, hogy az időről időre ne előre, ellátva a vonulók elől. A Kölcsey Művelődési Központ Majorette a Debreceni ifjúzenekar elindul menet élén, megszines felvonulást.

A piros-fehé nyok, az Építők együttese után földi csoportot facipóban ritka gyűjtő helyen, Gilles együttes vastaps, amely felhangzott ismét végig, ahol a me a Béke útjától ig.

A karnevál stuttgarti tánc

A Kölcsey